İÇ SAHİFELERDE
3 üncüde: Düşünceler — *Ali Kâmi Akyüz*
4 üncüde: Hikâye: Yıldırım — *Hamdi Varoğlu*
5 incide: Sıhhat bahisleri — *Dr. İhsan Rifat*
San'at abidelerimizin hali — *Salâhaddin Güngör*

Cumhuriyet

Ondördüncü yıl sayı: 4991 — İSTANBUL — CAĞALOĞLU — Perşembe 7 Nisan 1938

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366 Tahrir heyeti: 24298 İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

FRANSIZCA - TÜRKÇE
Büyük Dil Kılavuzu
İ. H. Danişmend, A. Süha Delilbaşı, Reşad Nuri, N. Ataç
3 BÜYÜK CİLD
Fransızcadan türkçeye en mükemmel lûgat
Her üç cildin fiatı 12,5 liradır.
KANAAT KİTABEVİ

Bugün iki Balkan kongresi merasimle açılıyor

Sağda: Yugoslav ve Yunan matbuatının mümessilleri Türk gazetecilerile bir arada Perapalas salonlarında, solda: Avala Ajansı müdürü M. Yuvanoviç Başmuharririmizle bir hasbıhal esnasında

Balkanlılar Bir arada

Balkan Matbuat Birliği Konseyi, bugün Yıldız bahçeleri içinde, Boğaza ve Marmaraya bakan bir sarayın muhteşem salonlarında yıllık toplantısını yapıyor.

Bükreş ve Atinadan sonra 1938 senesi için İstanbulda randevu vermiş olan bu medenî teşekkülün samimî gayesi Balkan milletlerini en geniş ölçüde tanışmağa ve en sıkı şekilde yaklaşmağa sevketmek, dört Balkan milleti arasında en sıcak dostluk münasebetlerini kurup kuvvetlendirmek, nihayet fikir ve mantığın olanca kudretini, yazının ve sözün bütün belâğat ve kabiliyetini bu karşılıklı anlaşma, uzlaşma, birleşme ve kaynaşma uğrunda kullanmak olduğuna göre bu gaye için toplanan açık fikirli, hür düşünceli insanları takdir ve sitayişle, muhabbet ve hürmetle selâmlamak medenî bir vecibedir ve Türk milleti böyle insanî borcları her zaman gönül hoşluğile ödemiştir. Balkan matbuat mümessillerini memleketimizde karşılıyan sıcak, vefakâr ve kadirşinas hava ancak bununla tefsir edilebilir.

Bir bugünkü toplantıya yalnız dört Balkan milletinin değil, ayni zamanda bu milletleri idare eden hükûmetlerin de yardımını temin eden realist ve insanî siyasete, bir de bundan 30 sene evvel dağ başındaki çobandan hükûmet başındaki adama varıncıya kadar dört milletin bütün ferdlerini birbiri üstüne saldırtan müteassıb ve cahil siyasete bakarak insanların o zaman mı çok geri, yoksa bugün mü pek ileri olduğu sualine kolayca cevab verebiliriz. Hiç şüphe yok ki bugün Balkan denilen camia daha geniş fikirli, daha müsbet düşünceli, daha medenî kavrayışlı insanlar tarafından idare olunmakta, bu milletlerin siyasetleri kadar kültürleri de daha realist ellerde bulunmaktadır.

Makedonya dağlarında birbirini boğazlıyan insanların çocukları bir gün gelip de Türk Cumhuriyetinin bir pırlanta beldesinde dünyaya sulh, refah, huzur ve emniyet nümunesi vermek için toplanıp konuşacakları ve bu toplantıya Yıldız sarayının bir dairesi mihmannüvazlık edeceği bundan 30 sene evvel söylenseydi yalnız bu sözü söyliyen ve dinliyenlerin muhayyileleri değil, Yıldızın birer kale bedenini andıran duvarları da çatlardı. İşte şimdi o hayal bir hakikat olmuştur. Ve bunun bütün fazileti, bütün şerefi, dünya tarihinde en yüksek manevî mükâfatı bugünü daha dünden gören Dâhiye aiddir. Bugün Balkan sulhunu ve Balkanlılık anlaşmasını kuvvetlendirmek için Yıldızda toplanan fikir ve kalem sahibleri bu hakikati görecek kadar doğru bakışlı ve buna lâyık olduğu mertebe hürmet edecek kadar temiz kalbli insanlardır. Esasen böyle oldukları içindir ki onların davalarında, iddialarında, mücadele ve mübarezelerindeki samimiyete her tarafta kıymet verilmektedir.

Biz eminiz: Bu dava yürüyecektir. Çünkü dava sahibleri iddialarındaki hakikate inanmışlar, onu bilerek ve severek kavramışlardır.

«Hakikat ilerliyor, hiçbir şey onu durduramaz» vecizesi en kuvvetle tekrar edilebilecek sahalardan birini Balkan anlaşmasında ve Balkanlıların kaynaşmasında bulduğuna şüphe yoktur; bunda şüphesi olanlara veya bunu istihfafla telâkki edenlere hâdisat nekadar fahiş surette aldandıklarını göstermekte gecikmiyecektir.

Hedefi görebilmek bir kazancdır. Bu itibarla biz daha şimdiden kârlı bir yol üstünde yürümekteyiz. Mensub oldukları milletlere bu yolculukta iman ve şerefle rehberlik eden fikir ve kalem sahibleri, isimlerini tarihe geçiriyorlar. Onlar bununla bihakkın övünebilirler.

Biz bu kanaatle, çok değerli meslekdaşlarımıza, çalışmalarında hâl için olduğu kadar istikbal için de verimli başarılar diler, kendilerini arkadaşlık sevgisile candan selâmlarız.

İsmail Müştak MAYAKON

Ekonomik konseyi küşad için Şükrü Saracoğlu bugün şehrimize geliyor

Bugün Yıldızda açılacak olan Balkan Matbuat Birliği kongresine Başmuharririmiz Yunus Nadi riyaset edecek

Balkan Antantı Ekonomik konseyi toplantısile Balkan Birliği Matbuat kongresi bugün Yıldız sarayında merasimle açılacaktır. Matbuat kongresine iştirak edecek olan Rumen murahhasları bugün öğleyin şehrimize muvasalat edeceklerinden, evvelce sabahleyin açılmasına karar verilen kongre ancak öğleden sonra saat 3 te Başmuharririmiz Yunus Nadi tarafından açılacaktır.

Matbuat kongresine iştirak edecek olan Yunan ve Yugoslav gazetecileri dün sabah trenlerile şehrimize gelmişler ve istasyonda İstanbul gazetecileri tarafından karşılanmışlardır.

Balkan Antantı Ekonomik konseyi de saat 17 de, Hariciye Vekil vekili Şükrü Saracoğlu tarafından açılacaktır. Konsey toplantısına iştirak edecek Yunan ve Yugoslav murahhasları dün şehrimize muvasalatla, Sirkeci istasyonunda merasimle karşılanmışlardır.

Konsey, bugünkü açılış merasiminden sonra, yarın sabahtan itibaren çalışmalarına başlıyacaktır.

Balkan Birliği Matbuat kongresine iştirak etmek üzere dün Ankara, İzmir ve Adanadan gazeteci arkadaşlarımız şehrimize gelmişlerdir.

[Arkası Sa. 5 sütun 2 de]

Fransız meclisi yeni malî projeyi kabul etti

Yevmiyelerine yeniden zam istiyen 19,200 sanayi amelesi hep birden grev ilân ettiler

Grev yapan Fransız amelesi bir fabrikanın önünde

Paris 6 (Hususî) — Meb'usan meclisi Başvekil M. Blum'ün izahatını dinledikten sonra, yeni malî kanun projesini 249 reye karşı 311 reyle kabul etmiştir. 42 meb'us müstenkif kalmıştır.

Meclis tarafından kabul edilen malî kanun projesi cumartesi günü öğleden sonra âyan meclisinde müzakere edilecektir. Salâhiyettar mehafilde projenin âyan meclisi tarafından reddedileceğine muhakkak nazarile bakılmaktadır.

Kabinenin mukadderatı cuma günü belli olacak

Paris 6 — Âyanın en mühim grupu olan «sol demokratlar» ın cuma günü hükûmetin malî projesi aleyhinde rey vermeği hemen hemen ittifakla kararlaştırmışlardır. Âyanın bu hattı hareketi karşısında projenin akim kalması muhtemeldir.

Sabah gazeteleri, kabinenin cuma günü istifasına muhakkak nazarile bakıyorlar.

«Jurnal» Âyan tarafından düşürüleceğine, Blum'un kani bulunduğunu yazıyor.

19,200 amele grev ilân etti

Paris 6 — 17 martta Sitroen fabrikalarında çıkan madenî sanayi grevi umumileşmek istidadını göstermektedir. İssy'de

[Arkası Sa. 3 sütun 4 te]

Hükûmetin vergilerde fedakârlığı

Kazanc vergisinde de tenzilât yapan yeni bir lâyiha hazırlandı

Millet Meclisi mehafilinde vergi tenzilâtının daha ziyade küçük maaşlardan başlanması yolunda mütalealar var

Ankara 6 (Telefonla) — Muvazene vergisinde tenziller yapan kanun projesi bugünlerde Meclise verilecektir.

Parti grupunda dün görüşülmüş olan proje hakkında Maliye Vekili Fuad Ağralı hükûmetin düşüncelerini anlatmış, Başvekil Celâl Bayar da hükûmetin, halkın vergi yükünü hafifletmek yolundaki prensipi üzerinde umumî tasvib ve alkışlarla karşılanan mühim beyanatta bulunmuştur.

Hükûmet bu tenzillere, önümüzdeki bütçeden 4,5 milyon lira tutan bir fedakârlıkla başlamaktadır ve muvazene vergisinde tenzili düşünülen nisbet evvelce de bildirdiğim gibi beşte birdir. Muvazene vergisi, istihkaktan kazanc ve buhran vergileri çıktıktan sonra kalan kısmın seyyanen yüzde onu olduğundan projeye göre önümüzdeki malî seneden itibaren kesilecek miktar yüzde sekizdir. Lâyihanın encümenlerde müzakeresi sırasında bu mütaleaların akisleri görülmesi çok mümkündür.

Maliye Vekili Fuad Ağralı

Diğer taraftan kazanc vergisinde değişiklik yapan mühim bir kanun lâyihası da gene bugünlerde Meclise sevkedilmek üzeredir. Yeni lâyihaya Türkiyede bulunan san'at ve ticaret müesseselerinin bir listesi bağlıdır. Şimdiki cetvelde bir takım san'at ve ticaret şubeleri ve beş senelik bir programla muvazene vergisinin bütçe imkânları gözetilmek şartile tamamen ilgası kabil olacaktır.

Büyük Millet Meclisi mehafilinde şimdi yapılacak tenzillere daha ziyade küçük maaşlardan başlanması yolunda temayül olduğu gibi nihayet bunun bir programa bağlanması prensipi üzerinde yürünüldüğüne göre umumî olarak tatbikı şeklinde mütalealar da vardır.

Yeni bir lâyiha serbest meslekler erbabının tâbi olduğu kazanc vergisi hakkında bugün mevcud olan bin liralık fevkalâde sınıfı kaldırmaktadır. Buna mukabil birinci sınıf 750 lira üzerinden tesbit edilmektedir.

Diğer taraftan lâyihada İzmir enternasyonal fuarındaki satışlara ve saireye aid olmak üzere geniş muafiyetler ihdas eden hükümler vardır.

Kurmay subaylar

Yeni bir lâyiha ile kanunun bir fıkrası değiştiriliyor

Ankara 6 (Telefonla) — Kurmay subayların tahsiline aid kıdem kazancların. terfileri sırasında kaybetmemeleri için terfie dair kanunun üçüncü maddesinin (B) fıkrası değiştirilmektedir. Bu hususdaki lâyiha Millî müdafaa encümeninden çıkarak Meclis ruznamesine alındı. Millî müdafaa encümeni fıkrayı şu şekilde hazırlamıştır:

(Her üç zümreye seçilenlere birer sene tahsil kıdemi verilir. Birinci ve ikinci zümreye seçilenler kıt'a ve kurmay vazifelerinde ehliyet göstererek liyahatleri tasdik edilenlere iki sene daha kıdem zammı verilir.)

Bu zammın bir senesi ise «bir evvelki rütbesinde dahi» terfi derecesine gelenlerin kıdemleri yeni ve eski rütbelerinde birer sene olarak yürütülür. Bu iki senelik kıdemi alacaklardan verilecek «tez» i muvaffakiyetle yazan ve liyakatleri üst taraf âmirleri tarafından sırasile

[Arkası Sa. 7 sütun 3 te]

Japon kuvvetleri ric'at ediyor

Çete harbi yapan Çinliler iki şehir daha istirdad ettiler

Londra 6 (Hususî) — Uzakşarkta Çinliler bugün de bütün cephelerde muvaffakiyetler elde etmişlerdir. Su Çau cephesinde Japonlar her tarafta ric'at etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Şanghay cenubunda da çete harbi yapan Çinliler Japonlara ağır zayiat verdirecek iki kasabayı zaptetmişlerdir.

«Dünya Çinlilere hayran kalacak»

Londra 6 — Çin diplomatlarından M. Sunfo, dün ekserisi muhafazakârlardan olmak üzere 50 kadar parlamento azası huzurunda Çinin şimdiki vaziyeti hakkında bir konferans vermiştir.

[Arkası Sa. 3 sütun 5 te]

Yeni Bursaya
Bir bakış ...
Bursa Kaplıcaları Türk Anonim Şirketinin daveti üzerine İstanbul matbuatı mümessilleri arasında gazetemizi temsil ederek Bursaya giden edib arkadaşımız Peyami Safa, intıbalarını yarınki Cumhuriyette anlatmıya başlıyacaktır.

Hariciye Vekilimiz dün Mısıra gitti

Dr. Rüştü Arası Majeste Faruk kabul edecek

Vekilimiz giderken Atinada M. Metaksasla görüşecek ve dönüşte Suriyeden gelecek

Hariciye Vekilimiz kendisini teşyi edenler arasında

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras, Romanya bandıralı Daçya vapurile, dün sabah saat dokuzda İskenderiyeye hareket etmiştir.

Hariciye Vekilimize, Mısır seyahatinde, Emniyet Umum müdürü Şükrü Sökmensuela Hariciye birinci daire şefi Cevad, Türkofis müdür muavini Nihad ve diğer bazı zevat refakat etmektedirler.

[Arkası Sa. 5 sütun 1 de]

Meksika petrolleri meselesi

Kumpanyalar kararın ana yasaya muhalif olduğunu iddia ediyorlar

Meksika Reisicumhuru M. Cardenas bir teftiş esnasında

(Yazısı 5 inci sahifamızda)

DEVRİLEN KAZAN

Tarihî roman: 56 Yazan: M. TURHAN TAN

Padişah hakarete kanıksamıştı!

Ocaktan gelecek tarizleri, taarruzları artık mühimsemiyordu, gururu kanaya kanaya onlara kafa tutmak istiyordu

— O iş olmıyacak. Hemen Ocağa haber yolla. Çingeneyi de ok işlerinden uzaklaştır! (1)

Ocağa karşı bu yeni mağlûbiyet Hünkârın ruhunda yeni bir yara oldu. Artık hayata küskün, kâinata küskündü. Elinden gelse tek bir Ocaklıyı yüzü görülmiyecek köşelere kaçacaktı. Lâkin o; Yıldırımların, Fatihlerin, Yavuzların, Kanunilerin aldıkları terbiyeye malik değildi. Onlar, mukaddes bir sel gibi coşa coşa, dalgalana dalgalana dünyanın dört bucağına kol kol akan Türk gücünün ilâhî cazibesine gönül verecek ve o selde bir köpük rolü oynıyacak kudreti kazanmışlardı. Sultan Mahmud, ayni gücün fütura düşürüldüğü ve ayni feyizli selin kaynağına kapanıp da Türk namına söz söylemek hakkının Türk olmıyanların ağzına düştüğü bir devirde yaşıyordu. Kendisi de o devre lâyık bir terbiye sahibiydi. Türk bayrağını kürenin göbeğine dikmek azmile cihanlar aşan, cihanlar dolaşan kahramanlarla yola düşmek şöyle dursun, İstanbuldan bir adım bile dışarı çıkamıyordu. O kahramanlar uyuyor, kahramanlık da artık ölüyordu. Yaşıyan, kara bir cehille miskinliği maskeliyen kaldırım kabadayılığı idi. Fakat padişah o cehle boyun iğmekten, hamaset rolü oynıyan o miskinliğe saygı göstermekten kendini alamıyordu. Çünkü ayni devrin adamı ve o kütlenin padişahı idi.

Bununla beraber içinde - çok döğüldüğü, çok sövüldüğü için tokattan ve küfürden yılmazlaşmış - bir çocuk cür'eti tekevvün etmeğe başlıyordu. O gibi çocuklar kendi keyiflerine, heveslerine uygun bir hamle yapmak istedikleri vakit duyacakları tekdirle yiyecekleri dayağı düşünürler ve yapacakları işin zevkini muhtemel cezanın acısile karşılaştırdıktan sonra pervasızlaşarak tasarladıkları zevki yakalamağa koşarlar. Sultan Mahmud da hemen hemen o durumdaydı. Ocaktan gelecek tarizleri, taarruzları artık mükimsemiyecek kadar hakarete karşı kanıksayış duyuyordu. Lâkin izzeti nefsine, padişahlık gururuna açılan yaralar bu haletle de merhemlenmiş değildi. Gururu kanıya kanıya Ocak halkına kafa tutmak istiyordu.

Bu ruhî kargaşa arasında onun ilk hareketi Yeniçerilerden uzak kalmayı kararlaştırmak oldu. Sonbahar günlerinin yaklaşması üzerine Beşiktaştan Topkapı sarayına göçetmek lâzım geliyordu. Hünkâr bu lüzuma kulak asmamak, İstanbul yakasına geçmemek suretile Ocaktan ve Ocaklıdan hiç olmazsa beş on kilometre uzakta bulunmak azmindeydi. Mahud Çingene Hasan meselesinde Nakilciyi Başçukadarın kışkırttığını Gülhaneli Hüseyin namına Deli Şerife tarafından sunulan jurnaldan anladığı ve bu ihtiyar mabeyncinin Ocağa candan bağlı olduğuna artık kanaat getirdiği için kararını ona açmıyordu, başkalarile de müşavere etmiyerek Beşiktaş sarayında - bir münzevî gibi - ömür geçiriyordu.

Fakat Başçukadar Ömer Ağa, kanun adını verdiği saray teamüllerinden, saray an'anelerinden en küçük bir şeklin dahi ihmal olunmasına müsaade demiyecek kadar sert bir adamdı. Sonbaharın enikonu belirmesine, ağaçların yavaş yavaş çıplaklaşmasına, kuşların nağmeye perhiz tutup yuvalarına çekilmelerine, yağmurların sıklaşmasına, yalılardan şehre göçlerin başlamasına rağmen Hünkârın Topkapıya taşınmayı dile bile almadığını görünce maksadı sezinsedi, hiç o değilden yaptığı bir iki sınama ile de efendisinin Yniçerilerden uzak kalmak kaygusuna kapıldığına kanaat getirdi ve bu hali kanuna hürmetsizlik sayarak gene Nakilciye haber yolladı.

Hemen tasrih edelim ki Ömer Ağa, padişahın en sadık kölelerindendi. Lâkin bu sadakat, sahibini uyurken rahatsız eden bir sineği öldürmek emelile kocaman bir taş yakalayıp o müz'iç hayvana yapıştıran ve bu darbe ile hem sineği, hem de sahibini öldüren ayının taşıdığı duyguya benziyordu. Çünkü kendisi cahildi, yalnız görenekle dimağını beslemişti. Bu sebeble Ocağın saraydan kuvvetli olduğuna kanaat besliyordu. Genc Osman, Deli İbrahim, Dördüncü Mehmed, İkinci Mustafa, Üçüncü Ahmed, Üçüncü Selim, Dördüncü Mustafa gibi padisahların Yeniçeriler tarafından nasıl ezildiklerini bildiği ve son iki hükümdarın kanlı akıbetlerini ise gözile gördüğü için efendisini Ocağa karşı daima uysal bulundurmak istiyordu. Onun dar düşüncelerine göre muhafazası lâzım gelen şey tac ile tahttan ibaretti. Şeref meselesi - hele hayatla saltanat ikiz sayıldıktan sonra - çok geride kalacak mefhumlardandı.

İşte bu iman onu bir kere daha Nakilciye başvurmak zorunda bıraktı, düğün arifesinde bulunan ünlü zorba da işi Yeniçeri Ağasına havale etti. Nakilcinin - bütün dalaverelerinde olduğu gibi bu sefer de - orta ustalarını, odabaşılarını kışkırtmayıp da padişahı ürkütmek vazifesini en büyük Ocak âmirine yükletmesi şu şeytanî düşünceden ileri geliyordu: Ağa, sarayca seçilmişti. Bütün ruhile Yeniçeri de olsa kendisini yükselten Hünkâra karşı şükran duygusu beslemekten geri kalmıyacaktı. Nakilci, önemli bir durumda Ocak menfaatini baltalıyabilecek olan bu duyguyu sarsmak, Hünkârla Ağanın arasını açmak istiyordu. Ayni zamanda bir saraydan başka bir saraya göçetmek işine burun sokmayı - bir takım ustaların - nahoş bulmaları - binde bir nisbetinde de olsa - muhtemeldi. Nakilci böyle bir zayıf ihtimalle dahi karşılaşmayı istemediğinden araya Yeniçeri Ağasını koymayı akıllılık sayıyordu.

Ağa, Nakilcinin nasıl iki yüzlü bir politika güttüğünü anlamakla beraber omuzuna yükletilen vazifeyi kabul etmemezlik yapamadı. Çünkü Nakilci, bir kaç yıl önce bir Yeniçeri Ağasını sokak ortasında kendi yoldaşlarına parçalatmıştı. Zorbalar üzerinde böyle yaman işleri yaptırtacak kadar söz yürüten bir adamı gücendirmek tehlikeli bir cür'et olurdu. Lâkin padişahı «burada oturma, şurada otur!» diye zorlamak da hayli çirkin bir işti. Yeniçeri Ağası, o tehlike ile bu çirkinliği uzun uzun ölçtükten sonra bir zekâ oyunu tasarladı, Ocak işlerini görüşmek bahanesile huzura çıkarak ötedenberiden söz açtı ve bir münasebet düşürerek şöyle bir tekerleme savurdu:

— Ben kulun bir zamanlar Balat kolluğun beklerdim. Vakit kıştı. Kömür bulamazdım. Yılda yirmi kuruş dirliğim vardı. Onunla ancak karnımı doyurabiliyordum. Usulümüz ise kaldırım taşlarına yaslanarak nöbet beklemekti. Don tutmuş taşlar üstünde kaburgalarım buz kesiliyordu. Lâkin serde genclik yardı. Sanki sıcak yaz günlerinde çimenlere uzanıyormuşum gibi hoşluk duyuyordum. Sonra yaz geldi, yüreğime de bayrama kavuşmuşum gibi ferahlık yayıldı. Bununla beraber o kış günlerinin zevki de içimden silinmedi. Çünkü Ulu Tanrı her mevsime bir güzellik vermiştir. Kışın dahi kendine göre bir kokusu, bir tadı var. Meselâ Beşiktaş sarayı yazın cennet gibidir. Bahçesinde bülbüller öter, dağlarında çeşid çeşid kokular uçuşur. Lâkin kış günlerinde Topkapı sarayı cennet, buraları da beyaban olur!

Hünkâr, korkunç Ocağın ağzile konuştuğunu kuruntuladığı Ağanın o ağıza yakışan dili kullanmayıp da nazik bir üslûb seçmesinden memnun oldu. Fakat herifin maksadını açığa vurdurmağa çalışmaktan da kendini alamadı:

— Bu temsilden meramın, dedi, benim Topkapıya göçetmekliğimi mi tavsiye etmektir?

(Arkası var)

(1) Bu Çingene Hasan hâdisesi hakkında Cevdet Tarihinde (C: 11. S: 316 - 317) iki vesika vardır. Birinci vesikada Yeniçerilerin homurdanması anlatılırken: «Şevketlû padişahımızın kademi hümayunu kala kala bir Kıptı ağzına mı kaldı» denildiği tesbit ve ikinci vesikada Başçukadarın huzura çıkarak birkaç Mabeynci önünde: «Ağzını açıp gözünü yumduğu» tasrih olunuyor. M. T. T.

Şehir ve Memleket Haberleri

Eroin satanlar

Yakalanan kaçakçılar hakkındaki tahkikat

Çadırcılarda 29 numaralı dükkânda hurdacılık yapan Ahmedle metresi 22 yaşlarındaki Hikmetin eroin sattıkları ihbar edilmiş ve yapılan tarassud neticesinde eroin satarlarken suç üstünde yakalanarak kaçakçılık bürosuna gönderilmiştir.

Tarlabaşında kahveci Ali ve arkadaşları ihbar üzerine yapılan anî bir baskın neticesinde 2 buçuk kilo esrarla yakalanmışlardır.

Pangaltıda Sungur sokağında 132 numaralı evde oturan Osman Nuri oğlu Faruk Özenin, Pangaltıda Dolabdere caddesindeki Vahramın dükkânı önün - de gizli bir surette eroin kullandığı görülerek yakalanmıştır.

MÜTEFERRİK

Konservecilerin müracaati

Evvelki gün Şehir Meclisinde Belediye zabıtası talimatnamesinin konserve imalâthaneleri hakkındaki maddeleri müzakere edilirken azadan birinin teklifi üzerine konserve tenekelerinin üzerine ay ve gün kayıdlarının konulmasına dair bir fıkranın ilâvesi konservecileri memnun etmemiştir. Konserve sanayii erbabı dün Ticaret Odasına müracaat ederek yağlı konserveler haric olmak üzere diğer konservelerin beş seneye kadar dayandığı, tenekelerin üzerine imal tarihi yazılınca halkın altı ay evvelki konserveyi dahi almaktan istinkâf edeceğini söylemişlerdir.

Şimdi konserve tenekeleri üzerindeki etiketlere sadece imal edildiği sene yazılmaktadır. Fakat kâğıdlar her sene yenilenmektedir. Halbuki teneke üzerine kabartma yapılırsa bunu bir daha değiştirmek imkânı kalmıyacak ve halka konservenin senelerce dayanabileceği de anlatılamıyacaktır.

Konserveciler, İktısad Vekâletine müracaatle bu işin hallini istiyeceklerdir.

İş emniyeti nizamnamesi

İktısad Vekâleti işçi sağlığı nizamnamesinden sonra iş emniyetine taallûk eden ağır ve tehlikeli işlerle bu işlerde çalışması caiz olmıyan kadın ve çocukların vaziyetine dair nizamname projesini de hazırlamıştır. İki nizamname de Devlet Şûrasına sevkedilmiştir.

Yumurta ihracatı

Yumurta ihracatımızda son zamanlarda görülen canlanma iyi bir şekil almağa başlamıştır. İtalya ve Yunanistana dün 800 sandık bir parti gönderilmiştir. Bundan başka diğer siparişler de alınmıştır. Halbuki geçen mart ayı zarfında İstanbuldan ihrac olunan bütün yumurtaların yekûnu 850 sandıktır.

23 nisan bayramı

Dün, Vilâyette Vali muavini Hüdainin yanında kaza kaymakamları tekrar bir toplantı yaparak 23 nisan Çocuk bayramında yapılacak merasim hakkında Halkevlerile müştereken yapılan programı tetkik etmişlerdir. Bir hafta devam edecek olan bu bayram için bir çok müsamereler hazırlanmıştır.

Merasime iştirak edecek çocukları taşıyan bir otomobil kafilesi Taksime giderek Atatürk abidesine çelenk koyacaklardır.

Memleketimize gelecek İngiliz seyyahları

Memleketimize yakında büyük bir İngiliz seyyah kafilesi gelecektir. Londrada kâin Piccadillyda Avglohellute Toirs itd müessesesi tarafından tertib edilen bu seyahat hakkında Londra elçiliğimizin verdiği malûmata göre ekserisi Londra Üniversitesi profesör ve talebelerile diğer maruf zevatın dahil bulunduğu bu 150 kişilik seyyah kafilesi nisan ayı zarfında Akdenizde bir tenezzühe çıkacak ve bu arada Dikili, Bergama, Çanakkaledeki Trova harabelerini gezeceklerdir. Çok mühim şahsiyetleri ihtiva eden bu seyyah kafilesine alâkadar memurin tarafından icab eden teshilât gösterilecektir.

Otobüs tahkikatı

Otobüs tahkikatı hakkındaki fezlekenin Ankaraya gönderildiği yazılmıştı. Vekâlet, bu tahkikatı da kâfi görmiyerek yeniden tevsiini istemiştir. Mülkiye teftiş heyeti reisi Ankaraya gittiğinden tahkikatı buradaki müfettişler idare edeceklerdir.

İcra mütehassısı tetkikat yapıyor

Bir müddet evvel memleketimize gelen icra mütehassısı profesör Leyman, dün, Beykoz ve Üsküdar icralarında tetkikat yapmıştır.

Mütehassıs, bugün İstanbul Adliyesinde kendisine tahsis edilen odada çalışmıya başlıyacaktır.

Profesör Leyman, İstanbul icrasını faaliyet merkezi olarak intihab etmistir.

23 nisan

Size çocuğu düşündürecek haftanın başlangıcıdır.

Halkın şikâyetleri

Dahiliye Vekâletinin nazarı dikkatine

Büyükçekmecede askerî malûl Hacı oğlu Mustafa imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki:

«Mart ayının son gecesinde son derece hasta olarak evimde yatıyordum. Saat 10,5 sularında bir jandarma gelerek beni karakola davet etti. Hastalığımı söyledim, götürülmek hususunda ısrar görünce keyfiyeti müstacel bir mesele zannederek giyindim, karakola gittim. Orada bana« senin 50 kuruş hayvan vergisi borcun varmış. Yarın sabah tahsildar gelinciye kadar burada kalacaksın» dediler. Elli kuruş barcumu vereyim de evime gideyim, dedim, «biz tahsildar değiliz!» cevabı verildi. Hastalığımdan, o soğuk gecede alıkonulduğum takdirde büsbütün fenalaşacağımdan bahsedecek oldum, «geber!» cevabını aldım ve itile kakıla içeri atıldım. Meğer bu muameleye yalnız ben maruz kalmamışım. İçeride, kahvelerden, evlerden toplanan birçok borclular ellerinde paraları olduğu halde sabahleyin tahsildarın gelmesini bekleşiyorlardı.

Bu muamele çirkin ve gayrikanunî değil midir? Şu maruzatımı, böyle kenarda köşede kalanların bu karakoldan çektiğini anlatmak için alâkadar yüksek makamların nazarı dikkatine vazetmenizi rica ederim.»

Bu vatandaşın şikâyetinî olduğu gibi yazdık. Dahiliye Vekâletinin bu hususta ehemmiyetle nazarı dikkatini celbeder ve seri bir tahkikat yaptırarak, bu iddianın doğru olup olmadığını ve doğruluğu tahakkuk ettiği takdirde mes'ullerinin cezalandırılmasını isteriz.

Afyon alımı

İnhisar idaresi afyonu bizzat müstahsillerden alacak

Uyuşturucu Maddeler İnhisarı, önümüzdeki afyon alım mevsimine aid programını tesbit etmiştir. Ötedenberi daima müstahsil lehine tedbir almağı kendine prensip ittihaz eden ve geçen seneki neticeleri de gözönünde tutan İnhisar İdaresi, bu sene de yeni tedbirleri gene ayni gayenin icablarına göre almıştır.

Afyon mubayaatı bu sene de gene doğrudan doğruya müstahsilden yapılacaktır. Gene geçen seneki gibi İdare asgarî 1 kiloya kadar afyon kabul edecektir.

Geçen sene, İdarenin mıntakalara muayyen zamanlar için eksperler göndermesi bazı itirazları celbetmişti. Bu sene, her mıntakada daimî İnhisar eksperleri bulundurulacaktır. Her müstahsil 1 kiloya kadar afyonu dahi olsa, bunu en yakın Ziraat Bankası şubesine götürüp daha analiz yapılmadan derhal tutarının yüzde 80 nini alacaktır.

Uyuşturucu Maddeler İnhisarı ince ve temiz toplanmış, konaksız afyonlara daha fazla kıymet vermektedir. Kalitesi düşük çok afyon yerine az, fakat kalitesi yüksek konaksız afyon istihsal etmek müstahsilin menfaati iktizasından bulunmaktadır. Bu arada müstahsille İnhisar İdaresi arasında mevcud muamelâtın icab ettirdiği formaliteler daha basitleştirilmiş ve müstahsilin asgarî bir zamanda malını teslim edebilmesi imkânları temin olunmuştur. İnhisarın merkez lâboratuarı da, analizlerin süratle yapılması için takviye edilmiştir.

İnhisar İdaresi, her sene olduğu gibi bu sene de, Ziraat Bankasile alım işi üzerinde temaslara geçmek üzere bulunmaktadır. Bir taraftan da müstahsille temasa geçmek ve toplama usulleri üzerinde onları irşad etmek üzere İnhisar mütehassısları mıntakalara dağılmaktadır.

Aklı bozuk bir hırsız

Üç ay on beş güne mahkûm oldu

Şehrin muhtelif semtlerindeki dört evden birçok eşya aşıran, fakat sonunda yakayı ele veren Sedad isminde bir eroinoman, dün asliye ikinci cezada 3 ay 15 gün hapse mahkûm olmuştur.

Suçlu, her suçu için üçer aydan bir seneye mahkûm olmuşsa da akıl hastanesinde yattığı için cezası tahfif edilmiştir.

Suçlu Sedad mahkemede her şeyi itiraf ederek:

«— Akıl hastanesinden yeni çıkmıştım. Parasız kaldım.. Çaldım» demiştir.

ŞEHİR İŞLERİ

Atatürk köprüsü

Atatürk köprüsü dubalarından biri geçenlerde yerine konmuştu. İkincisi de bugünlerde konacaktır. Köprünün projesini yapan mütehassıs Pijo şehrimizde bulunmaktadır. Dün Pijo'nun da iştirakile Belediye Fen heyeti müdürü Hüsnü, İmar Bürosu müdürü Ziya, Köprüler müdürü Galib bir toplantı yaparak köprünün iki başında açılacak meydanlar hakkında tetkikatta bulunmuşlardır.

Çukurovadan getirilen hayvanlar

Belediye ile Kasablar şirketinin iştirakile kurulan yeni şirket tarafından Çukurova havalisine sipariş edilen yedi vagon hayvan dün şehrimize gelmiştir. Bundan başka sekiz vagon hayvan daha gelecektir. Bunlar piyasaya arzedildikten sonra toptan canlı hayvan fiatlarında yüzde yirmi nisbetinde bir tenezzül olacağı tahmin edilmektedir.

DENİZ İŞLERİ

Karadenizde fırtına var

İki gündenberi devam eden yağmurlarla beraber dün kuvvetli bir yıldız poyraz fırtınası da başlamıştır. Karadenizden gelen gemilerin kaptanlarının verdiği malûmata nazaran Karadeniz - de hava sert, sisli ve yağışlıdır.

Fırtına dolayısile dün küçük gemiler Boğazdan çıkmamışlardır.

İngiltereden alınan şilepler

İngiltereden satın alınan yeni şilep - lerimize Demir ve Bakır isimleri verilmiştir.

Şileplerimizden biri kömür yükile Kardiften İskenderiyeye hareket etmiştir. Hamulesini oraya boşalttıktan sonra ay sonuna doğru limanımıza gelecektir.

ADLİYEDE

Hırsız amele

Beykozda Çayır caddesinde 88 numaralı Alinin kahvesinde yatan Beykoz Kundura fabrikasında amele Ali, çalıştığı kısımdan çaldığı iki kundura köselesini dışarı çıkarırken kapıda yakalanmış ve meşhud suçlar mahkemesin - de 2 ay on gün hapse mahkûm olmuştur.

Tevkif edildi

İstanbul İkinci Noter Başkâtibi Fahri hakkında ötedenberi tahkikat yapılmakta idi.

Müddeiumumilik tarafından birinci sorgu hâkimliğine gönderilen Fahri, dün yapılan sorguyu müteakib tevkif edilmiştir.

Yumurta ihracatçıları dün toplandı

İş dairesi İstanbul bölgesi âmirliği yumurta ihracatçılarile yumurta işçileri arasında hâdis olan vaziyetin esasından halli için dün yumurta ihracatçılarını bir toplantıya çağırmıştır. Son vaziyeti ihdas eden sebebler bu toplantıda tetkik edilmiştir. İş dairesince işçiler de dinlenecek ve böyle bir vaziyetin tekerrür etmesine meydan verilmiyecektir.

Safranbolu Halkevinde bir müsamere

Safranbolu (Husus) — Halkevimizin gösteri kolu tarafından konferans salonunda «Zehirli kucak» piyesi temsil edilmiştir.

Beş yüzden fazla davetli tarafından her safhası alkışlanan bu piyeste rol alan muallimlerin her biri iyi çalışmışlar ve rollerinde ayrı ayrı muvaffak olarak alkışlanmışlardır. Memlekette hali faaliyette bulunan frengi mücadele teşkilâtının mesaisine manevî bir müzaheret mahiyetinde olan bu piyes tam zamanında oynanmış, sıhhî, içtimaî birçok faydalar temin etmiştir.

Bomba ile balık avlarken

Saray (Hususî) — Sarayın Yenimahallesinden tenekeci Hüseyin; yaptığı şişeden bir bomba ile balık avlamak için Toksu deresi kenarında bombayı ateşlemiş, fakat bomba daha suya atılmadan Hüseynin elinde patlamıştır. Bu infilâk neticesinde zavallının sağ eli bileğinden kopmuş ve yüzünde de ağır yaralar olduğu halde hastaneye gönderilmiştir.

Kadıköyünde jimnastik dersleri

Muallimlerin meslekî bilgilerini arttırmak gayesile Kültür Direktörlüğünün Kadıköy Üçüncü orta mektebinde açtığı jimnastik kursu çok alâkalı olmaktadır. Bu kurslar haftada bir gün olmak üzere dört ay meddetle devam edecektir. Ve ilk mekteb muallimlerine mahsustur.

Siyasî icmal

Fransanın para sıkıntı

Avrupa politikasında daima mühim bir kuvvet ve amil olan Fransanın son zamanlarda sürükleyicilik kudretini kaybederek başka büyük devletlerin arkasından sürüklenmesinin ve evvelâ, selâmetini Sovyetlerle bir fakta arayıp sonradan büsbütün İngilterenin politikasına bağlanmasının başlıca sebebleri millî ittihadın gevşemesi ve daha kadar bütün dünyaya sermaye yetiştiren bir tasarruf ocağı olan Fransanın şimdi her devletten ziyade para sıkıntısı çekmekte bulunmasıdır.

Fransada umumî temayül sola kaydığından iş başına gelen hükûmetler, bir taraftan istihsali darlaştıran, pahalılığı artıran ve hazineye yeni yeni ağır yükler yükleten içtimaî kanunların açtığı yeni masraflara karşılık bulmak mecburiyetinde bırakmıştır.

Diğer taraftan Fransa, devletler arasındaki vaziyetin karışmasından ve gerginleşmesinden dolayı son derecede artmağa mecbur bulunduğu müdafaa masraflarını kapatmak için yeni yeni para membaları aramak zarureti karşısında kalmıştır. Halbuki Fransanın para işleri ve iktısadî vaziyeti esasen o kadar bozuktur ki değil bu yeni fevkalâde masraflara para bulmak alelâde masarifi bile kapatmaktan âcizdir.

İktısadî buhran ve beynelmilel vaziyet, Fransanın haricî ticaretinin üçte ikisini mahvetmiştir. Haricde muhtelif işlere yatırmış olduğu yüz milyarlarca altın franklık sermayeler artık Fransaya para getirmemektedir. Dahilde sağ ve sol partilerin zıddiyeti, faşist ve komünist mücadelesi Fransanın dahilindeki tükenmez sermayeleri harice kaçırmıştır.

1926 da frangın eskisine nazaran beşte biri nisbetinde bir kıymette istikrar bulması sayesinde bütün dünya altınları Fransaya akarken bu memleketin altınları birkaç sene içinde dünyanın dört bir tarafına kaçmıştır.

Blum, son mali projesinin esbabı mucibe lâyihasında ahiren Fransadan 68 milyar franklık sermaye kaçmış olmasından devlet bütçesinin muvazenesini bozduğunu, 43 milyar 200 milyon franklık açık bıraktığını ve hiç olmazsa 40 milyar franklık istikraz yapmak mecburiyetinde bulunduğunu söylemiştir. Fransız Başvekilinin bu izahı bu muazzam devletin dünya politikasında rolünü aksatan para sıkıntısının nekadar büyük olduğunu izaha kâfidir. Hep bu para sıkıntısı yüzünden Fransada kabineler üstüste devrilmiyorlar. Fakat, bu buhranlar yalnız para ve masraf karşılığı bulmaktaki zorluktan ileri gelmiyor. Daha derin sebebleri vardır.

Hayli zamandanberi sağ ve sol partiler arasında içtimaî, iktısadî ve siyasî akideler itibarile derin bir zıddiyet hüküm sürüyor. Her cenahın içinde bile birlik ve ahenk yoktur. Her biri devletin para sıkıntısına çare ararken kendi partisinin düşüncelerini, mensub bulunduğu sınıfın içtimaî prensiplerini, siyasî akidelerini malî tedbirlerin içine yerleştirmek istiyor.

Bundan evvelki hükûmet yani sollardan radikal sosyalistlerin lideri Şotan'ın kabinesi para sıkıntısına karşı tedbirler almak için fevkalâde salâhiyet istediği zaman projesinde sermayeye, kambiyo serbestisine ve istihsale dokunmamıştı. Çünkü bunlara dokunmak partinin temsil ettiği küçük sermaye sahiblerinin ve orta burjuvazinin menfaatlerine dokunmak olurdu.

Mumaileyhi istihlâf eden sosyalistlerin lideri Blum frangı tevzine mahsus sermayeyi fevkalâde müdafaa masarifi kasasına vermek istemiş, âyan bu işe razı olmamıştı. Şimdi de sermaye üzerine vergi koymak, kambiyo işlerini devlet bankası inhisarı altına almak, devlet eshamına aid tediyeleri tatil etmek gibi sermaye sahiblerinin sırtından fevkalâde masrafları çıkarmak projesini ileri sürmüştür. Neticede gene partiler ve bahusus sollar, meb'usan ve âyan meclisleri birbirine girmiştir.

Muharrem Feyzi TOGAY

Hâmid günü

9 nisan çarşamba günü öğleden sonra Üniversite konferans salonunda, Üniversite talebeleri tarafından bir Hâmid günü tertib edilmiştir.

Bu toplantıda Fuad Köprülü, Ali Nihad ve İsmail Habib; büyük şairin hayatı, şiirleri hakkında söz söyliyeceklerve gencler tarafından Hâmidin şiirleri okunacaktır.

Öğleden evvel Üniversite genclerinden mürekkeb kalabalık bir grup da Hâmidin mezarına çelenk koyacaktır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Askerî ve mülkî tekaüd kanununda tadilât

Tekaüd kanununun 3 üncü maddesini değiştiren lâyiha dün Mecliste müzakere edildi

Ankara 6 — B. M. Meclisi bugün Refet Canıtezin başkanlığında toplanarak Hudud ve Sahiller Sıhhat U. Müdürlüğünün 1934 malî yılı hesabı kat'isine aid kanun lâyihasını kabul etmiş ve Matbuat Umum Müdürlüğü teşkilât ve vazifelerine dair kanuna bağlı cetvelde değişiklik yapılması, Türkiye - İsveç ve Türkiye - Çekoslovakya arasında mün'akid ticaret mukavelelerile klering anlaşmalarının tasdiklerine aid kanun lâyihalarının birinci müzakerelerini yapmıştır.

Bugünkü toplantıda birinci müzakeresi yapılmış olan kanunlar arasında askerî ve mülkî tekaüd kanununun 3 üncü maddesini değiştiren kanun lâyihası da bulunmakta idi.

Bu kanuna göre :

«Tekaüd muamelesi aşağıda yazılı sebeblere binaen yapılır :

Subaylarla askerî memurlar hakkında:

a — Tahdidi sin kanunu mucibince,

b — Kanunî şartları tamamlıyanların taleb ve istidaları üzerine,

c — Malûliyet üzerine,

d — Ahlâk noktasından hükmen veya sicilleri üzerine,

e — Askerî mahkemelerden verilecek hüküm üzerine,

f — 863 sayılı terfi kanununun 14 üncü maddesine tevfikan,

g — Mesleki kifayetsizlik noktasından sicilleri üzerine,

h — Disiplin noktasından sicilleri üzerine,

Mülkî memurlar hakkında:

a — 65 yaşını bitirmesi üzerine,

b — Malûliyet üzerine,

c — 788 sayılı memurin kanununun 84 üncü maddesinde yazılı müddetler - den ziyade hastalıkları devam etmesine binaen,

d — Memurin kanunu veya hususî kanunları mucibince,

e — Kanunî şartları tamamlıyanların taleb ve istidaları üçerine,

f — Ahlâk noktasından nizamnamesine göre sicilleri üzerine,

g — Tahdidi sin kanunu mucibince,

«a ve g fıkraları mucibince muamele gören mülkî memurlardan iktidar ve ihtisasından istifade mümkün olanların her sene için istihsal olunacak İcra Vekilleri Heyeti kararile istihdamlarının temdidi caizdir. Ancak bu müddet beş seneyi geçemez.»

Tekaüd muamelesi subaylarla askerî memurlar hakkında Reisicumhurun ve mülkî memurlar hakkında mensub oldukları Vekâletin tasdikile yapılır.

B. M. Meclisi cuma günü toplanacaktır. (a.a.)

Hükûmetçiler mukavemet edecek

Ecnebi devletlerin mütareke teklifini de kabul etmiyecekler

Londra 6 — İyi malûmat almakta olan İspanyollar mehafilinde söylenildiğine göre Katalonyanın cumhuriyetçilerin elinde arazinin sair aksamından bilkuvve rabıtası kesilmiş olmasına rağmen cumhuriyet hükûmeti, Barselon'da kalacaktır.

Ayni mehafil, yüksek askerî kumandanlığın da keza Barselon'da kalacağını ve Madrid ve Valensiya ile temasını telsizle ve hava tarikile muhafaza edeceğini ilâve etmektedirler. Ayni mehafil, cumhuriyetçilerin sonuna kadar mukavemete karar vermiş olduklarını ve bitaraf devletler tarafından kendilerine yapılması muhtemel olan bütün mütareke tekliflerini reddedeceklerini beyan etmektedir.

Cumhuriyetçilerin bazı mıntakalarda şiddetli taarruzlar yapmakta oldukları zannedilmektedir.

Barselon hükûmetinin kararı

Barselon 6 — Negrin kabinesi, bütün İspanyollara hitaben neşrettiği bir beyannamede ezcümle şöyle demektedir:

«Hükûmetin kat'î ve mutlak kararı, şimdiye kadar misline tesadüf edilmemiş derecede çirkin enternasyonal yardım sayesinde İspanyaya hücum eden ve memleketi işgal eyliyenlerden İspanyanın kurtulmasına kadar İspanya istiklâli için harbe devam eylemektir.

Kabinede yapılan tadilât

Barselona 6 — M. Negrin, yeni kabineyi teşkil etmiştir. Bu kabinede Hariciye Nazırı M. Alvarez Delvayo'dur. Kabinede Adliye Nazırı M. Ganzoles Pina, Dahiliye Nazırı da M. Polino Gonez'dir. Her ikisi de anarşist sendikasına mensubdurlar.

Mütedil sosyalistlerden M. İndelecio Prieto, yeni kabineye dahil bulunmamaktadır.

Siyasî müşahidler, yeni Negrin hükûmetinin teşekkül tarzının nevmidane bir surette Frankistlere mukavemete karar verilmiş olduğuna delâlet etmekte bulunduğunu beyan etmektedirler.

Katalonya muhtariyeti lâğvedildi

Londra 6 (Hususî) — Franko hükûmeti Katalonya muhtariyetini lâğvetmiştir.

Fransaya iltica eden Katalonyalılar

Paris 6 — Havas ajansı, Perpignandan bildiriyor:

Birçok Katalonya ricali ve resmî zevatın ailesi arkânı, bu akşam birçok resmî otomobillerle Serbere gelmişlerdir. Bunlar arasında Katalonya generalitesi müşaviri M. Pi-İ-Sunye ile Bayan Kompany ve kızı, Bayan Tarredellas, erkek kardeşi esasen Perpignan'da bulunan yeni İş Nazırı Ayguada'nın ve sabık nazırlardan Carcias'ın ailesi erkânı da vardır. Yirmi kadar Sovyet teknisyeni de hududu geçmişler ve bunlar Sovyetler Birliğine mezunen dönmekte olduklarını söylemişlerdir.

İngiltere - İtalya anlaşması

Anlaşma şartları hakkında bazı haberler veriliyor

Londra 6 — Kabine, bu sabah haftalık toplantısını yapmıştır.

Nazırların en ziyade İngiliz - İtalyan itilâfı projesile meşgul oldukları ve kendilerine Romada Lord Pört ile Kont Ciano arasında yapılmakta olan müzakereler hakkında malûmat verilmiş olduğu tahmin edilmektedir.

Kabine, bu suretle müzakeratın ruznamesinde mevcud olan bütün noktalarda husule gelmiş olan prensip itilâflarından malûmat almış olup müzakereciler, halihazırda görüşmelerinin netayicini tesbit edecek vesikaları tanzim etmekle meşgul bulunmaktadırlar.

Bu vesaikin paskalyadan evvel imza veya hiç olmazsa parafe edileceği tahmin olunmaktadır. (a.a.)

Eden Londraya döndü

Londra 6 (Hususî) — Fransada bulunan eski Hariciye Nazırı M. Eden bugün Londraya dönmüştür. M. Eden nisanın 26 sında intihab dairesine giderek, istifasındanberi ilk defa olarak siyasî bir nutuk irad edecektir.

Anlaşmanın esasları

Londra 6 — Taymis ve Deyli Telgraf gazeteleri İngiliz - İtalyan anlaşmasının şartlarını şöyle hülâsa ediyorlar:

Her iki taraf 1885 tarihli beynelmilel Süveys kanalı mukavelesini teyid eylemektedir.

Denizde yapacakları tahkimattan biribirlerini haberdar edeceklerdir.

Habeşistanla Sudan, Kenya ve İngiliz somalisi arasındaki hududları tayin için komisyonlar teşkil olunacaktır.

Arab devletlerinin tamamiyeti hakkındaki muahede teyid olunacak ve mamafih İtalyanın Filistindeki bugünkü vaziyetini ihlâl edebilecek hiçbir projenin tanzim edilmiyeceği tasrih olunacaktır.

Milletler Cemiyeti Konseyi önümüzdeki mayıs toplantısına aza devletleri İtalyan İmparatorluğunu tanımakta serbest kılacak ve İtalya da İspanyadaki bütün gönüllülerini geri alacaktır.

Deyli Telgraf gazetesi, Habeşistanla İngiliz somalisi, Kenya ve Sudan hududlarında bazı tashihat yapılacağını haber almaktadır.

Bulgaristanın yeni Londra sefiri

Londra 6 — Dün öğleden sonra yeni Bulgar elçisi M. Monşilof buraya gelmiştir.

Bulgaristanın bugüne kadar Londra elcisi bulunan M. Radef, Brüksele tayin edilmiştir.

PARİS BORSASI

Paris 6 (Hususî) — Paris borsasının bugünkü kapanış fiatları şunlardır:

Londra 161,37 1/2, Nevyork 32,55 Berlin 1307, Brüksel 547, Amsterdam 1800, Roma 171, Cenevre 745, kursun 15,11,3, bakır 43 - 43 1/2, kalay 169,5, altın 140,1 1/2, gümüş 19, çinko 13,14,4 1/2.

Hâdiseler arasında

Balkan Matbuat konferansı

Ana baba günündeyiz. Hiçbir büyük devlet, küçüğünün elinden tutacak halde değil. Milletler Cemiyetinin attığı cankurtaran simidi, Habeşistanın canını kurtaramadı. Avusturya, büyük hâmilerinin gözleri önünde intihar etti. Herhangi bir mücadelede tekbaşına kalacağını, Habeşistan ve Avusturya misallerinden sonra, onlardan daha büyük bir dirayetle anlıyan Litvanya, Lehistana pes dedi. Zamanımızın tarihi, kendi kendinden başkasına güvenen devletlerin kadavralarile doluyor.

Bu, her zaman böyledir; fakat bunun böyle olduğu büyük tehlike günlerinde ortaya çıkar. Bunun böyle olduğunu anlıyan ve anlamıyan milletler var. Anlıyanların başında biz geliyoruz. Büyük Harbden sonra, kendi millî kudretine dayanarak er meydanına atılan ilk millet biziz. Mütareke yıllarında sesi çıkan bir iki tabansıza uyarak herhangi bir büyük devletin mandasını kabul etmiş olsaydık bizim adımız., belki Habeşistandan ve Avusturyadan çok evvel tarihe karışacaktı.

Balkanlı dostlarımız da herhangi bir büyük devletin gölgesine sığınmakla ölmenin bir olduğunu Türkler kadar biliyorlar. Balkanlarda sığınma politikası iflâs etmiştir. Onun yerine birlik politikası yürüyor. En büyük nasyonalist devletler bile zaferlerini bu politikaya borcludurlar. Hâlâ üçü bir araya gelemiyen demokrasilerin aczi de, böyle günlerde infirad sisteminin mahkûm olduğu akıbeti gösterir.

Balkan Antantı devletleri, son yılların tecrübelerinden çok evvel birliğin manasını anladılar. Bu erken davranış, millî varlıklarını korumakta nekadar hassas olduklarının ayrı bir delilidir. Balkan birliği, yumurta kapıya geldikten sonra alelâcele hazırlanmış bir telâş ittifakı değildir. Uzun yıllardanberi teennile, metodla ve dünya hâdiselerinin dikkatli bir etüdile vücud bularak tekâmül etti. Telâş değil, tarih mahsulüdür. Vakarı ve nefsine itimadı da bundandır.

Bugünkü Balkan Matbuat konferansında dört milletin sesi birleşiyor. Bu, yıllardanberi hazırlanmış harikulâde bir koro konseridir ve programında yalnız sulh şarkıları var.

PEYAMİ SAFA

Bir Macar meb'usunun küstahlığı

Büyük Şefimizi tenkid eden bu adama ağzının payı verildi

Budapeşte 6 — Macar ajansı bildiriyor :

Mecliste, seçim kanununun müzakeresi esnasında, Macaristanın Ankara eski elçisi Devlet Sekreteri Tahi, muhalif meb'uslardan birinin Atatürk hakkındaki bir tenkidini hükûmet namına protesto etmiş, Atatürkün Sevr muahedesini reddederek büyük yurdu tekrar ele geçirmeğe muvaffak olduğunu ve her bakımdan mazhar olduğu hürmet ve riayete lâyık bulunduğunu bildirmiş ve bu mebustan, yersiz her türlü mülâhazadan sakınmasını istemiş ve Türkiyede memuriyet yaptığı on sene zarfında Atatürkün büyüklüğünü tanımak ve mükemmel olan Türk ordusunu takdir etmek fırsatını bulmuş olduğunu ilâve eylemiştir.

Tahi, meb'usun tenkidini şiddetle protesto etmeği bir vazife telâkki ettiğini söylemiştir. (a.a.)

Almanyadaki döviz işleri

Ankara 6 (Telefonla) — Almanyanın döviz ahkâmı Avusturyaya da teşmil olunduğundan ihracat yapacakların Viyana döviz santralile temasları lâzım geldiği bildirilmektedir. Verilen haberlere göre, Viyanada bir döviz kontrol ofisi ihdas olunacaktır.

Maliye Vekâleti müsteşarlığı

Ankara 6 (Telefonla) — Maliye Vekâleti Müsteşarı Cezminin Ziraat Bankası müdür muavinliğine tayini tasdikten çıktı. Maliye Müsteşarlığına eski Müsteşar Faik Baysalın getirileceği söyleniyor.

Viyanada bir konsolosluk ihdas ediyoruz

Ankara 6 — Türkiye Cumhuriyeti hükûmeti, Avusturyadaki vaziyetin icabı olarak Viyana elçiliğini lâğvetmeğe ve yerine bir başkonsolosluk ihdas ederek tayin edilmek üzere olan başkonsolosluk için Almanya hükûmetinden bir eksek atur taleb eylemeğe karar vermis olduğunu bugün resmen Almanya hükûmetine bildirmiştir.

Düşünceler

Anlaşamamanın sebebleri

Yazan: *ALİ KÂMİ AKYÜZ*

Bilmem hangi filozof «dünyada birbirini tamamile anlamış iki kimse yoktur!» demiş. İnsana mubalâğalı görünen bu sözün derin bir hakikate istinad ettiğine gittikçe daha ziyade inanıyorum. Herhangi bir meselenin münakaşasında etrafımızda söylenen sözlere dikkat edelim. Görürüz ki biz insanlar anlaşmak değil, anlaşmamak maksadile toplanmış gibiyiz.

Hatta bu yalnız spekülâtif bahislerde değil, ucu ölçüye, tartıya ve lâboratuar tecrübesine dayanmıyan ilim meselelerinde bile böyledir. Bu ayrılık bir kere kelimelerde başlıyor. Şüphesiz maksadımızı kelimelerle ifade edeceğiz. Fakat kelimelerin de objektif ve sübjektif olanları var. Objektif olanlara fizik, ötekilere metafizik demek de mümkün. Elektrik ziyası fizik, hakikat ziyası metafiziktir. Gözümüzle gördüğümüz ve ölçüp tartabildiğimiz şeyler fizik, namus, fazilet, zekâ, idrak nev'inden göremediğimiz ve fizyolojinin bütün adımlarına rağmen ölçemediğimiz mefhumlar metafiziktir.

Fizik kelimeler üzerinde münakaşanın yeri yoktur. Taşın balmumudan daha sert, kurşunun pamuktan daha ağır olduğunda ihtilâfa düşülemez. Bunlar objektif şeylerdir. Sübjektif veya metafizik mefhumlar üzerinde ise istenildiği kadar münakaşa edilebilir. Bunların birbirine nisbeti ilmin felsefeye nisbeti gibidir. Hatta ilmin de sırf insana müteallik olan kısımlarında gene ihtilâf baki. Ucu lâboratuara dayanan ilimlerden meselâ fizik, şimi kısmen insana şamil olmakla beraber insandan haric ilimlerdendir. Fakat sosyoloji, psikoloji sırf insanlara ve insan cemiyetlerine taallûk eder. Ekonomi, diplomasi, moral ve umumiyetle filozofi daimî bir münakaşa mevzuudur. Geçimsizlik, ihtilâf hep insandan çıkıyor.

Meselâ bunların içinden (moral) i ele alalım. Moral yani ahlâk ilminin gayesi (iyi) yi (kötü) den ayırd etmektir, diyoruz. Estetik ilmi güzeli çirkinden, mantık ilmi (doğru) yu (iğri) den ayırmağa yaradığı gibi ahlâk ilmi de (iyi) yi (kötü) den ayıracak demek olur.

Bakılırsa insanda his, fikir, irade gibi şe'nî ve hakikî hassalardan hisle güzeli, fikirle doğruyu anlamağa, irade ile iyiye ulaşmağa muvaffak oluruz. Fakat acaba (iyi) yi (kötü) den ayırd etmek için bir miyarımız, bir terazimiz var mıdır? Varsa bu nasıl şeydir?

Böyle bir terazi varmış. Adı da (vicdan) mış. İşte; metafizik bir kelime kinenine boyuna çekilebilir. Vicdan iyi veya fena bir iş yapmadan evvel içimizden gelen müsbet veya menfi bir ihtar imiş ki bu ihtara kulak asarsak iyi bir iş yapmış ve içimizde onun hazzını duymuş olurmuşuz, eğer o ihtarı dinlemez, itiraza kulak asmazsak o zaman da içimizde bir sıkıntı duyarmışız. Âlâ! Fakat vicdan kül halinde ve herkese ayni suretle müessir olan bir ünite midir? Yoksa herkesin ayrı ayrı, muhtelif kuvvetlerde vicdanı mı vardır?

Tarih ve coğrafya farklarına, bir kimsenin yaşına başına; içtimaî muhitine, aldığı terbiye veya veraset amillerine göre bu vicdan değişir mi? Yoksa değişmez mi? Eğer değişiyorsa buna vicdan değil; karakter (seciye) namını vermek daha uygun olur. Hatta karakterin bile hiç değişmiyen bir tarafı vardır. Vicdan «değişmiyen bir mefhumdur» diyemeyiz, çünkü tarih ve coğrafya farklarile iyilik ve kötülük mefhumlarının bile değiştiğini görüyoruz. Kız çocuklarını diri diri kuma gömen eski Arablar, kocası ölünce cesedile beraber karısını da diri diri yakan şarklılar, din namına insanlara işkencenin envaını tatbik eden garblılar, işe yaramıyacak derecede yaşlı babalarını, dedelerini ayinlerle öldüren Okyanuslular bütün bu hareketleri, bu cinayetleri hangi (vicdan) ın emrine uyarak yapıyorlardı?

İşte bunun için vicdan mefhumu filozofları birbirine düşürmüş ve onun hakkında son söz hâlâ da söylenememiştir: İskoç felsefesinin mektebi onu (görme), (işitme), (koklama) gibi hislerin bir altıncısı gibi farzetmiş; Kant mektebi onu ilâhî bir kudretin tecellisi gibi görmüş Stüart Mil, Darven, Spenser'in temsil ettiği İngiliz mektebi bunun yavaş yavaş teşekkül ve tekâmül eden sosyal bir varlık olduğunu ispata çalışmıştır.

Bu mektebin iddiasına göre vicdan sosyaldir. Ve sosyal kanunların bir neticesidir. Her sosyete varlığının bakasına yarıyacak hareketleri emredici ve buna zıd olanları menedici âdetler ve kanunlar koymuş ve gitgide bunlardan iyilik ve kötülük mefhumları ve vicdan telâkkisi vücud bulmuştur.

Sosyeteleri idare eden âdetler, kanunlar her yerde bir değildir. Zamana ve mekâna göre değişir. Onun için de vicdan zamanla ve mekânla değişmektedir. Gene bunun için cemiyetlerle beraber (vicdan) da olgunlaşmaktadır. Hatta bir zamanda ve bir sosyetede yaşıyan ferdlere ve bu ferdlerin olgunluk derecelerine göre vicdanlar arasında fark bulunur.

Sosyoloji bakımından yapılan bu izah da (vicdan) ı izaha kâfi gelmemiş, itirazlara sebeb olmuştur. Çünkü metafizik mefhumlar buna mahkûmdur. Bunda anlaşmak değil, anlaşamamazlık esastır.

ALİ KÂMİ AKYÜZ

Fransız Meclisi yeni malî projeyi kabul etti

[Baştarafı 1 inci sahifede]

panşar fabrikalarında çalışan 15 bin amele ile Rosengart fabrikalarında çalışan 2200 amele ve ikinci derecedeki maden fabrikaları amelesinden takriben 2000 kişi dün öğleden sonra işlerini bırakarak yeni bir müşterek mukavelenamenin süratle imzasını ve yevmiyelerin hayat pahalılığına uygun bir şekle konmasını istemişlerdir.

Umumî iş konfederasyonu bürosu bir tebliğ neşrederek ihtilâfın uzaması patronların amele tarafından kabul edilmiş olan hükûmetin tekliflerini kabul etmelerinden ileri geldiğini kaydetmiştir.

Bazı tayyare fabrikalarında çıkan ihtilâf hakkında tebliğde gene mes'uliyet patronlara yükletilmekte ve bunların patron ve amele mümessillerile alâkadar nazırlar tarafından müttefikan kabul edilmiş olan uyuşma metnini reddettikleri tasrih edilmektedir. (a.a.)

Ruzvelt'in bir nutku ehemmiyetle bekleniyor

Vaşington 6 — Siyasî mehafiller, Ruzvelt'in «Amerika günü» nün tes'idi münasebetile 14 nisanda «Pan Amerikan Ünyon» komitesinde söyliyeceği nutukta Amerikanın haricî siyasetinden ehemmiyetle bahsetmesini beklemektedirler. Reisicumhur, «Amerika kıt'ası ittihadı ve Amerikan sulhu» ndan da bahsedecektir.

Rusyada münakalât komiseri azledildi

Moskova 6 — Tas ajansı, münakalât halk komiseri Bekulin'in azledilmiş ve yerine ağır sanayi komiseri Kaganoviç'in getirilmiş olduğunu bildirmektedir.

Deniz Ticaret müdürünün Ankarada tetkikleri

Ankara 6 (Telefonla) — İstanbul Deniz Ticaret Müdürü Müfid Ankaraya geldi. Burada Vekâletle temaslarda bulunduktan sonra liman işleri için Mersine gidecek ve deniz tarikile İstanbula dönecektir.

Japon kuvvetleri ric'at ediyor

[Baştarafı 1 inci sahifede]

M. Sunfo, son zamanlarda askerî harekâttaki inkişafların Çine müsaid olduğunu beyan etmiş ve demiştir ki:

«— Dünya, Çin kıtaatının anudane mukavemeti karşısında hayran kalacak ve mütearrız nihayet sulh taleb etmeğe mecbur olacaktır.»

Çin çetelerinin taarruzu

Pekin 6 — Röyter ajansı muhabirinden:

Çin çeteleri, Sefu'daki Japon garnizonuna taarruz etmişlerdir. Bunun üzerine Japon harb gemileri, derhal karaya takviye kıtaatı çıkarmışlardır.

Japonya cevab vermiyor

Tokyo 6 — Japon hükûmeti, İngiltere ve Amerikanın sahabet maddesini ileri sürmek tasavvurunda olduklarını bildirmek üzere vermiş oldukları notalara cevab vermiyecektir. (a.a.)

Resmî tebliğ

Hankeu 6 — Çin resmî tebliği:

Tsimpu'nun şimalindeki vaziyet Çinliler lehine olmakta berdevamdır. Taierşuang'a kadar ilerliyen düşman kuvvetleri tamamen dağıtılmıştır. Bununla beraber Yihsien Tsaoşvang civarında şiddetli bir muharebe cereyan etmektedir. Şantung'un cenubunda ilk defa olarak çok kuvvetli makineli kıtaat faaliyettedir. Honam'ın şimalindeki seyyar kıtaat düşamana mühim zayiat verdirmiştir. 22 zırhlı otomobil, 260 tüfek, birçok mühimmat, 19 otomobil alınmış ve 7 tank tahrib edilmiştir. İnsanca zayiat 300 e yükselmiştir.

İktısad Vekâleti müsteşarlığı

Ankara 6 (Telefonla) — Manisa mebusluğuna seçilen Faik Kurdoğlu, İktısad Vekâletine gelerek başlanmış olan Amerikan ve Çekoslovak ticaret müzakerelerini idareye devam etmektedir.

İktısad Vekâleti müsteşarlığı Vekâlet teftiş heyeti reisi Hasan Yaman tarafından idare olunuyor. Asaleten kimin tayin edileceği hakkında henüz kat'î malûmat olmamakla beraber Türkofis reisi Bürhan Zihninin isminden bahsolunmaktadır.

HEM NALINA HEM MIHINA

Yahudilere yurd

Bazı mahdud memleketler müstesna, Avrupada, Yahudi aleyhtarlığı gittikçe artıyor. Bilhassa, Almanya ve Avusturyada, Yahudilerin yaşamalarına imkân kalmadı. Buralardan çıkarılacak Yahudileri, komşu memleketler de kabul etmek istemiyor. Halleri feci oldu. Spor temasları vesilesile tanıştığım bir Viyanalı Yahudiden aldığım mektubda artık Avusturyada yaşamasına imkân olmadığını bildirdikten sonra şöyle diyor:

«Almanca, ingilizce, fransızca, macarca, italyanca bilirim. Kâtiblik, tercümanlık, kahve garsonluğu, daire hademeliği, otel hizmetkârlığı, şoförlük, elektrikçilik, tenekecilik bile yapmağa hazırım...»

O ve onun gibi yüz binlerce Yahudi, herşeyi yapmağa hazır amma, hemen hemen hiçbir memleket onları kabule hazır değil.

İngilterenin zorla Yahudi yurdu haline sokmak istediği Filistinde de vaziyet malûm. İngiliz alayları ve tayyareleri olmasa Filistin Arabları, «Arzı Mev'ud» u Yahudilere mezar yapacaklar. Hem Filistin, Avrupanın her memleketinden atılan veya atılmak istenilen Yahudilerin hepsini geçindirecek kadar büyük bir memleket de değildir. Buraya fazla nüfus toplanırsa, günün birinde Filistin Yahudilerinin de, bazı nüfusu fazla, toprağı az milletler gibi, memlekete sığmıyoruz, başka yer isteriz, diye emperyalistliğe kalkışmaları, ve komşuları için bir tehlike teşkil etmeleri ihtimali yok değildir. O halde Musevilere hem Filistinden daha geniş, hem de daha tehlikesiz bir yurd lâzım. Bu yurdun Afrikanın cenubu şarkisinde bir Fransız müstemlekesi olan Madagaskar adası olmasını istiyenler var. Fakat, Fransız gazeteleri, bilmem doğru, bilmem yanlış, Madagaskar'ın ikliminde, Yahudilerin yaşıyamıyacağını yazıyorlar. Kimbilir, belki de Fransızlar, 616,453 murabba kilometre mesahasında ve 4 milyona yakın nüfusu bulunan, bu Fransadan büyük adayı, Yahudilere vermek istemiyorlardır. O halde, Avrupada birçok memleketlerden çıkarılmak istenilen Yahudiler nereye gidecekler? Musevilere karşı pek teveccühkâr davranan İngilterede bile bir Yahudi aleyhtarlığı başladığını geçenlerde İstanbula gelen bir İngiliz gazetecisi söylüyordu.

Yahudileri iskân için, en münasib yer, muhakkak ki Avustralyadır. Bu İngiliz dominyonu kocaman bir kıt'adır ve bomboştur. 7,704,000 murabba kilometre mesahasında bulunan bu kıt'anın, yalnız 6,775,000 nüfusu vardır. Murabba kilometre başına 0,88 kişi, yani tek adam bile düşmez. Mukayese için söyliyelim ki Avrupa kıt'asında 10,089,000 murabba kilometrede 517 milyon adam yaşar ve murabba kilometre başına 51 kişi düşer.

O halde İngiltere, Avustralya dominyonu ile anlaşıp Yahudileri, buraya nakletse fena olmaz. Böylece, Japonyanın göz diktiği Avustralyada da nüfus artmış olur. Bu, askerliği ve harbi pek sevmiyen Yahudilerin de işine gelir. Çünkü, İngiltere denizlere hâkim oldukça, Japonlar kolay kolay Avustralyaya el atmak cesaretini gösteremezler. Benim küçük aklıma gelen bu fikir fena değil amma, bakalım Avustralyalılar Yahudileri isterler mi?

İptidaî maddeler cetvelinde tenzilât

Ankara 6 (Telefonla) — 1937 malî yılı iptidaî maddeler tenzilât cetveline (Bition'dan mamul Emalâsyon) maddesi ilâve edildi. Bu madde için tenzilât nisbeti yüzde elli olarak tayin edilmiştir.

Klering hesabları

Ankara 6 (Telefonla) — Hazırlanmış son hesab hulâsalarına göre muhtelif memleketlerin merkez bankalarında tutulan klering hesablarındaki alacaklarımız şunlardır:

Almanyada (A. V. B. hesabları) 13.204,000, Belçikada 31,000, Estonyada 41,000, Lehistanda 250,000 kusur Türk lirasıdır.

Seyyar vapuru Mürefteye yolcu çıkaramadı

Mürefte 6 (Hususî muhabirimizden)— Hatlarımıza muntazaman sefer yapmakta olan Seyyar vapuru iskelemize uğradı, sandal istedi. Liman reisi, deniz dalgalı olduğunu ileri sürerek sandal göndermediğinden yolcular Mürefteye çıkamamıştır.

Trablusşamda bir hâdise

Şam 6 — Dün Trablusşamda bozuk et yüzünden çıkan bir münakaşa, Lübnanlı avcılarla dükkâncılar arasında bir arbede çıkmasına sebebiyet vermiştir. On beş kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiş olan bu hâdise, askerin müdahalesi ile hitam bulmuştur. Mağazalar protesto makamında, bugün kapalı kalmıştır.

Mark Twainin Seçme Hikâyeleri

Yıldırım

ÇEVİREN: HAMDİ VAROĞLU

Dünkü kısmın hulâsası

(Muharririn, Mak Vilyams ismindeki bir dostu, yıldırımın, fareden korkmıyan kadınları bile bayıltacak kadar korkuttuğunu söyliyerek kendi başından geçen bir vak'ayı anlatır.

Mak Vilyams, bir gece, nereden geldiğini anlıyamadığı bir inilti ile uykudan uyanır. Bu inilti karısının sesidir ve kendisini, «Mortimer! Mortimer!» diye çağırmaktadır. Mortimer, karısına, nerede olduğunu sorar; kadın, pabuç - lukta saklı bulunduğunu söyler. Meğer, fırtınadan ve gök gürültüsünden korkup oraya saklanmış. Karı koca arasında bir muhavere başlar. Kadın, kocasının derhal yataktan çıkmasını ister. Mortimer yataktan kalkar, fakat o esnada bir şimşek çakar. Kadın, bu şimşeği ve onu takib eden gök gürültüsünü, kocasının o esnada yemin etmiş olmasına atfeder. Mortimer kibriti çakıp etrafını görmek ister; karısı yıldırımın ışığa geleceğini söyliyerek mâni olur. Ocağın yanında durmasına, pantalonunu giymesine, şarkı söylemesine, kapıyı açmasına, musluğu açıp elini yüzünü yıkamasına, duvarın dibinde oturmasına hep o yıldırımı cezbetmek korkusile müsaade etmez, nihayet, pabuçluğa kendi yanına çağırır.)

Karımın yanına, pabuçluğa sığınmak istedim. Fakat, ikimizin bir arada oraya sığmamıza imkân yoktu. Kapı kapanınca boğulacak gibi oluyordum. Nefes alabilmek için elimden geldiği kadar uğraştım; akibet dışarı çıkmağa mecbur oldum. Karım seslendi:

— Mortimer, canını kurtarmağa bak. Şöminenin kenarında duran şu almanca kitabı ver. Oradaki şamdanı da getir amma, yakma. Kibriti bana ver, mumu ben burada yakarım. Kitabda yıldırıma karşı tedbir tarif ediyor, onu okuyacağım.

Şöminenin üstündeki ufaktefekten bir ikisini devirip kırdıktan sonra kitabı buldum. Karım biraz sesini kesti, sonra tekrar başladı:

— Mortimer? Ne oluyor?

— Birşey yok, kedi uyandı.

— Kedi mi uyandı? Eyvah! Bittik! Yakala, lâvaboya kapa! Aman çabuk ol kocacığım! Kedide elektrik vardır. Ah şu geceyi sağ salim bir geçirsem!

Karımın, boğuk hıçkırıkları tekrar kulağıma gelmemiş olsaydı, zifiri karanlıkta, kediyi yakalamak için kolumu bile kımıldatmazdım.

Hepsi de sivri kenarlı bir yığın eşya arasından dolaşarak, kediyi bin müşkülâtla, dolabın altında yakaladım. Oda - da, yüz dolarlık kadar öteberi kırmış, ayak kemiklerimi hayli acıtmıştım. O esnada, pabuç odasından, karımın hıçkırıklarla karışık sesi gene işitildi:

— Kitab diyor ki, en emin çare, odanın ortasına bir iskemle koyup üstüne çıkmak ve ayakta durmakmış Mortimer. İskemlenin ayaklarını, gayrinâkil cisimlerle tecrid etmeliymiş. Yani, iskemlenin ayaklarını cam üstüne koyacaksın. Aman kocacığım çabuk ol, bak gene gök gürledi!

Bu sefer de cam aramağa koyulduk. Evdeki bardakların hepsini kırdıktan sonra, nihayet dört tanesini iskemlenin ayaklarına koydum ve yeni talimata intizar ettim.

Karım, gene kitabdan okumağa devam etti:

— Bak, almanca kitabda ne diyor. «Fırtına esnasında insan, üstünde madenî eşya bulundurmalıdır. Yüzükleri, saatleri, anahtarları muhafaza etmelidir... Ve soba, ocak, ıskara gibi... Bir araya toplanmış müteaddid madenî eşyanın bulunduğu yerlerde kat'iyyen durmamazlık etmemelidir». Bu ne demek Mortimer? Madenî eşyayı üstünde bulundurmalıdır mı diyor, yoksa bulundurmamalıdır mı?

— Vallahi ben de pek anlıyamadım. Biraz karışık birşey. Zaten almanca cümlelerin hepsi azçok karışıktır. Amma, bana kalırsa, bunun manası madenî eşya bulundurmalıdır olacak.

— Evet, öyle olduğu besbelli. Paratonerin esası da bu değil mi zaten? Mortimer, senin bir itfaiye başlığın vardı; onu giysene. Halis madendir.

Sıkı sıkı kapalı bir odada, boğucu bir hava içinde, başına itfaiye tası geçirip oturmak kadar ağır, sıkıcı ve rahatsız bir vaziyet olmaz. Hava öyle sıcaktı ki, geceliğim bile fazla geliyordu.

— Mortimer, başın kâfi değil, vücudünün orta kısmını da muhafaza etmek lâzım. Askerlik zamanından kalma kılıcını da beline bağlar mısın?

Bağladım. Karım devam etti:

— Şimdi de ayaklarının icabına bakmalı. Mahmuzlarını da tak.

Mahmuzlarımı da taktım ve sükûnetimi muhafaza etmek için azamî gayretimi sarfettim.

— Mortimer, kitabda birşey daha var. Diyor ki: «Fırtına esnasında... Çanları çalmamak çok tehlikelidir... Hava cereyanı... Kulenin irtifaı yıldırımı cezbedebilir». Mortimer! Bu ne demek? Fırtınada, kiliselerin çanlarını çalmamak tehlikelidir mi demek istiyor acaba?

— Öyle olsa gerek. Galiba, çan kulesinin yüksekliği, ve hava cereyanının yokluğu fırtına varken çan çalınmamasını tehlikeli bir hale getiriyor. Esasen, dikkat edersen, göreceksin ki...

— Her ne ise Mortimer. Boşuna çene çalıp da vakit geçirme.

Haydi kocacığım, mutfağa koş, orada, yemek zamanı çaldığımız büyük çan var, onu al. Çabuk Mortimer, kurtulduk demektir.

Evimiz, oldukça yüksek bir dağ tepesindedir ve bir vadiye bakar. Civarımız çiftliklerle doludur. Bu çiftliklerin en yakında bulunanı da bize üç, dört yüz metre kadar mesafededir.

Ben, koca çanı elime almış, iskemlenin üstüne çıkmış, var kuvvetimle çalmağa başlıyalı yedi sekiz dakika oluyordu. Birdenbire, pencerenin kanadını, dışarıdan bir el itti ve odanın içine bir fener uzandı. Başımı çevirip baktım. Pencerenin önünde bir yığın insan toplanmıştı. Bir sürü kafada bir sürü göz benim acayib kılığımı seyrediyordu.

Çan elimden düştü; iskemleden indim; hayretler içinde beni seyreden kalabalığa:

— Merak etmeyin, dedim, birşey yok. Fırtına var da, yıldırım inmesin diye...

— Fırtına mı? Yıldırım mı? Aman Mösyö Vilyams, rüya mı görüyorsunuz? Yıldızlara baksanıza! Gökte bir tek bulut yok.

Gökyüzüne baktım. Hayretten küçük dilimi yutuyordum.

— Nasıl olur? dedim. Pancurun aralıklarından şimşeği mükemmelen gördük. Gök gürültüsünü de işittik.

Kalabalık, hep birden kahkahalarla gülmeğe başladı. Hepsi sırtüstü yere düştüler. İkisi öldü. Sağ kalanlar:

— Hay çok yaşıyasın, dediler. Pencereyi açıp dışarıya bir bakmak yok mu? Sizin işittiğiniz gürültü top sesleriydi. Aydınlıklar da, donanma. Geceyarısı haber geldi. Garfield Reisicumhur intihab edilmiş, şenlik yapıyoruz.

Meğer, fırtına filân hep bizim hayalimiz mahsulü imiş. Maamafih, bir hakikat öğrendim. Yıldırımdan tahaffuz çareleri meğer o kadar çok, o kadar tesirli imiş ki, yeryüzünde yıldırım çarpıp ölen insanlar bulunmasına hâlâ akıl erdiremiyorum.

Çeviren:
HAMDİ VAROĞLU

Rumca gazeteler

İstanbulda intişar eden rumca gazetelerden bazılarının Atinaya sokulmadığı yazılmıştı. Dün bu gazete sahiblerinin bize vaki olan müracaatlerinde bu haberin doğru olmadığı bildirilmiştir.

Samatya ŞEN sinema
bu hafta iki film
ŞİRLEY ASİ
CANİLER KRALI

Mimar Sinan için yapılacak ihtifal

Eminönü Halkevi bir program hazırladı

Eminönü Halkevinden:

Yüce Türk mimarı (Sinan) ın ölümünün 350 nci yıldönümü olan 9 nisan 938 cumartesi günü, Süleymaniyedeki mezarı önünde aşağıdaki program gibi bir ihtifal yapılacaktır. Bu ihtifale bütün yurddaşları davet ederiz.

1 — İhtifal saat 16 da şu sıra ile yapılacaktır:

A — İstiklâl marşı.

B — Güzel San'atlar Akademisi mimarî talebesinden Kemal Elâgöz tarafından söylev.

C — Yüksek Mühendis mektebinden Fakih tarafından söylev.

Ç — Genclik namına Üniversite arkeolojiden Bahadır tarafından söylev.

D — Mimar ve mühendisler namına mühendis Abdurrahman Naci tarafından söylev.

E — İstiklâl marşile ihtifale son verilecektir.

2 — İhtifalden evvel saat 15 te civar liselerden Güzel San'atlar Akademisi, Yüksek Mühendis mektebi, Nafıa Teknik okulundan gelecek talebe ile sair istiyenlere mimar Talât Özışık ve Güzel San'atlar Akademisi mimarî talebesinden Saim Süleymaniye camisinde yüce Mimarın hayat ve eserleri hakkında izahat verecekler ve oradan topluca ihtifal yerine gelinecektir.

3 — Kültür Direktörlüğü o gün ilk okullarda talebeye Mimar Sinan ve eserleri hakkında malûmat verdirecektir.

4 — O gün yurddaşlara parasız olarak (Mimar Sinan) rozetleri dağıtılacaktır.

5 — Gece saat 18,30 da Evimiz üyelerinden Eski Eserler Müzeleri mimarı Kemal Altan radyoda yüce Mimar hakkında bir konferans verecektir.

6 — Belediye, C. H. Partisi, İst. Halkevleri adına Eminönü Halkevi, Nafıa Teknik okulu, Vakıf İşleri direktörlüğü, Güzel San'atlar Akademisi, Yüksek Mühendis okulu, Mimarlar ve Mühendisler Birlikleri, Nafıa Teknik okulu mezunları Birliği ve sair istiyenler birer çelenk koyacaklardır.

Palto hırsızı yakalandı

Bir hafta evvel Haydarpaşa lisesi talebelerinden Sulhinin 54 liralık paltosile eldivenleri, ayni lise talebelerinden Efdalin paltosile eşarpı çalınmıştı.

Polisçe yapılan tahkikat neticesinde bu işin failinin Fuad isminde biri olduğu anlaşılarak yakalanmış ve mesruk eşya sahiblerine iade edilmiştir.

Trabzon Belediyesinin bütçesi

Trabzon (Hususî) — Belediye meclisi nisan içtimaını yaparak 938 yılı bütçesini tetkik ve tasvib etti. 189,900 lira olarak tesbit edilen yeni bütçede geçen senekine nisbetle 24,314 liralık bir varidat fazlalığı vardır.

Elektrik şirketi heyeti umumiye toplantısı da yapılmış ve münhal azalıklar için intihab yapıldıktan sonra elektrik kilovatının 7 den 13 kuruşa indirilmesine karar verilmiştir. Belediye ile Elektrik şirketi müştereken bir buz fabrikası kuracaklardır.

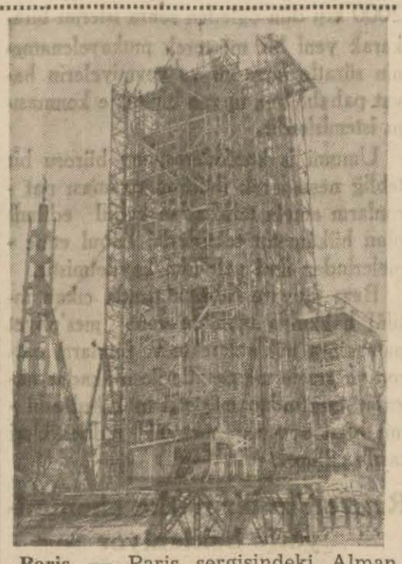

Paris — Paris sergisindeki Alman paviyonunun bugünkü hali.

SİNEMA

Kanada bülbülü : Dinna Dörbin

Sabahın 9 undan akşamın altısına kadar çalışan ve kendini daima mes'ud hisseden genc bir yıldızdır

Dinna Dörbin radyo partöneri komik Edi Kentor ile birlikte

Amerikalı emprezaryolardan Cek Ceril'in keşfettiği ve komik Edi Kentor'un yükselttiği Dinna Dörbin'in ilk filmi «Üç Modern Kız» dünyanın her tarafında olduğu gibi bizde de muvaffakiyetler kazanmıştı. Geçen akşam ayni artistin ikinci filmi «100 erkeğe bir kadın» matbuat erkânına hususî bir seanste gösterildi. Greta garbo'nun kocası bestekâr Stokovski'nin gerek musikisini tanzim, gerekse bizzat rol almak suretile temsiline iştirak ettiği bu kordelâda küçük artistin san'atkârane kudretinden ve güzel sesinden çok mükemmel istifade edilmiş ve eser bir musiki ziyafeti haline gelmiştir.

Dünyanın her tarafında «Kanada Bülbülü» lâkabile anılmakta olan on beş yaşındaki Dinna'nın hususî hayatı bu yaştaki yavrulara cidden nümune olacak bir şekildedir.

Akşam saat sekizde yorgun argın eve gelen kızcağız, her zaman meşgul olmayı çok sevdiği çapraz kelime bulmacalarını halledecek vakit bulamadı mı o kadar hiddetlenir ki, çok defa gözlerinden yaşlar gelir. Çünkü ertesi gün saat yedide kalkabilmek için yemeğini yeryemez yatağa girmesi lâzımdır. Sabahleyin kahvaltı ettikten sonra bir çeyrek kadar şan ekzersisi yapar. Saat sekizde arabasına biner, bir saatlik uzun bir yol kateder ve 9 da stüdyoya muvasalatla hemen işe başlar, iki saat çalışır. Saat on birde öğleden evvele aid mesaisi bitmiştir. Saat ikiye kadar serbesttir. Bu arada ikinci kahvaltısını yapar, bir saat uyur, öğle yemeğini yer. Saat ikide mensub olduğu şirketin kendisine tahsis etmiş olduğu hoca gelir. Dinna'yı açık bir otomobile bindirir ve derslerini orada verir. Çünkü sesinin daima iyi halde kalması için genc kızın mütemadiyen açık havaya ihtiyacı vardır. Holivud'un güzel manzaralı civarında mütemadiyen gezinirler ve ders okurlar.

Saat üçte stüdyodaki faaliyet tekrar başlar. Saat altıda Dinna artık tamamile serbestir. Genc kız açık havada hergün aldığı bu bir saatlik derslerden fevkalâde memnundur. Yalnız matematiğe pek aklı ermediği için onu hiç sevmez. Arada sırada:

— Bir çeyrek hesab, hendese okuyacağıma sekiz saat şarkı söylemeğe razıyım!

Diye etrafındakilere derd yanar.

İşte, Dinna bu şekilde çok çalışan fakat kendisini daima mes'ud hisseden bir genc yıldızdır. Zaten ruhundan bahtiyarlık taşmamış olsaydı bu kadar iyi şarkı söyliyemezdi ki!.

Bir iki satırla

★ Rejisör Erih Pomma, başrolünü İngiliz artisti Şarl Lavton'a oynattığı «İntikam gemisi» filminin atölye faaliyetine aid bütün işleri bitirmiştir. Bu kordelânın mevzuu Malezya adalarındaki yerlilerin eline düşen bir beyazın harikulâde maceralarını ihtiva etmekteydi. Fakat rejisör Malezya adalarına kadar gitmektense filmin dış sahnelerini Fransanın cenub sahillerinde çevirmeği tercih etmiştir.

★ Holivud'da sinema artisti Kler Trevor yeni çeşid bir şantaja maruz kalmıştır. «Prestişkârlarınızdan biri» imzasile yıldıza mektub yazan birisi stüdyodaki odasında kendisini tam 36 saat beklediğini, fakat gelmediğini görünce çıkıp gitmeğe mecbur olduğunu bildirmekte, ayni zamanda odada 30 dolarlık bir çek düşürdüğünü iddia ile bunun iade veya tazminini istemektedir. Artist mektubu hemen zabıtaya vermiş ve bu işi yapan aranmağa başlanmıştır.

★ Hanri Gara, Andre Lafor ve diğer birçok Fransız artistleri «Geceyarısı bombası» isminde bir kordelâ yapmaktadırlar.

★ Fransız piyes muharrirlerinden ve sinema âmillerinden Marsel Panyol'un «Fanni» ismindeki piyesi Pariste filim haline getirilmiş ve başrolü meşhur Fransız aktörü «Remü» oynamıştı. Ayni eser Amerikada da filme çekildi ve başrolü Vallas Biri temsil etti. Bu hafta mezuniyetle Parise gelen Vallas Biri bu seyahatinden istifade ederek Fanni'nin Fransız kahramanı Remü'yü ziyaret etmiş, fakat serbestçe görüşmeleri mümkün olamamıştır. Çünkü Vallas bir kelime fransızca bilmediği gibi Remü de tek kelime ingilizce konuşamıyordu. Bereket versin Marsel Panyo yetişerek tercümanlık yapmış ve o sayede anlaşmışlardır. Vallas Biri bu münasebetle sinemada bir yenilik yapacağını ve dekorsuz siyah perde önünde bir filim çevireceğini söylemiş, Remü de Marsel Panyol'un «Ekmekçinin karısı» piyesindeki başrollerden birini oynıyacağını bildirmiştir.

★ Amerikada «Cazbandın tarihi» isminde bir filim çevrilmektedir. Baş rolleri Alis Fay, Tayron Pover, Don Ameç oynıyacaklardır.

RADYO

Bu akşamki program

ANKARA:
12,30 karışık plâk neşriyatı - 12,50 plâk Türk musikisi ve halk şarkıları - 13,15 dahili ve harici haberler - 18,30 plâkla dans musikisi - 19,15 Türk musikisi ve halk şarkıları. (Makbule Çakar ve arkadaşları) - 20,00 saat âyarı ve arabca neşriyat - 20,1 radyofonik temsil - 21,00 fotoğrafçılık hakkında bir konuşma: Safder Şükrü-21,1 stüdyo orkestrası - 22,00 ajans haberleri - 22,15 yarınki program.

İSTANBUL:
12,30 plâkla Türk musikisi - 12,50 havadis - 13,05 plâkla Türk musikisi - 13,30 muhtelif plâk neşriyatı - 14,00 SON - 17,00 İnkılâb tarihi dersi: Üniversiteden naklen Yusuf Hikmet Bayur - 18,30 çocuk tiyatrosu (Tilkinin marifetleri) - 19,15 spor musahabeleri. Eşref Şefik - 19,55 borsa haberleri - 20,00 Sadi Hoşses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları - 20,45 hava raporu - 20,48 Ömer Rıza tarafından arabca söylev - 21,00 Radife ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı) - 21,45 ORKESTRA - 22,15 ajans haberleri - 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları - 22,50 son haberler ve ertesi günün programı - 23,00 SON.

VİYANA:
18,20 karışık yayın - 20,15 ŞAN KONSERİ - 21,05 ESKİ VE YENİ DANS HAVALARI - 22,20 ORKESTRA KONSERİ - 23,05 haberler - 23,25 musiki (kısa dalga) - 24,05 DANS ORKESTRASI.

BERLİN:
18,15 EĞLENCELİ MUSİKİ VE DANS HAVALARI - 19,05 ODA MUSİKİSİ - 19,50 spor, hava, haberler ve saire - 20,15 ORKESTRA KONSERİ - 21,05 ORKESTRA KONSERİ - 23,05 haberler, hava ve saire - 23,35 GECE MUSİKİSİ - 1,05 KONSER.

PEŞTE:
18,05 KORO KONSERİ - 18,45 konferans - 19,10 ÇİNGENE ORKESTRASI - 19,50 konuşma, piyes - 21,45 ORKESTRA KONSERİ - 22,25 PİYANO KONSERİ - 23,05 haberler - 23,30 ÇİNGENE ORKESTRASI - 24,05 OPERA ORKESTRASI - 1,10 haberler.

BÜKREŞ:
19,05 konuşma, gramofon, konferans - 20,05 Org konseri - 20,35 PİYANO KONSERİ - 21,05 konferans - 21,25 AKŞAM KONSERİ - 22,35 haberler, hava ve saire - 22,50 GECE KONSERİ - 23,50 haberler.

LONDRA:
19,05 MUSİKİ: Bah'ın eserleri - 19,35 gramofon, haberler ve saire - 21,20 FİLÂRMONİK KONSER - 23,40 karışık yayın - 24,05 DANS ORKESTRASI - 24,35 gramofon, haberler, hava ve saire.

Mevlid

Ziraat Vekâleti heyeti teftişiye reisi Bay Bekir Şasanın refikası merhume Bayan Mehribanın istirahati ruhu için 8 nisan 938 cuma günü saat 15 te Beyoğlunda Ağa camiinde Mevlid okuttu - rulacağından arzu buyuran zevatın teşrifleri rica olunur.

Oğlu Avni, kızı İhsan

Daktilo aranıyor

Fransızca ve türkçe iyi bilen bir Türk daktiloya ihtiyac vardır. İki ecnebi dili bilenler tercih olunacaktır. Gazetemiz idarehanesine müracaatleri.

CEMAL SAHİR
Aşk resmi geçidi
Büyük Paramunt operetini
Yeni kadro ve büyük müzikle temsil edecektir.

ERTUĞRUL SADİ TEK
Tiyatrosu
EDİRNE
Cumhuriyet sinemasında cuma günü akşamından itibaren yalnız bir hafta temsil verecektir.

TURAN TİYATROSU
Bu akşam
San'atkâr Naşid ve arkadaşları
Hakkı Ruşen, Eyüb Sabri birlikte
Matmazel Miçe - Pençef varyetesinin iştirakile (Köylü nişanı) komedi
3 perde

BERLITZ
FRANSIZCA - İNGLİZCA - ALMANCA v. s.
HUSUSÎ VE UMUMÎ DERSLER
İSTANBUL - 373. İSTİKLÂL CAD. — ANKARA - SAYLAVLAR CAD.

«MİLLETLER KUPASI» büyük mükâfatına lâyık görülmüş olan
KRALİÇE VİKTORYA
Fransızca sözlü ve zengin ve muhteşem sinema harikasını
Bu hafta SAKARYA sinemasında
gidip görünüz. Seanslar: Saat 2 - 4,15 - 6,30 ve 9 da

Herkesin göreceği haftanın en büyük filmi
DELİ PETRO
TÜRK Sinemasında ilâveten: BAHÇE SARAY

BU AKŞAM İPEK ve SARAY
sinemalarında birden
Türkçe sözlü ve Türk musikili
ve baştan aşağı Hindistanda filme alınmış olan
HİND MEZARI
Şaheserlerin şaheseri takdim edilecektir.
AŞK - HEYECAN - KAHRAMANLIK - İHANET - MÜTHİŞ MACERALAR
muazzam sahneler - On binlerce figüran
Hatırasını, ihtişam ve güzelliğini asla unutamıyacağınız bir film
Dikkat: Bugün saat 2,30 - 4,30 - 6 30 seanslarında son defa olarak
Mihracenin Gözdesi

Sıhhat bahisleri

Sağlık durumunda sanatoryomun yeri

2 Yazan: *Dr. İHSAN RİFAT*

Halk arasında ve mekteblerde sıhhî mücadele çalışmaları her şeyden evvel baştanbaşa terbiyevîdir. Mekteblerde sıhhî terbiye ile alâkadar olmak demek, esasında halk ile, cemiyet ile alâkadar demektir. Mektebde başlıyan bu mücadele hareketi mecmualarla, konferanslarla, sesli sinema ve radyolarla neşriyat ile tamamlanır. En nihayet saydığımız bu mücadele silâhları yanında onlar kadar müessir sanatoryom yaşama tarzı ve hayatının yaptığı tesiri de ilâve etmek lâzım gelir. Sanatoryom fiilî teşkilât olmaktan ziyade piskolojik olarak da hastaların üzerinde müessirdir.

Sanatoryoma giren hastalar, veremin sarî bir hastalık olduğunu öğrendikleri gibi tedavi sonunda da bu marazın kabili imha ve izale olduğuna iman ederek çıkarlar. Bununla beraber tüberkülozun bir cemiyet hastalığı olduğuna da kanaat getirirler. Hastanın şahsî bakımı ile iyileşecek bir hastalık olmaktan ziyade umumî olarak terbiyevî bir mücadelenin arttırılması, tecridin kıymetini öğretmekle ve umumileştirmekle hakikî tedavi ve korunma yapılabilir.

Sanatoryom tedavisinin gayelerini şöylece hulâsa edebiliriz:

1 — Sanatoryoma her yaştaki bütün tüberküloz hastalar ve faal veremlilerle balgamında mikrobu bulunanlar derhal kabul edilir. Bundan dolayı:

a — Cemiyete aid tecrid yapılır.

b — Hastalar tüberküloza aid sıhhî terbiye görerek müessesede bakıma tâbi tutulurlar, hasta ile temasta kalmış olanları da muayene ve kontrol edilebilir.

2 — İmkânı olan vak'alarda kollaps tedavisi yapılır. (Yapılan istatistiklere nazaran sanatoryoma giren hastaların % 60-70 inde yapılmaktadır). Kollaps tedavisi, ciğere hava vererek veya sinir kesmek, kaburga kemiklerinin icab edenlerini kaldırmak gibi ciğerdeki yarayı basmak ve mikrobların faaliyetini durdurmak üzere yapılan ameliyattır. Kollaps tedavisi en müessir bir usulü tedavi olup bu hastalarda tatbik edildiği zaman:

a : Verem mikrobu çabuk izale edilir.

b : Muhiti ile sirayet mümkün mertebe erken kesilir.

c : Hastanın çalışma kabiliyeti derhal başlar.

d : Uzun müddet tedavi imkânsızlığına (yoksuzluk) büyük yardımı olur.

3 — Hastalığı iyileşip çıkanlar bilâhare kontrola tâbi tutulmaktadırlar. Hastalar balgam kesilince ve yahud mikroskopik muayenede balgamda verem mikrobu kaybolunca sanatoryomdan çıkarılır. Bunun için vasatî olarak bu gibi hastalara asgarî üç ay sanatoryom tedavisi lâzım gelmektedir.

Kollaps tedavisi yapılanlarda (hava vermek = Pneumothorax) gibi balgamda basil kaybolduğundan itibaren iki, üç sene müddetle tedavi ve kontrola devam edilir. Maamafih bu zamandan çok evvel yani 8 - 12 ay sonra da tamamile iyilik gösteren hastalar mevcuddur. Mikrobu kesilen ve tam iyilik gösteren hastanın çalışma devresi sanatoryom hari - cinde sanatoryomun mütahassısları ve yahud hastanın hususî aile doktorunun kontrolu altında yapılır. Eğer bu esnada herhangi bir ihtilât ve lüzum hasıl olursa derhal ve tekrar sanatoryoma kabul edilir. Alevi söndürülmüş yani hastalığı tevakkuf halinde olan hastaların bu zamanki sanatoryom tedavisi çok defa uzun tedaviyi icab ettirmez.

4 — Müzmin ilerlemiş hastalar imkânı olduğu takdirde cerrahî müdahaleye tâbi tutulmalıdır, devamlı basili müsbet balgam ve evdeki müşkül yaşama şartları zor olma halleri, gayrimuayyen uzun bir zaman sanatoryomda tutulmağa kâfi sebeblerdir.

5 — Sanatoryom doktorlara hastabakıcılara ve cemiyet içinde çalışanlara bir öğretme müessesesi olmaktadır. Hastalar kendi evlerine sirayet etmiyeceğine aid tam emniyet olduğu zaman gönderilmeli, bu emniyet haleldar oldu mu tekrar alınmalıdır. Tedavi ve korunma daima beraber yapılmalıdır. Bu gibi ahvalde tam manasile halkın sağlık durumu üzerinde müessir olabilecek bir şekilde çalışan sanatoryom ve verem hastaneleri yatakla - rının mümkün mertebe arttırılması lâzımdır. Hastanın biran evvel bulaşık halden kurtulmasını temine çalışmak, halkın sıhhatini korumak ve hastalığın sirayetini menetmek bakımından en müessir şekildir.

Sanatoryomda halkın tıbbî tedavisi yükletildiği andan itibaren hastanın içtimaî olarak iadei itibarına çalışılmakta - dır. Yani içtimaî cepheden çalışma başlıyor demektir. Hasta ailenin bir rüknü bütün aile için müşterek bir mesele gibi düşünülmekle beraber gene bir ferd olarak nazarı itibara alınır.

Dr. İhsan Rifat

Hariciye Vekili dün Mısıra gitti

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Mısır hükûmetinin Ankara sefiri Cezayirli Bey de, Hariciye Vekilimizle birlikte ve ayni vapurla İskenderiyeye hareket etmiştir.

Hariciye Vekilimiz ve refakatlerindeki zevat, şehrimizde bulunan Hariciye erkânı, Vilâyet, Belediye mümessilleri, Emniyet Müdürlüğü erkânı tarafından vapura kadar teşyi edilmişlerdir.

Hariciye Vekilimiz, hareketinden biraz evvel kendisini ziyaret eden bir muharririmize:

«— Mısırdan avdetimde bol bol görüşürüz!» demiştir.

Tevfik Rüştü Aras, Daçya vapurunun Piredeki kısa tevakkufundan istifade ederek karaya çıkacak ve Yunan Başvekili Metaksas'la görüşecektir. Bu ziyarette Avrupanın aldığı yeni cereyanlar karşısında iki memleketi yakından alâkadar eden bütün meseleler, bir kere daha gözden geçirilecektir.

Hariciye Vekilimiz bu görüşmeden sonra, İskenderiyeye doğru yoluna devam edecektir.

1914 harbindenberi, bir Türk siyasî recülünün Mısıra yapmakta olduğu bu ilk resmî ziyarete, büyük ehemmiyet atfedilmektedir. Mısır hükûmetince, heyetimizi karşılamak üzere, büyük bir program hazırlanmıştır.

Bu programa göre, Hariciye Vekilimiz, Majeste Faruk tarafından kabul edilecek ve şerefine, Mısır Başvekili ve diğer Mısır ricali tarafından ziyafetler, suvareler verilecektir. Hariciye Vekilimizin Mısırda beş gün kadar kalacağı anlaşılmaktadır.

Heyetimiz nisanın 14 ünde, İskenderiyeden, İstanbula avdet etmek üzere yola çıkacaktır. Dönüş seyahatinin şimendiferle yapılması ve Suriyeye uğranması kararlaşmıştır.

Hariciye Vekilimizin Suriyede, iki gün kadar kalarak, Suriye ricalile bazı müzakerelerde bulunması muhtemel görülmektedir.

Heyetimizi hâmil «Daçya» vapuru, ayın dokuzuna rastlıyan önümüzdeki cumartesi günü, İskenderiyeye varmış bulunacaktır. Mısır hükûmeti Protokol şefi, Hariciye Vekilimizi karşılamak üzere, İskenderiyeye hareket etmiştir.

Bugün iki Balkan kongresi merasimle açılıyor

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Matbuat Umum Müdürü Naci Kıcıman dün Yıldız sarayına giderek kongre hazırlıklarını gözden geçirmiştir.

Şükrü Saracoğlu hareket etti

Ankara 6 (Telefonla) — Adliye Vekili ve Hariciye Vekâleti vekili Şükrü Saracoğlu Balkan Ekonomi konseyini açmak üzere bu akşam İstanbula hareket etmiştir.

Rumen heyeti arasında bir Osmanlı Nazırı ve bir Türk dostu var

Balkan Antantı ekonomik konseyinin İstanbul içtimaı esnasında, burada hazır bulunan Rumen gazeteciler arasında, Osmanlı İmparatorluğunun Nafıa Nazırlığını yapmış olan Makedonya rumenlerinden Basarya vardır.

O devirde büyük doğruluğu ile tanınmış olan mumaileyh, Romanyaya yerleştiği gündenberi Türkiye için çok çalışmış memleketimizi, inkılâbımızı, orada tanıtmak için olanca gayretini sarfetmiş, Türkiyeye ve Türklere karşı beslediği muhabbetle şöhret kazanmıştır. Türkiye aleyhinde hangi naşriyat vukua gelmiş ise derhal bunları tashih etmek için icab eden cevabı yazmakta gecikmemiştir.

Kendisine doğrudan doğruya bir Türk vatanperverliği atfetmek doğru olur. Basarya iyi bir muharrir ve gazetecidir. Hâlen Romanyanın en mühim gazetesi olan «Universul» gazetesinin başmuharrirlerindendir. Müteaddid defalar parlamento azası olmuştur. Son defa Bükreş meb'usu idi.

Açılış merasimine davet

İstanbul 6 — Perşembe günü saat 15 te Yıldız merasim köşkünde içtima edecek olan Balkan Matbuat konferansının ilk açılış toplantısına bütün gazete mensublarile ailelerinin davetli bulundukları, Balkan Basın Birliği Türk Millî Komitesi Reisliğinden tebliğ edilmiştir.

(a.a.)

.....

Kahirede, Türkiye Hariciye Vekilile dost Mısır hükûmeti ricali arasında yapılacak müzakereler sonunda iktısadî mahiyette bazı anlaşmalara varılacağı kuvvetle umulmakta ve Mısırın Türkiye - İran - Irak ve Efganistan arasında akdedilen Saadâbad anlaşmasına dahil olması beklenmektedir.

MUSİKİ

Georges Thill'in konseri

Evvelki akşam, Paris operası tenorlarından G. Thill Fransız Tiyatrosunda bir konser verdi. San'atkârın şöhretini duyan halk salonu doldurmuştu. Pek zengin bir program hazırlıyan üstad alkışlar arasında sahneye çıktı. İlk kısımda Fransız bestekârlarından Gretry'den, Mehul'den, Gabriel Faure'dan seçilmiş parçalar dinledik. San'atkâr eserleri gür ve hâkim bir sesle ayni zamanda zeki bir anlayışla okudu. Fakat nedense parçalar halkı pek sarmadı. Bundan hevesinin kırıldığını tahmin ettiğimiz Thill, programın İtalyan bestekârlarına tahsis edilen kısmında heyecanını kaybetmiş, isteksiz bir hal aldı. Hele Walter von Stolzing'in aryasında ve Lohengrin de Wagner'i hiç anlamamış, acemi, istidadsız bir tenoru andırıyordu.

Programın bu kısmından sonra bir adam sahneye çıkarak hazıruna üstadın birdenbire rahatsızlandığını, belki konsere devam edemiyeceğini ilân etti. Fakat biraz sonra Georges Thill tekrar sahneye gelerek programına devam etti.

Artık asabî krizini atlatan san'atkâr bize hakikî bir üstad olduğunu cidden isbat edebildi.

Massenet'den, Brahms'dan, R. Strauss'tan, Puccini'den okuduğu parçalarla kendisini dinliyenleri mest etmeğe muvaffak oldu.

Thill, asabı bozuk olmadığı zamanlar çok kuvvetli bir tenordur. Fakat daha ziyade Bravur aryalarına yakışacak gür bir sese malik olduğu halde Wagner'i ifade edememesi çok tuhaf.

Allahtan ki bu sahada heyecanlarımızı tatmin edecek Wagner'den başka bestekârlar da var. Üstad bunlardan çoğunu ifade edebilmek için büyük bir kudrete maliktir.

N.

Meksika petrolleri meselesi

Meksiko 6 — İdarî mahkeme, petrol kumpanyalarının satın alınması aleyhinde verilen kararı istinafen vaki olan müracaatlerini kabul etmiştir. İstinaf istidasında, 23/11/1936 tarihli satınalma kanununu kabul ettiği için parlâmento, bu kanunu neşrettikleri için Reisicumhur ile Dahiliye Nazırı, kanunu petrol kumpanyalarına tatbik ettikleri için de Maliye ve İktısad Nazırları davaya ithal edilmektedirler.

Kumpanyalar dün ayni zamanda ameleyi petrol kumpanyalarına bağlıyan kunturatları iptal eden uzlaşma ve hakemlik komitesinin kararını da istinaf etmişlerdir.

Amerika Hariciye Nazırı kumpanya murahhaslarile görüştü

Vaşington 6 — Hul, Meksika tarafından satın alınan Amerikan petrol kumpanyalarının mümessillerile görüşmüştür. Kumpanyalar, Meksika hükûmetine verecekleri istidanın bir suretini Hariciye Nezaretine göndereceklerdir. Bu istida ile satınalma hakkındaki kararnamenin ana yasa ile gayrikabili telif olduğu isbat edilmek istenmektedir.

Bir tekzib

Vaşington 6 — Meksika hükûmeti tarafından satın alınan Amerikan petrol kumpanyalarının vekili, bu kumpanyaların Meksika petrolüne karşı boykotaj yapacakları hakkında Meksika mebalarından verilen haberleri tekzib etmiştir. (a.a.)

Büyük Okyanusta yeni Amerika üsleri

Vaşington 6 — Deniz harekât şefi Amiral Leahy, âyan meclisinin deniz komisyonunda beyanatta bulunarak hükûmetin büyük hava üsleri inşa etmediği takdirde harb vukuunda büyük Amerikan şehirlerinin müdafaasını temin etmeğe imkân olmadığını söylemiştir.

Amiral, bahrî ve askerî makamların hali hazırda büyük Okyanusta yeni üsler inşa etmek imkânını tetkik ettikleri'ni tasrih etmiştir.

Mezunlar konseri

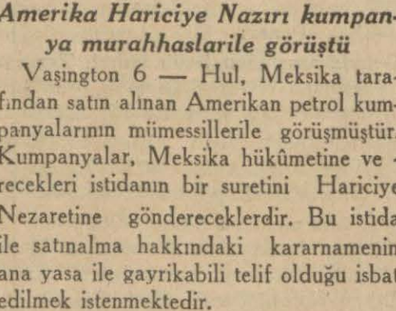

Konservatuarımızın genc ve değerli muallimlerinden Reğna, Hadiye ve İskender Ardan tarafından çarşamba günü akşamı saat 21 de Fransız tiyatrosunda bir konser verilecektir. İstanbul ve Kadıköy muhitinde büyük muvaffakiyetlerle kendisini sevdirmiş olan değerli kemancımız İskender Ardanın bu sene parlak iki konserini de takdirde dinlemiştik. Bu seferki konserinde de kendisine ve arkadaşlarına şimdiden muvaffakiyetler dileriz.

SAN'AT ABİDELERİMİZİN HALİ

Bereketzade çeşmesi

Hâlâ güzel ve hâlâ zarif olan bu çeşmeye yazık ki henüz sahib çıkan yok!

Yazan: *SALÂHADDİN GÜNGÖR*

— 5 —

Sizi bugün bir çeşme başına götüreceğim. Bir çeşme ki, bütün bir devrin üslûbunu, nakışları içinde canlandırmış, Türk oymacılık sanatının en temiz örneklerinden birini, bize vermişti.

Galatanın, Kule - kapısı denilen yerinde, dik yokuşlu ve daracık sokaklar arasına sıkışan meş - hur Bereketzade çeşmesinden bahsedi - yorum.

Sen Pier mekte - binin yanıbaşında, parçalanmış tekne - si, silinmiş kitabesi ve koparılmış süslerile, gelip geçenlere kendini göstermekten utanır gibi bir köşeye sinen bu nefis Türk eserini, bilmem gördünüz mü?..

Ben, yanına so - kulduğum zaman çeşmenin yalağı içinde, uyuz bir kedi, süprüntüleri koklamakla meşguldü.

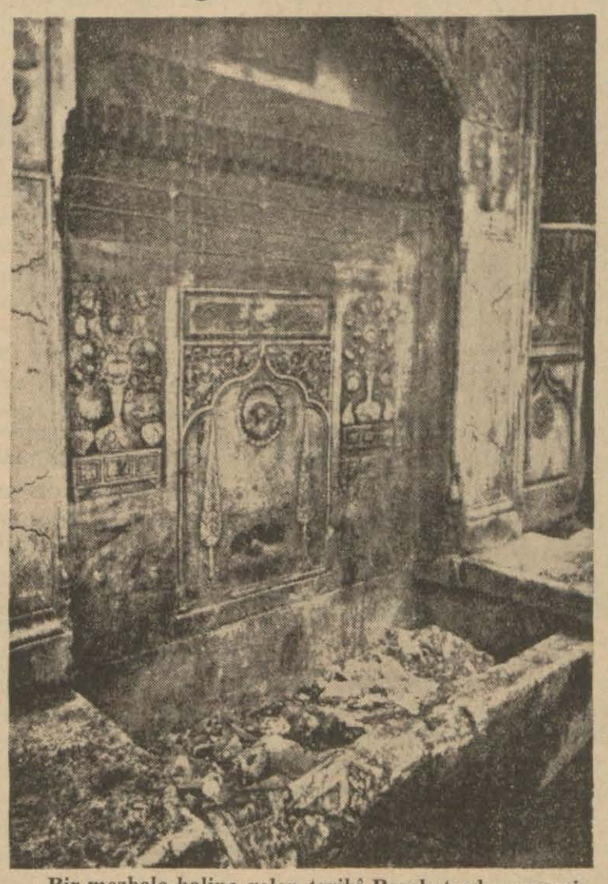

Bir mezbele haline gelen tarihî Bereketzade çeşmesi

Kurumuş deliklerinden bakan iki göz, buradan bir zamanlar şarıl şarıl sular aktığını haber veriyordu. Fakat ben onu, şu dakikada bir çeşme değil, bir abide olarak temaşa ediyorum ve kendi kendime:

— Suyunun kesilmiş olması, ona karşı hayranlık duymak zevkinden bizi mahrum bırakmalı mıydı? diye düşünüyorum. Ne yazık ki bu acıklı halile, çeşmenin, hatta uzun müddet, yanında durmağa bile imkân yok.

Yapıldığı yıllar için, belki de büyük bir kıymet ifade etmiyen bu çeşmeyi, bugün için İstanbulun Pittoresk manzarasını gözler önünde canlandıran eserler arasında, tereddüd etmeden sayabiliriz.

Şüphe yok ki, o da ötekiler gibi, kendi devrinde, musluğundan avuç avuç su içilen basit bir hayrattan ibaretti.

Fakat, aradan yıllar geçip de, oyma - larını işliyen çekiçler sustuktan ve kita - belerini yazan parmaklar toprak olduktan sonra, bu çeşmenin de çeşmelikten çıkıp abideleşmesinden daha tabiî ne olabilir?..

Vaktile yeşil zemin üzerine, altın yaldızla oyulan ve bugün rengi kalmıyan kitabesinden son satırları alıyorum:

Binde bir düüşer dedi, nâzım Nazif tarihini
İç bu mai kevseri, «Azmicemal» icra eden
1260

Fakat taşıdığı tarihe bakıp da çeşmenin henüz yüz yaşında bile olmadığını sanmayın.

1260 son tamir edildiği tarihi gösteriyor.

Çeşme, Fatih Mehmede müezzinlik eden «Bereket zade» namına yapılmış ve aradan uzun bir zaman geçtikten sonra, (1145) te Birinci Mahmudun annesi (Azmicemal) kadın tarafından tamir edilmiştir. Çeşme, müstatil şekilde ve istalaktitli taşlarile son derece zarif bir yapıdır. İki tarafında, türlü yemişler ve saksılar içinde çiçekler göze çarpar.

Çeşmenin en büyük hususiyeti, başka çeşmelere benzememesidir.

Bu nakışları oyan san'atkâr, belli ki, eserinin orijinal olmasına, çok ehemmiyet vermiş. Çeşmenin üst kısmında içi incir dolu iki tabak var ki, nakışları silinmiş olduğu halde gene farkediliyor. Alt kısmında ise, kabartma vazolar içine; güller yerleştirilmiştir.

San'atkâr, çeşmenin sağ ve solundaki küçük höcereler üzerine, etrafı zarif dallarla sarılmış birer küçük çeşme resmi kondurmağı da ihmal etmemiştir.

Çeşmenin orta kısmı içerlek ve girintilidir. Bunun da sebebi, güneş çekildiği zaman, içine gölge düşmesi içinmiş! (İstanbul Muhibleri Cemiyetinin neşrettiği kitab. Sahife: 5) Musluk yerinin etrafındaki zarif kabartma serviler; bütün solgunluklarına rağmen hâlâ canlı ve güzel...

Yalnız, ne yazık ki ve neye yarar ki, bu çeşmeye henüz sahib çıkan yok.

Asırlardanberi adile anılan karışık bir mahallenin içinde, Türkün bu en canlı varlıklarından birini, kendi haline terkedersek yazık olmaz mı?

SALÂHADDİN GÜNGÖR

Manisada Memleket hastanesinin faaliyeti

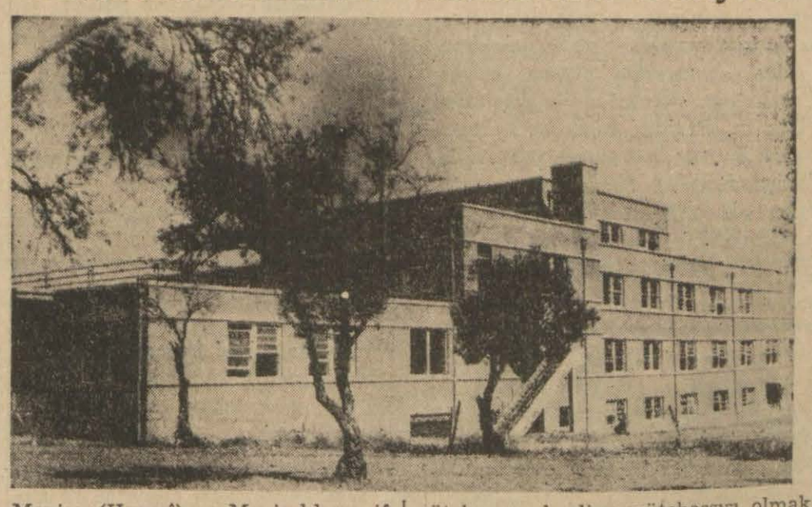

Manisa (Hususî) — Manisalıların iftihar edeceği eserler meyanında Halkevi, Parti, Şehir kulübü, Kitab Saray, Kız Enstitüsü ve nihayet yeni yapılan Memleket hastanesi bilhassa zikre şayandırlar...

Bu binaların hepsi vali Lûtfi Kırdarın yüksek gayretlerile hertürlü konforu havi ve modern bir şekilde inşa edilmişlerdir. Manisa Memleket hastanesi bir aydanberi yeni hastaneye nakletmiş bulunmaktadır. Eski Memleket hastanesi binasının bir kısmı yıkılacak, mütebaki tarafı da tamir edilerek çocuk bakımevi haline ifrağ olunacaktır. Yeni hastane yüz yataklı olup dört katlıdır. Ve tesisatile beraber 200 bin liraya yakın para fedakârlığile meydana getirilmiştir. Bununla beraber gene memleket ihtiyacını güçlükle karşılamaktadır.

Hastanenin kadrosu baştabib ve nisaiye mütehassısı, operatör, dahiliye mütehassısı, bakteriyolog ve intaniye mütehassısı, röntgen mütehassısı, göz mütehassısı, bevliye mütehassısı olmak üzere yedi mütehassıstan ibaret olup haziranda ilâvesi Umumî meclisçe tahtı karara alınmış olan boğaz ve burun ve kulak servisinin de açılması suretile doktor kadrosu tamamlanmış olacaktır.

Manisada ayrıca mevcud olan beynelmilel hastane ile yüz yataklı akliye ve asabiye hastanesinin ve ahiren açılması mukarrer bulunan çocuk doğum ve bakımevinin de bu mütehassıs kadrosuna ilâvesi halinde memleketin sıhhî ihtiyacı nekadar müemmen bulunduğu tezahür etmiş olur.

Memleket hastanesinin muhtelif servis mesaileri hergün daha fazla inkişaf etmektedir. Hastanenin poliklinik mesaisi de pek ziyadedir. Ayak tedavisine gelen hastaların hergün müşahede edilen çokluğu karşısında mütehassıslar ekseriya mesai saatlerinden fazla çalışmak mecburiyetinde kalmaktadır.

KÖŞE PENCERESİNDEN

Arkeoptriks'lerin tekâmülü!

Berlin müzesinde pek eski bir tarih vesikası var. Vaktile Vels'in -beni ırk ve dil bahislerinde hiç de tatmin etmiyen- kitabını okurken resmini gördüğüm bu önemli vesikanın şu geziş sırasında da aslını görmek fırsatına erdim.

Bu vesika, deve mi, çekirge mi olduğu ilk bakışta kestirilemiyen ilk mahlûklardan birini tesbit ediyor. Malûm olduğu üzere kayalar üzerindeki izler ve fosiller -bizzat kayalar gibi- tarihin hem nadir, hem kıymetli vesikalarıdır. Âlimlerin, arkeoptriks adını verdikleri bu yegâne vesika da Bavyerada bulunarak Berlin müzesine götürülen eşsiz bir tarih satırı olup -bilmem kaç yüz bin, yahud birkaç milyon yıl önce yaşıyan- bir mahlûka aiddir. Dediğim gibi fosilin deve mi, çekirge mi olduğu belli değil. Başına, kaburgalarına, ayaklarının iğri büğrülüğüne bakılırsa deve!.. Fakat başını kapayıp da sadece beden iskeleti gözönünde tutulursa çekirge!..

Berlin müzesinde bu vesikaya büyük bir değer veriliyor ve onun bulunduğu salondaki memur tarafından -eğer arzu olunursa- vesikanın mahiyeti -yarım saat kadar süren ıstılahlarla dolu bir nutuklaizah olunuyor.

Tarihle -hatta benim gibi gazetecilik bakımından da olsa- uğraşanların arkeoloji, jeoloji ıstılahlarına kulak dolgunluğu taşıması tabiidir. Öyle iken müze memurunun nutkundan enikonu sıkıldım. Çünkü adamcağız -galiba benim not tuttuğumdan da şevka gelerek- o kadar çok ıstılah kullandı ki sıkılmamak kabil değildi. Trilobitler ne zaman yaşadı, king - krablar hangi devirde yüz gösterdi, braciopod'lar ne gibi şartlar altında tekevvün etti, kenozoikler nasıl vücud buldu?.. Bunları ve bunlara benzer dedikoduları herifceğiz yorulmadan bize anlattı. Milâddan üç asır önce yaşıyan İskenderiyeli âlim Erastoten'in hangi fosilleri tanıdığını, Lâtin şairi Ovid'in hangi fosillerin cahili olduğunu ve Leonar dö Venci'nin fosil bahsinde ne gibi bilgiler elde ettiğini de üşenmeden söyledi.

Halbuki önümüzde bir arkeoptriks vardı ve biz, yeryüzünde henüz ikincisi bulunmıyan bu küre kadar ihtiyar mahlûkun asıl mahiyeti hakkında birşeyler öğrenmek istiyorduk. Müze memuru, kimbilir kaç aylık bir tetkik zahmeti mahsulü olan ve gene kimbilir kaç yüz kere tekrar edilmiş bulunan beliğ nutkunu bitirdikten sonradır ki lûtfen bu bahse temas etti:

— Centilmenler, dedi, şu gördüğünüz mahlûk zâhife ile kuş arasında birşeydi.

Yorulmadan susmuştu. Çünkü zihnindeki plâk son çizgiye gelmiş bulunuyordu. Yanımdakilerden biri fransızca mırıldandı:

— Yani?

Bir başkası ayni dille fısıldadı:

— Yani hem sürünürdü, hem uçardı!

Ben de garibi bulunduğum bu büyük şehirde bana kılavuzluk etmek zahmetini ihtiyar eden genc vatandaşın kulağına iğildim, kanaatimi söyledim:

— Bugünkü insanların ilk ceddi mutlaka bu arkeoptriks olacak. Çünkü hem yerde dolaşıyoruz, hem gökte uçuyoruz. Gerçi uçmak için tayyare kullanıyoruz amma bu, bir tekâmül eserinden başka birşey olmasa gerek!..

M. TURHAN TAN

Urfanın kurtuluş günü

Uurfanın kurtuluşunun 18 inci yılını kutlulamak üzere 11 nisan pazartesi günü saat 2 de Eminönü Halkevinde tören yapılacaktır.

Acıklı bir ölüm

Şehrimizin tanınmış zahire tüccarlarından ve fabrikatorlarından Bayan Safiye Çanakçilenin eşi, Bayan Zehra Pamukoğlu, Bay Mustafa, Bay Ahmed, Bay Muhlis Canakcilenin babaları ve Anadoluhisar İp ve Halat fabrikası müdürü Nihad Pamukoğlunun kayınpederleri Bay Mustafa Canakçile anî olarak ufulü bizleri son derece müteessir etmiştir. Cümlemiz kederdide aile halkının kederlerine iştirak eder ve beyanî taziyet evleriz.

Anadoluhisar İp ve Halat fabrikası memurin ve işçileri

VEFAT

Tapu ve Kadastro müdiri umumilîğinden mütekaid Bay Hacı Salâhaddin Tapucu 6 nisan 938 carsamba günü vefat etmiştir. Cenazesi bugün 11 de Lâlelide Büyük Residpaşa caddesinde 49 numaralı hanesinden kaldırılarak Aksarayda Valide camiinde cenaze namazı kılındıktan sonra Merkezefendideki makberesine defnedilecektir.

İnsanların en tatlı duygusu, annelerin en büyük zevki çocuklara şefkattir. Bu zevki Ç. E. Kurumuna yardım etmekle tadarsınız.

SPOR

Londrada yapılan iki mühim müsabaka

Oksford - Kembriç kayık yarışı nasıl oldu, Arsenal - Kerlton takımları berabere kaldılar?

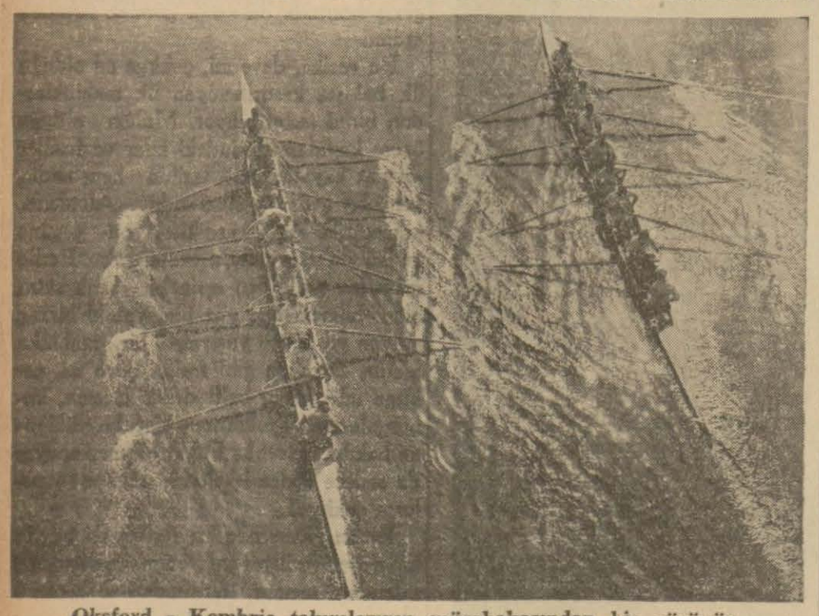

Oksford - Kembriç takımlarının müsabakasından bir görünüş

Londra (Hususî muhabirimizden) — Üç gündür Londradayım ve üç gündür üç bozmadan hava açık. Hava üç gün üstüste açık olamaz mı? Bu, yazılmağa değer mi? demeyiniz, çünkü Londrada bu hava bir gün için de olsa bir nevi hadise tecellisi sayılıyor. Dün gecedenberi heyecan içindeyim. Çünkü bugün biz yabancı spor severlerden başka İngilizler için de çok mühim, bir spor günü yaşıyacağım. Evvelâ Taymis nehri kıyılarına giderek an'anevî Oksford - Kembriç kürek yarışını, sonra da Arsenal - Kerlton futbol maçını seyredeceğim.

1829 yılındanberi her sene muntazaman ve ayni tarihte yapılan Oksford ve Kembriç Üniversitelilerinin kürek yarışlarına burada hususî bir ehemmiyet veriliyor. Sabahtan itibaren melön şapkalı, yaası ekseriya kirli gümüşi muşambalı Londralılar, her yaştan, her tabakadan müteşekkil kafileler halinde Taymis'in kıyılarını doldurmağa gidiyorlar. Piknik sepetleri ellerinde kadınlar çocuklarını almışlar, bisikletli, motosikletli, otomobilli ve yaya herkes bir istikamete akın ediyorlar. Saat başında yeni nüshalar çıkaran, mütalealar ve tahminler yürüten gazeteler kapışılıyor.

Saat bir buçuk, bir çeyrek sonra yarış başlıyacak. Kembriç on üç yıl üstüste galib geldikten sonra geçen sene ilk defa geçilmişti. Bakalım bu sefer ne olacak?...

Gazetecilere tahsis edilen ve yarışı adım adım takib edecek olan motorbota yerleştim. Bu işten anlıyan etrafımızdakiler, öğleden sonra çıkan çok şiddetli rüzgâra ve suların fazla çırpıntısına bakarak Oksford'un kazanma ihtimallerini fazla buluyorlar.

Nihayet iki zarif tekne yarışın başlama yerine geldiler. Oksford kürekçileri koyu lâcivert - beyaz, Kembriç gencleri de açık lâcivert - beyaz formalı. Yarış başladı. Koyu maviler derhal rakiblerini geride bıraktılar. Açık maviler nehrin nisbeten rüzgârsız ve sakin tarafında bulunduklarından aradaki farkı Hamersmit köprüsü civarında kapatır gibi oldularsa da güsseli ve kuvvetli Oksford'lular gene öne geçtiler. Yarışın ikinci milinde açık lâciverler takriben, bir çeyrek tekne boyu geride bulunurlarken asıl heyecanlı kısım başladı. Burada rüzgâr daha sert, sular daha çırpıntılı idi. Bu vaziyet Oksford'a büsbütün yaramış oldu. Neticede Kembriç iki tekne boyu ile geçildi. Bu tekne - dekiler bitkin bir halde küreklerine abanmışlarken Oksford'takiler galebenin ve neşenin tesirile rakiblerine el sallıyorlar ve gülüyorlardı. Bunların yaptıkları vakit 20 dakika 30 saniye idi. Her iki takım kuvvet ve nefese istinad eden Faibairn metodile kürek çektiler.

1855 tarihine kadar bazı yıllar yapılmıyan bu yarış şimdiye kadar doksan defa tekrar edilmiş bulunmaktadır. Kembriç'in 47, Oksford'un 43 galibiyeti vardır.

Arsenal stadında

Seyirci sayısını milyonla söyliyebileceğimiz bu muazzam yarış biter bitmez yeraltı şimendiferine atlıyarak Arsenal stadının bulunduğu istikamete gidiyoruz. Oksford - Kembriç kürek yarışından sonra Arsenal - Kerlton maçile kendi kendimize çektiğimiz spor ziyafetini tamamlıyacağız. Nihayet stada geldik. Kapıların önü bilet kalmaması yüzünden içeri giremiyenlerle dolu. Dış meydanlardaki radyo oparlörlerinin etrafı tıklım tıklım insan dolu. Gazeteciler locasında kolayca, fakat sona kaldığımız için fenaca, bir yer bulduk.

Oyuna tam -amma tam- üç buçukta başlandı. Çelimsiz vücudleri uçuracak derecede şiddetli bir rüzgâr esiyor ve Arsenal kalesi bu rüzgâra karşı. Oyuna Arsenal başladı. İlk beş dakika mütevazin geçti. İki taraf durmadan çalışıyor. Top hiç durmuyor. Sürat sahanın hâkimi. Uzun ve kuvvetli pas.. Çabuk ve enfes stop ve hemen gene uzun ve kuvvetli pas. Yavaş yavaş oyuna Kerlton hâkim olmağa başladı. Bunların muhacimleri daima bir hat üzerinde bunr mukabil Arsenal oyuncuları ve hatları arasında mevhum W harfini çizmek daima mümkün.. Arsenal'in kaptanı sol bek Hepgut'la bilhassa sağ bek Meyl enfes oynuyorlar. Arsenal sert oynuyor. Hoş iki taraf da sert oynuyor ya ve esasen İngilizlerin bunu çocuk oyunu telâkki etmedikleri belli. Kerlton'un merkez muavini Oeks yaralandı, fakat oyundan çıkmak değil, Arsenal'in meşhur merkez muhacimi Dreyke nefes aldırmamakta devam ediyor. Bir aralık top Arsenal bekinin eline çarptı. Düdük.. Penaltı.. Halk bu haksızca penaltıyı protesto makamında yuha ve ıslıkla mukabele etti. Top ceza noktasına kondu. Fakat rüzgârdan bir türlü durmuyor. Nihayet bin müşkülâtla durduruldu. Müthiş bir şüt, top direğe çarptı, geri geldi, kaleci ok gibi fırlıyarak kurtardı. Halk hurra diye bağırıyor. Arsenal'in sevildiği, tutulduğu belli, fakat icabında güzel bir hareket karşısında bilâistisna herkes Kerlton oyuncularını da alkışlıyor.

Kerlton bir aralık sıkı bir şütle yaptığı gol neticesinde birinci devreyi 1-0 galib bitirdi.

İkinci devrede rüzgârı arkasına alan Arsenal takımı bir aralık Kerlton'u adeta paniğe uğrattı. Bu devrede merkez muhacim Dreyk'le sol açık Bast'ın âlemşümul şöhretlerinin neden ileri geldiğini bihakkın ve bilfiil gösterdiler. Bunların oynadığı futboldaki güzelliği, zekâyı ve mehareti tarif etmenin imkânı yoktur. Arsenal iki açığı ve futbolu şiir derecesine yükselten merkez muhacimile nekadar güzel oynadıysa rakib kaleci Bartram da bunların üçüne bedel bir fevkalâdelikle mukabele etti. Nihayet bu ezici hakimiyet semerelerini verdi ve Arsenal Dreyk vasıtasile iki gol yaparak 2-1 galib vaziyete geçti. Bundan sonra nasıl oldu bilemiyorum. Paniğe uğrıyan takım yavaş yavaş düzeldi ve bir gol atarak 2-2 beraberliği temin etti. Oyunun sonlarına doğru değişen bu safha o kadar bariz bir şekil aldı ki birkaç dakika daha olsaydı Arsenal sahadan muhakkak mağlûb çıkardı. Nihayet bu seyrine doyum olmıyan maç da 2-2 beraberlikle bitti.

Nevin Hassan

Beşiktaş - Güneş maçı

T. S. K. İstanbul bölgesi futbol ajanlığından:

10/4/1938 pazar günü yapılacak millî küme maçı.

Beşiktaş stadı:

Güneş - Beşiktaş saat 16 hakem Adnan Akın.

Yan hakemleri: Ahmed Adem Göğdün ve Tarık Özerengin.

Tımarhanede bir vak'a oldu

Bir akıllı, bıçakla bir deliyi yaraladı

Dün tımarhanede bir cerh hâdisesi olmuştur. Son zamanlarda tımarhanede vukua gelen hâdiselerde ekseriyetle deliler akıllıları yaralar veya öldürürken bu defa aksine olarak bir akıllı bir deliyi yaralamıştır.

Akıl hastalığına duçar olarak Bakırköy emrazı asabiye hastanesinde tedavi altına alınmış olan elli yaşlarında İbrahim oğlu Mahmudun sıhhî vaziyeti iyileşmiş ve kendisi yardımcı olarak hastane aşçısının yanına verilmiştir. Fakat Mahmudun hastalığı nüksettiğinden oradaki ahçı çıraklarına sataşmağa başlamıştır. Mahmudun bu sataşmasına kızan ahçı çırağı Bolulu Ahmed soğan bıçağını alarak deliye saplamış. Vak'a, etraftakiler tarafından görülerek deli tedavi altına alınmış Ahmed de yakalanmıştır.

1940 olimpiyadı Japonyada yapılamıyacak mı?

Kahirede toplanan beynelmilel Olimpiyad kongresinin müzakereleri bitmiş, murahhaslar memleketlerine dönmüşlerdir. Kongreyi 1940 ta Tokyoda yapılacak Olimpiyad müsabakalarının tertibi meselesi meşgul etmiştir. Japon murahhaslarının Çin - Japon harbinin devamı yüzünden şimdiye kadar bir hazırlıkta bulunamadıklarını bildirmesi üzerine vaziyetin şiddetle protesto edilmesine ve Japonyayı bu teşebbüsünden resmen feragat ettiğini bildirmeğe davete ve yarım milyon yen tazminat istenilmesine karar verilmiştir. 1940 Olimpiyadlarının Helsinki'de yapılması Finlandiyaya teklif edilecek, bu mümkün olmazsa Londra veya Los Anceles şehirlerinden biri tercih olunacaktır.

İkramiye alacak hâkimlerimiz

Mükâfata liyakatli hâkimler listesi hazırlandı

Ankara 6 (Telefonla) — İkramiye alacak çok çocuklu hâkimler için yapılan tasnifin neticesini bildirmiştim. Hâkimlerin ikramiyeye müstahak çocuk sayısına göre, alacakları parayı gösteren liste hazırlandı, bildiriyorum:

600 lira alanlar:

Alaca sorgu hâkimi Cevad, Mecidözü hâkimi Ali.

450 lira alanlar:

Şarkî Karaağac sorgu hâkimi Celâl, Adliye Vekâleti Hukuk İşleri Nusrat, Erzurum Müddeiumumisi Abdullah, Gelkit hâkimi Hilmi, Marmaris sorgu hâkimi İhsan, Ünye hâkimi Necati, Bafra sorgu hâkimi Servet, Suşehri hâkimi Şevket, Mardin Müddeiumumisi Asım.

300 lira alanlar:

Temyiz reislerinden Ali Himmet, Temyiz azasından Ahmed Refik, Temyiz raportörü Muzaffer, Adliye Vekâleti Hususî Kalem müdürü Şakir Aksu, Ankarada hâkim Lebib, Beypazarı Müddeiumumisi Selçuk, Kızılcahamam Müddeiumumisi Cevdet, Amasya azası Cemal, Amasya sorgu hâkimi Hayati, Ağrı sorgu hâkimi Nazım, Adapazarı azası Tevfik, Adapazarı hâkimi Kemal, Keşan sorgu hâkimi Nuri, Karasu hâkimi Nedim, Akşehir sorgu hâkimi Kemal, Karaisalı sorgu hâkimi Muhlis, Edremid ceza hâkimi Tahsin, Orhangazi hâkimi Remzi, Akçakoca hâkimi Abdullah, Ceyhan ceza hâkimi Yusuf Ziya, Çerkeş hâkimi Lûtfi, Mecidözü hâkimi Nazif, Çanakkale sorgu hâkimi İlmî, Bayramiç Müddeiumumisi Cemal, Ergani hâkimi Feyzi, Erzurum sulh hâkimi Lûtfi, Elmalı hâkimi Remzi, Şiran hâkimi Münir, İzmir hukuk reisi Bilâl, Kartal hâkimi Alâeddin, Kars azası Sabri, Ardahanda Kağızman hâkimi Sıtkı, Karamürsel hâkimi Şükrü, Hadım Müddeiumumisi Fehmi, Hadım sorgu hâkimi Mustafa, Konya Ereğlisi hâkimlerinden Ziya, Feke hâkimi Naci, Kayseri sulh hâkimi Hilmi, Develi hâkimi Arif, Kütahya Müddeiumumisi Tevfik, Maraş Müddeiumumisi Behçet, Manisa azası Celâl, Soma Müddeiumumisi Hâmi, Zile sorgu hâkimi Edib, Tarsus sorgu hâkimi Kâmil, Niğde azası Hilmi, Sıvas sorgu hâkimi Kadri, Çarşamba sorgu hâkimi Muammer, Şarköy Müddeiumumisi Cemil, Akçaabad sorgu hâkimi Salim, Suruç hâkimi Sabri, Eşme sorgu hâkimi Sami, Van sorgu hâkimi Zülfikar, Zonguldak hâkimi Celâleddin.

150 lira alanlar:

Temyiz azasından Salih Hilmi, Temyiz azasından Mehmed Gönenli, Temyiz raportörü Mehmed Hulûsi, Adliye müfettişlerinden Bedri, Adliye müfettişlerinden Nuri, Ankarada hâkim Kâmil, Ankarada hâkim İsmail Hakkı, Ankarada icra memuru Abidin, Keskin ceza hâkimi Yusuf İzzet, Haymana hâkimi Vehbi, Çubuk sorgu hâkimi Hakkı, Nallıhan hâkimi Cemal, Karaköse hâkim muavini Süleyman, Doğubeyazıd Müddeiumumisi Necati.

Listede bunlardan başka 150 şer lira alacak birçok hâkimlerimizin isimleri vardır.

Lâdikte büyük bir yangın

Lâdik (Hususî) — Burada büyük bir yangın neticesinde on üç dükkân ve bir han yanmıştır. Dükkânların bazılarından hiçbir şey kurtarmak mümkün olmamıştır. Rüzgârın şiddeti kazanın itfaiye vesaitini bastırınca Samsundan yardım istenmiş, fakat imdad gelinceye kadar yangın halkın gayretile söndürülmüştür.

Trabzonda büyük bir imar faaliyeti başladı

Vilâyet ve Belediyenin elele vermesile başlıyan faaliyet yakın bir istikbalde bu şehre yeni bir çehre verecek

Trabzonda Parti ocaklarından birinin açılış töreni

Trabzon (Hususî) — Şehrimizi doğunun hakikî bir incisi haline getirmek için elele veren Vilâyet ve Belediyemiz çok kısa bir zamanda bu gayeye çok yaklaşmış bulunmaktadırlar.

Bu hususta sarfedilen gayret, Trabzonda olduğu kadar en küçük köyümüzde bile nazarı dikkati celbetmektedir. Bu cümleden olmak üzere köyleri örümcek ağı gibi yollarla örmek, telefonlarla birbirine bağlamak, mekteblerle irfanlaştırmak, jandarma karakollarile emniyetlemek, nümune köylerile medenileştirmek, köy odaları, köy sağlık yuvalarile köyleri kalkındırmak gibi faydalı işlere ehemmiyet verilmiştir. Ziraat, baytarî işlerde şehir ve köylerde büyük bir inkişafa ve varlıklara kavuşturulmuştur. Nümune fidanlığı yeni istimlâklerle genişletilmiş, hayvanların sıhhî vaziyeti düzeltilmiş, muzır hayvanlarla mücadeleye hız verilmiş, sari ve mevzii hastalıklar aşı ve tedaviye tâbi tutulmuştur. Bu meyanda Parti işlerine, vilâyetin şehir, kasaba ve köylerinde geniş mikyasta faaliyet ve hamle verilmiştir.

İki yıl içinde yapılan ve başlanan işlerle Trabzonun bünyesinde çok büyük değişiklikler husule getirilmiş, çehresi ve manzarası yepyeni ve çok güzel bir şekil almıştır. Şu saatte şehrin göğsünde yer yer faaliyetler göze çarpmaktadır. Caddeler parke döşeniyor, meydanlar açılıyor, parklar yapılıyor, mezarlıklar şehir dışına taşınıyor, 250 yataklı hastane inşa ediliyor. Lisenin temelleri kazılıyor, denize doğru caddeler açılıyor, yeni yeni modern evler, müesseseler meydana çıkıyor. İnşaat ve tamirat faaliyeti geniş mikyasta göze çarpıyor.

Geçen pazar günü Partinin bir mahalle ocağının modern bir binasının çalışmaya açılış merasimi yapılmışken bu pazar günü «Çarşı ve Pazarkapı» mahalle ocağının gönderdiğim resimde de görüleceği gibi açılış merasimi çok kalabalık ve parlak surette yapılmıştır. Her pazar günü bir mahallenin ocak binasının açılışı merasimi yapılacaktır.

Yozgad elektriğe kavuştuktan sonra

Yozgaddan bir manzara

Yozgad (Hususî) — Ankara - Erzurum hattının Yozgaddan geçmesi mutasavverken her ne sebebdense Kayseri istikameti takib edilmişti. Bu defa buradan geçmek üzere Yerköy istasyonunun Samsun hattile birleştirilmesi şekli hükûmetten rica edilmektedir.

Yozgad, medeniyetin esaslı merhalelerinden olan demiryoluna kavuşmak için esaslı faaliyetlere girişmiş bulunmaktadır. Şehir, kavuştuğu elektrik sayesinde nura garkoldu. Elektrik gözleri kamaştırmakla kalmıyor, radyo sayesinde kulakları da okşuyor.

Şehir planı hazırlanmak üzere belediye tarafından bir şehircilik mühendisi davet edilmiştir, sayfiye yerimiz olan Çamlığın revacını temin için şümullü tertibat alınmıştır.

Gayrisıhhî görüldükleri için birçok kahvehane ve hanlar kapatılmış ve kâğıd oyunları menedilmiştir.

Halkevimizdeki çalışmalar bütün şubelerinde verimli bir şekildedir.

Aşk ve macera romanı : **38**

KOCAM

Nakleden: Hamdi Varoğlu

Daha doğrusu, ben bu yolu tutmuştum. Aile komedisi derken, bu görüşümde hakiki olup olmadığımı da iyice tayin edemiyordum. Kendi hesabıma haklıydım. Fakat Yusuf Haddad da acaba böyle mi düşünüyordu?

Başka türlü düşünmesine imkân olmadığı kanaatini taşımakla beraber, istemiyerek, onun bazı sözlerini hatırlıyordum. Meselâ: «Birkaç hafta evvel, sizi, bana rızım hilâfında kabul ettirilmiş bir zevce telâkki ediyordum» demişti. Bunu aklıma getirince, hicab ve vicdan azabı gibi garib bir duygu ile ürperdim. Acaba, baba karşı olan hislerinde bir değişiklik vuku bulduğunu söylerken hakikaten samimî miydi? Eğer öyleyse, söylediğim sözler hakikaten çok fazla haşin olmuştu.

«Çok zalimsiniz!» dediğini de hatırlıyor, hatırladıkça da vicdan azabı duyuyordum. İstihfafım ve gururum acaba sahiden tesir mi yapmıştı?

Yusuf Haddadı, daha dikkatli bir göz hapsine aldım. Herkesin yanında, ayni düşünceli halini muhafaza etmekle beraber, beni görmek istemediğini, sanki ben mevcud değilmişim gibi hareket etmeğe karar verdiğini anlatan bir ifade vardı.

Karşımda bulunduğu müddetçe muhafaza ettiği bu sükûtta ağır bir sitem manası vardı. Ayni sitem ve tariz manasını, bana söz söylemek zaruretinde kaldığı zamanlarda, her halinde okuyordum. Acı bir fikri sabitin, için için kemirdiği bu genc adam siması, uykularımda bile beni rahat bırakmaz olmuştu. O zaman, aramızdaki meşru rabıtayı öne sürerek kendini müdafaaya çalışan ve çok acı sözlerime hedef olan bu kocaya karşı, kalbimde bir nebze merhametin filizlendiğini hissettim.

Bu merhamet hissi, bana, hatamı tamir etmek, âlicenab davranmak, biraz fedakârlık göstermek, hulâsa kadın olmak ihtiyacını duyurdu.

İhtiyar Abduyu isticvab etmek, kocamın, son zamanlardaki düşünceli ve meyus haline eskiden de şahid olup olmadığını sorup öğrenmek istedim. Fakat, Abdu, sanki kocamı taklid ediyordu. Bütün emirlerimi dikkatle ve seve seve yerine getiriyor, fakat takındığı çok barid ve ciddî tavrı elden bırakmıyordu. Onun gözlerinde okuduğum sessiz serzeniş bana, kocamın vaziyetinden nim mes'ul olduğum kanaatini veriyordu.

Etrafımı kuşatan bu sıkıcı havadan kurtulmak ihtiyacındaydım. Muhitimi bana karşı bu derece tarizkâr görecek kadar büyük bir suç mu işlemiştim? İçine sıkışıp kaldığım bu boğucu hava, bir mahpes havasından farksızdı. Bu şüpheli vaziyetten çıkmak, sıyrılmak lâzımdı. Böyle yaşamaktansa, bu evden uzaklaşmak daha hayırlıydı.

Bu fikir aklımda yer ettiği gün, Yusuf Haddadı, çalışma odasına kadar takib etmekten kendimi alamadım. Peşinden, sessizce odaya girdim. Önce, girdiğimin farkına varmadı; beni, masasının başına oturduğu zaman gördü. Ne yüzünde bir hayret alâmeti belirdi, ne de bir söz söyledi. Yalnız, bakışları, sessiz bir sual gibi, gözlerime dikilmiş, kalmıştı.

— Yusuf Bey, dedim... Odanıza gelmemin sebebi... Size şunu söylemek istiyordum... Ne zaman isterseniz gitmeğe hazırım.

Kelimeler, dudaklarımdan, mütereddid ve beceriksiz çıkıyordu. Odaya girerken, maksadım, derhal bu teklifi yapmak değildi. Fakat, gayriihtiyarî, o sözleri söyleyivermiştim.

Yusuf Haddad sükûnetini kaybetmedi. Yalnız, gözlerini bir iki kırpıştırdı ve:

— Mukbile Haddad Hanımın yeri bu evdedir, başka tarafta değil, dedi.

Ben, isyana hazır, derhal mukabele ettim:

— Emriniz hâlâ bu yolda öyle mi?

Yusuf Haddad başını salladı, yavaş bir sesle:

— Hayır, dedi, bu meselede emir mevzuubahs değil. Burada, benim yanımda bulunmalısınız kanaatindeyim ve bu yeri işgal etmenizi arzu ediyorum.

Kullandığı tabirlerin yumuşaklığı, anî öfkemi teskin etmişti.

— Yanımızda kalmaklığımı mi istiyorsunuz?

— Evet.

— Ebediyen mi?

— Evet.

— Beni hakikî Mukbile Haddad telâkki ettiğiniz için mi?

— Evet hakikî Mukbile Haddadsınız.

— Hayır... Biliyorsunuz ki sizin karınız değilim; aramızda kelime oyunu yapmağa ne lüzum var?

— Kelime oyunu yapmıyorum. Benim nazarımda hakikî ve yegâne Mukbile Haddadsınız. Tan. manasile zevcem olmak sizin elinizdedir.

Yüzüm, anî bir kan hücumile kıpkırmızı kesildi.

— Kat'iyyen!

Diye haykırdım. O gün, Yusuf Haddada karşı şiddetli muamele etmemeğe karar vermiş bulunduğum halde, bu sözü, o kararıma hiç uymıyacak derecede yüksek perdeden söylemiştim.

Fakat, o, tahmin ettiğim gibi öfkelenmedi; gülümsedi ve omuzlarını silkerek:

— «Kat'iyyen», diyorsunuz öyle mi? Mukbile Hanım, bana fazla meydan okumanızı tavsiye etmem. Sonra beni «pek yakında!» demeğe mecbur edersiniz.

— İşte onda aldanıyorsunuz. Ben istemezsem?

— Bunu bir tarafa bırakalım. İş inada binerse, benim istemem kâfidir.

Kocamın bu sözü, gene beni çileden çıkarmağa kâfi gelmişti.

— Bir tecrübe edin bakalım, Yusuf Haddad Beyefendi! diye haykırdım. Meydan okuyorum. Sizin arzunuz kâfi ise tecrübesi kolay!

— Görürüz!

Yusuf Haddadın, müstehzi bükünlülü dudağından, hep ayni soğukkanlılıkla çıkan bu cevab aklımı başıma getirdi. Odaya ne maksadla gelmiş, gene nasıl isyan etmiştim! Yusuf Haddadın peşisıra buraya girerken, aramızda sürüp giden dargınlık haline bir nihayet vermek, barışmak emelindeydim. Halbuki, daha ilk sözde çatışmağa başlamıştık. Ben, bu adamla ne zaman konuşsam, mutlaka kavga ile mi bitirecektim? Asabiyetim, beceriksizliğim yüzünden, kaş yapayım derken göz çıkarıyordum.

(Arkası var)

Tetkik ve denemeler

Romanyanın yeni kanunu esasisi

Yazan : *SAFAEDDIN KARANAKÇI*

Bütün dünyayı alâkalandıran bir plebisitten sonra Rumen kanunu esasisi değişti. Yirmi beş sene evvel herhangi bir memlekette kanunu esasinin değişmesi, tamamile enfüsi bir hâdise telâkki edilir ve bu ancak hukuku esasiye kitablarında tetkik mevzuu olabilirdi.

Fakat Büyük Harbden sonra bir çok muahedelerle birbirlerine bağlanan memleketler, herhangi birinin devlet şekline; hükûmet teşkilâtına müteallik değişikliklerini yakın bir alâka ile takib etmek mecburiyetindedirler. Bilhassa bugünkü devlet rejimlerinin büyük iddialı birer doktrin oluşları, bu mecburiyetin ehemmiyetini göstermeğe kâfidir. Bu itibarla dost ve müttefik Romanyanın yeni kanunu esasisi üzerinde bir tetkik ve deneme yapmağı faydalı ve hatta biraz da lüzumlu bulduk.

25-26 şubat günleri yapılan reyiâmla tarihe karışan eski Rumen kanunu esasisi, tefriki kuvva esaslarına müstenid; demokrat, milliyetperver, hıristiyan ve kralcı idi.

1923 senesinde kabul olunan bu kanunu esasî, hemen hemen Belçika kanunu esasisinin bir tercümesidir. Tataresko kabinesinin istifasını müteakib Oktavyan Goga kabinesi ve bunun çekilmesi üzerine husule gelen kabine buhranı karşısında Kral; kanunu esasinin 129 uncu maddesindeki sarahate müsteniden 20 şubat tarihli ve 901 numaralı iradesile yeni kanunu esasî projesini milletin tasvibine arzetti.

25-26 şubat günleri yapılan plebisite 4,303,064 kişi iştirak etmiş, bunlardan 4,297,581 kişi yeni kanunu esasî lehinde, 5483 kişi de aleyhinde rey vermişlerdir.

Yeni kanunu esasî, mevcud rejim cereyanlarını telif eden, Krala eski kanunu esasiye nazaran fazla kuvvet ve salâhiyet veren prensipleri ihtiva etmektedir.

Yeni kanun, milliyetperver ve demokrattır (madde 1 — 24 ve 25).. 4 üncü maddede eski kanunu esaside tesadüf etmediğimiz yeni hükümler görüyoruz. Bu hükümler; Rumenlerin içtimaî ve millî borclarına aiddir. Bu maddeye nazaran, ırk ve din farkı gözetmeksizin bütün Rumenler, «vatan» ı varlıklarının en esaslı manası telâkki ederek onun tamamiyet istiklâl ve vakarı için hayatlarını feda etmeğe; onun manevî yükselişi, iktısadî inkişafı için çalışmağa ve kanunlarla kendilerine verilen askerî vazifeleri tam bir inanla başarmağa mecburdurlar.

19 uncu maddeye nazaran ortodoks ve Greko - Lâtin kiliseleri Romanyanın resmî kiliseleridir. Bu itibarla devletin dini vardır. Maamafih bu kanunun sekizinci maddesinde siyasî propagandalar için rahiblerin manevî nüfuzlarını istimal edemiyeceklerine dair bir kayıd vardır, ki bu bize göre Romanyada lâikliğe doğru atılmış ilk ufak adımdır.

Eski kanunu esasî; ölüm cezasını harb esnasında ve askerî ceza kanununda yazılı hallere göre kabul etmişti. Yeni kanunu esasinin on beşinci maddesinde; eski kanunun bu hükmü fıkra halinde teyid edilmekle beraber Vekiller Heyeti kararile sulh esnasında Krala, Kral ailesine; ecnebi devlet reislerine ve vazife gören hükûmet rüesası aleyhine suikasd yapanlara ve siyasî katil vak'alarında; ölümle biten eşkiyalıkta ölüm cezası verilebileceği kaydedilmiştir.

Eski kanunu esaside, suiistimal halinde mes'uliyeti mucib olmak üzere vicdan; kelâm, tefekkür ve neşir hürriyeti hakkında kayıdsız ve şartsız bir serbestî varken yeni kanunu esasî bu hürriyetleri hususî kanunlarla takyid etmiştir. Teşkilâtı esasiye kanunumuzun 70 inci maddesine göre vicdan, tefekkür, kelâm ve neşir hak ve hürriyetleri Türklerin tabiî haklarındandır.

Yeni kanunu esasinin 30 uncu maddesine göre kral devlet teşkilâtının başındadır. Eski kanunu esasinin 34 üncü maddesine nazaran, teşri kuvveti, kralla meb'us ve âyan meclisleri tarafından istimal edilirdi. Yeni kanunun 31 inci maddesine göre teşri kuvveti krala aid olup kral bu kuvveti âyan ve meb'usan meclisleri vasıtasile istimal eder. Teşkilâtı Esasiye kanunumuza göre, Büyük Millet Meclisi teşrii salâhiyetini bizzat istimal eder (madde: 6).

Eski Rumen kanunu esasisinde kanun teklifi hakkı kralla beraber meclislere aiddi. Yeni kanunu esasiye nazaran bu hak krala verilmiştir. Meclisler, ancak devletin müdafaasına ve askerî kuvvetlerine müteallik hususatta kanun teklifinde bulunabilirler. Teşkilâtı esasiye kanunumuzun 15 inci maddesine göre, bu hak Büyük Millet Meclisi azasına ve İcra Vekilleri Heyetine aiddir.

Kral eski kanunu esasinin 88 inci maddesinde yazılı haklardan başka yeni kanunu esasinin 46 ncı maddesile, ecnebi devletlerle harbetmek ve sulh yapmak haklarını da almıştır. Teşkilâtı esasiye kanunumuzun 26 ncı maddesine göre bu hak bizzat Büyük Millet Meclisine aiddir.

Eski kanunu esasiye göre âyan meclisi biri müntehib diğeri de on sekiz yaşını ikmal eden veliahd; metropolidler, nüfusu 200,000 i geçen mezahib rüesası ve Rumen akademisi reisi gibi vaziyetleri itibarile hukukan âyanlık payesine varan kimselerden ibaretti.

Yeni kanunu esasiye göre; hukukan âyan azası olanlardan başka âyan azası kral tarafından tayin olunanlarla seçilenler olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. Kral tarafından tayin olunan âyan azası aded itibarile intihab olanlar kadardar. Bu şekil; bizim 93 kanunu esasimizdeki âyan meclisini andırır.

Eski kanunu esasinin 129 uncu maddesine göre kral, âyan veya meb'usan meclisleri; kanunu esasinin kısmen veya tamamen tadilini teklif etmek hakkını haizdiler. Yeni kanunu esasinin 92 nci maddesine göre münhasıran kral; âyan ve meb'usan meclislerile istişare yaptıktan sonra kanunu esasisinin tamamen veya kısmen tadilini istiyebilir.

Teşkilâtı Esasiye kanunumuzun 102 nci maddesine göre, Teşkilâtı Esasiye kanunumuzun tadiline müteallik teklifin, Meclisin müretteb azasının en az bir sülüsü tarafından imzalanmış olması ve tadilâtın ancak müretteb adedin sülüsanının reyine iktiran etmiş olması lâzımdır.

Yeni Rumen kanunu esasisinin en şayanı dikkat tarafı 98 inci maddedir. Bu maddeye nazaran yeni kanunu esasiye muhalif bütün mevzuat mülgadır. Yeni meclis açılıncıya kadar kral tarafından ısdar olunan iradeler, hiç bir merasime tâbi olmaksızın kanun mahiyetindedir.

Bu madde krala, milletin tasvibine iktiran etmek suretile bir dirijanlık bahşetmektedir. 1924 senesinde müteveffa Yugoslavya Kralı Aleksandr da Yugoslavya milletine hitaben neşrettiği bir beyannamede 1921 tarihli kanunu esasiyi lâğvetmiş; millet meclisini kapatmıştı. Kralın kuvvetine mütedair 6 kânunusani 1929 numaralı kanunla da Kralın memlekette bütün kuvvetlerin sahibi olduğu ilân edilmişti.

Yeni Rumen kanunu esasisi için hulâsaten diyebiliriz ki tefriki kuva sistemini zamanın ihtiyaclarına göre telif etmiş; millî hakimiyeti elden bırakmamış; hürriyeti dizginlemiş; halkın tam itimadını kazanmış olan Krala Classe dirigeantelığın şefliğini vermiştir.

Hürriyetin bu suretle dizginlenmesi; Kral tarafından ısdar olunan iradelerin hiçbir merasime tâbi olmaksızın kanun mahiyetinde telâkki edilişleri Romanyada demokrasinin bir can çekişme başlangıcı mıdır?

Bunu bize hâdiseler ve tarih söyliyecektir.

SAFAEDDİN KARANAKÇİ

Londra — Manş denizinde yapılacak manevralara iştirake hazırlanan hava kuvvetleri torpil alıyorlar.

Atina mektubları :

Acaba mantık da bir serab mı ?

Her felsefe tüfeğin ağzından çıkan mermiye benzer, evvelâ hayli hız alır, nihayet kuvveti kalmaz, metafizik bulutlarının arasına karışır, ilk ehemmiyetini kaybeder.

Eflâtun mezhebinin noktai azimeti riyaziye idi. Hepimiz biliriz ki bütün rakamların menşei «1» rakamıdır. Mumaileyhin tezini de bir kelime ile ifade edebiliriz: Kâinatta tek bir kıymet vardır, o da: Ruh, vicdan veya nefistir.

Aristot mezhebi Eflâtun mezhebinin zıddıdır. Aristot felsefesinin noktai azimeti ise mantıktır. Mumaileyhin tezi ebedî, ezelî tek bir kuvvet mevcuddur: Tabiat. Dünya onun şekli maddide bir tezahürü, bir istihalesidir.

Bu iki tezi müdafaa edenler mütemadiyen birbirlerile mücadele eylemişlerdir. Ezcümle maddiyundan operatör Virkof bir teşrih dersinde parçaladığı insan kafasını talebesine göstererek sormuş: «Haniya! Bunun ruhu nerede?» demişti. Bununla beraber bugün dünyanın hercümerci bize ispat ediyor ki mantık insanlar arasında müşterek ölçü olmaktan çok uzaktır. Bunun sebeblerini izah etmek uzundur. Yalnız şurasını söyliyelim ki mantık da, menfaat, his, itikad gibi bir takım hırsların tesiri altından kurtulmamıştır. Erkek, kadın, tüccar, memur, köylü, şehirli, bunların düşünceleri hep ayrı ayrıdır. Erkek menfaatine, kadın hissine kapılır. Memur âmirinin, tüccar işinin tesirile hareket eder. Bazı insanlara tesadüf olunur ki en yüksek tahsil gördükleri halde batıl itikadların esiridirler.

Ferdler gibi, milletlerin de mantıkları başka başkadır.

Fransız ulemasından Levi Brul Pekin'den bir Çinlinin yazdığı tarih tercümesini getirtmiş, dikkatle okumuş, manasını bir türlü anlıyamamış. Sonra Asurilerin, Mısırlıların, Hindlilerin âsarını tetkik etmiş, onlarda da ayni müşkülâta tesadüf etmiş. En nihayet şu kanaati hasıl eylemiş ki mantık hakkında Yunan ve Romalıların tarifleri yanlıştır. Beyaz ırkın zihniyetile sarı, kırmızı, siyah ırkların düşünüşleri arasında fark çoktur. Levi Brul farkın nereden geldiğini aramış, şu neticeyi bulmuştur: Beyaz ırkın mantıkı gibi diğer insan gruplarında da yavaş yavaş kendilerine mahsus zihniyetler tekâmül eylemiştir. Bununla beraber anlaşmamazlıkta asıl fenalık düşünüşlerin birbirlerine zıd olmasıdır. Misal olarak Asya ile Avrupayı gösterebiliriz. Asyalı Buda'nın telkin eylediği «Nirvana» tezi Arablar ve Acemler tarikile Türklere de sirayet ederek bütün şarkı uyutmuştur. Sebebi dünyadan fayda olmadığı cihetle insanları yalnız ahiretlerini temine teşvik eylemiştir. Avrupa ise klâsik Yunan ve Roma medeniyetlerinin tesiri altında mütemadiyen çalışmıştır, çünkü onlar dünyayı, yaşamayı, neşeyi ahirete tercih eylemiştir.

Çok kereler insanların anlaşmaması münakaşa safhasını da geçmiş, harblere vesile olmuştur.

Odise Baro isminde biri hesab etmiş milâddan 1496 sene evvelinden milâddan 1861 senesine kadar cem'an 3357 sene zarfında 227 sene barış ve 3130 sene harb olmuştur. Yani bir sene barışa mukabil on üç sene savaş düşmüştür.

1861 den bugüne kadar olan harblerin de tutarı epeyce ehemmiyetlidir. Yalnız Büyük Harb dört sene devam etmiştir.

Harbler münasebetile Amerikalı O. V. Holmes'in mülâhazasını hatırlatmak isterim.

Holmes diyor ki: İki kişi konuşurken altı muhatab hesab etmek lâzımdır. Çünkü iki kişiyi A. ile B. farzedelim. A. nın kendi kendini görüşüle B. nin A. yı görüşü birbirine mutabakat etmez. Halbuki hakikî A. büsbütün başkadır. Ayni mülâhaza B. için de vardır. Binaenaleyh konuşanlar iki değil hakikatte altı kişidir. O halde suitefehümlere, anlaşmamazlıklara, kırılmaklara hayret etmemeliyiz. Zira A. ile B. hiçbir zaman oldukları gibi karşı karşıya gelmemişlerdir ve gelemezler. Çünkü muhatablardan herbiri kendinde ve karşısındakinde öyle hisler, fikirler, niyetler mevcud sanmıştır ki hakikate tamamen muğayirdir. Bu tahlili milletlere teşmil edince müşkülât büsbütün artar.

İşte biz de yukarıki sebebden dolayı kendi kendimize soruyoruz acaba mantık da bir serab mı?

Ziya Emiroğlu

Kurmay subaylar

[Baştarafı 1 inci sahifede]

tasdik olunanlara tez talimatı şartlarına uygun olarak bir sene daha kıdem zammı verilir. Üçüncü zümreye «kurmay yardımcı» zammı verildiği gibi «bunlar kurmay stajına da tâbi tutulmazlar.»

Lâyihada bu iki sene tefriki işinin sekiz haziran 1929 tarihinden başlıyacağı da kayıdlıdır. Maamafih bu tadilâttan tevellüd edecek vaziyetin netayicinden hasıl olacak geçmiş zamana aid nasb tashihinden dolayı muhassasat verilmiyecektir.

Papalık - Almanya

Viyana piskoposu Vatikana niçin gitti?

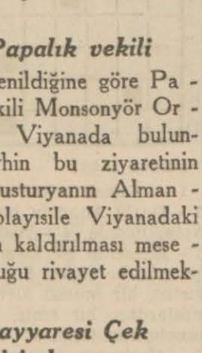

Piskopos İnnitzer

Vatikan 6 — Viyana piskoposu İnnitzer, dün gece buraya gelmiştir. İnnitzer, Alman hükûmeti tarafından Papalık makamının Almanya ile Vatikan arasındaki münasebetler hakkındaki niyetleri etrafında sondaj yapmağa memur edilmiştir.

Dinî mehafilde hayret

Vatikan 6 — Viyana başpikoposu kardinal İnnitzer'in Romada ikameti kısa sürmüştür.

Öğrenildiğine göre dün akşam gelen kardinal, Viyanaya dönmek üzere bugün öğleden sonra Romadan ayrılmıştır.

Kardinalin Papa ile bu sabahki mülâkatı yarım saat kadar sürmüştür. Bundan evvel kardinal üç çeyrek saat kadar Vatikan Hariciye Nazırile görüşmüştür.

Kardinal dün akşam Romaya gelişini müteakib nazırı ziyaret etmişti.

Bu mülâkatlar hakkında henüz hiçbir haber tereşşüh etmemişse de kardinalın alelâcele hareketi, dinî mahfillerde hayreti mucib olmaktan hâli kalmamıştır. Bu mahfillerde şimdilik hiçbir hüküm verilmemektedir.

Viyanadaki Papalık vekili

Berlin 6 — Öğrenildiğine göre Papanın Berlindeki vekili Monsonyör Ordenigo, halihazırda Viyanada bulunmaktadır. Mumaileyhin bu ziyaretinin bilhassa gayesi, Avusturyanın Almanyaya raptedilmesi dolayısile Viyanadaki Papalık vekilliliğinin kaldırılması meselesini halletmek olduğu rivayet edilmektedir.

Bir Alman tayyaresi Çek arazisinde

Prag 6 — Azet gazetesinin bildirdiğine göre, gamalı haçı hâmil bir tayyare dün Çekoslovakya arazisinin üstünde görülmüş ve cenubî Bohemyada pek alçaktan uçarak Ceskebudejovis hava meydanının üzerinden birkaç kere geçmiştir. (a.a.)

Zays İnkart Berlinde

Berlin 6 (Hususî) — Avusturya valisi M.Zays İnkart bugün Viyanadan tayyare ile Berline muvasalat etmiştir. M. İnkart burada M. Hitler'in muavini M. Rudolf Hes, Mareşal Göring ve Propaganda Nazırile mülâkatlarda bulunacaktır.

Çekoslovakya propagandaya müsaade etmiyor!

Prag 6 (Hususî) — Çekoslovakya şimendifer Nazırı Çekoslovakyadan geçerek Almanyadan Avusturyaya giden trenlerde «bir millet, bir devlet, bir Führer» ibareli afişlerin kaldırılmasını Alman Şimendifer Nazırından taleb etmiştir. Çekoslovakya Nazırı transit suretile Çekoslovakyadan geçen şimendiferlerde siyasî propagandaya müteallik afişler bulundurulmasına müsaade etmiyeceğini ayrıca bildirmiştir.

Çek Maarif Nazırının istifası istendi

Prag 6 (Hususî) — Südet Almanları, Çekoslovakya Maarif Nazırının istifasını istemişlerdir. Buna sebeb olarak, Maarif Nazırının muallimleri Alman ekalliyetine karşı harekete davet ettiği ileri sürülmektedir.

Amerika, Almanyaya iki nota verdi

Berlin 6 (Hususî) — Amerikan hükûmeti Alman Hariciye Nezaretine iki nota tevdi etmiştir. Notalardan biri Viyanadaki Amerikan sefaretinin konsolosluğa ifrağ edileceğini, ikinci nota ise Amerikanın, Avusturyanın borclarından Almanyayı mes'ul tanıdığını bildirmektedir.

Şuşnig nezaret altında

Viyana 6 — Şuşnig hakkında yeni bazı şayialar dolaşmıya başlamıştır. Bunun hilâfına olarak kendisi evvelce olduğu gibi evinde nezaret altında bulundurulmaktadır.

Şuşniğin vaziyetinde yakınlarda bir değişiklik olması mevzuubahs değildir.

Skandinav devletleri Hariciye Nazırlarının içtimaı

Oslo 6 — Danimarka, Finlândiya, Norveç ve İsveç Hariciye Nazırları beynelmilel vaziyeti tetkik ve dört memleket arasında pratik bakımdan bazı meseleri halletmek üzere dün Oslo'da toplanmışlardır.

Akşam, dört nazır radyoda birer nutuk söyliyerek dört memleket arasında hüküm süren dostluğu ve mükemmel teşriki mesaiyi kayıd ve her türlü ideolojik bloktan uzak bulunmak ve harbe sürüklenmemek hususunda müştereken sarfettikleri gayretleri tebarüz ettirmişlerdir.

Hatayda yapılacak meb'us intihabatı

Beynelmilel komisyonda âza olan Yugoslav murahhası, komisyonun vazifesini anlatıyor

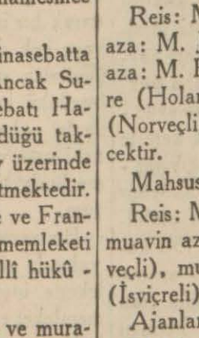

Hatay intihab komitesi azasından doktor Dragolyub Pavkoviç

Belgrad (Hususî muhabirimizden) — Hatayda yapılacak intihabatı kontrola memur heyet azasından bulunan Belgrad Hukuk Fakültesi umumî kâtibi doktor Dragolyub Pavkoviç Hatayda yapılacak intihab ve beynelmilel komisyonunun vazifesi hakkında şu beyanatta bulunmuştur :

«— Uzun tetkiklerden sonra Akvam Cemiyeti İskenderun ve Antakya sancakları nizamnamesini tesbite muvaffak oldu. Bu nizamname ahkâmına istinaden Antakya - İskenderun münaziünfih arazisinde saylav seçimi talimatnamesi tanzim edildi. Mezkûr intihabat neticesinde Hatay hükûmeti kurulacaktır. Seçim bilvasıta olacaktır. Yani intihab hakkını her yüz kişi başına Hatay millet meclisi üyelerini seçecek olan müntehibler haiz olacaktır. Birinci ve ikinci müntehiblik şartları bugünlerde Milletler Cemiyetince kabul ve tasvib edilen talimatnamede tasrih edilmiştir. Talimatname; Hatay millet meclisinde lâakal kırk aza bulunmasını derpiş etmektedir. Mab'uslar arasından Hatay hükûmeti erkânı seçilecektir. Bu hükûmetin Hatay nizamnamesince müstakil olması lâzımdır.

Hatay hükûmeti haricî münasebatta Suriyeye bağlı bulunacaktır. Ancak Suriye hükûmetinin haricî münasebatı Hatayın istiklâlini tehlikeye düşürdüğü takdirde Milletler Cemiyeti, Hatay üzerinde murakabe hakkını muhafaza etmektedir. Diğer bütün dahilî işler Türkiye ve Fransa hükûmetlerile anlaşılarak memleketi idare edecek olan Hatay mahallî hükûmetine mevdudur.

Hatay meb'us seçimini idare ve murakaba ile muvazzaf encümenin yirmi iki azadan yani muhtelif on bir devletin murahhaslarından terekküb etmesi muhtemeldir. Hatay encümenine; Milletler Cemiyetine mensub devletlerden aza seçilmiştir. Fransa ve Türkiyenin bu encümende azaları bulunmıyacaktır. Encümen, esas itibarile iki vazife karşısında bulunuyor: Birinci ve ikinci seçimi idare ve murakabe etmek ve mezkûr seçimlerden doğan ihtilâflar hakkında karar ve hüküm vermektir. Demek oluyor ki beynelmilel komisyon; Antakya ve İskenderun sancakları yurddaşlarının seçim haklarının tayin ve tasrihile seçilen meb'usların seçim ve meb'usluklarının kanuniyet ve meşruiyetinin tasdik ve ilânı keyfiyetlerinde en yüksek hakem heyeti salâhiyetine malik bulunacaktır.

Seçim, mıntakalara taksim edilecek ve seçim dairelerinde yapılacaktır.

İskenderun ve Antakya halihazırda Suriye mütemmimatından olup iktısadî ve istratejik sebeblerden Fransa cumhuriyeti Sancaklar üzerinde hak iddiasında bulunuyor. Halkının ekseriyeti Türk olması itibarile bu havaliye ayni suretle Türkiye de hak iddia ediyor. Nüfusun ekseriyeti mutlakasını teşkil eden Türklerden başka Antakya ve İskenderun sancaklarında Arab, Ermeni ve ortodoks Rumlarla Aleviler bulunmaktadır. Hatayda Bosna ve Hersekle cenubî Sırbistandan hicret edip yerleşen yüze yakın müslüman ailesinin bulunduğunu anmak da şayanı dikkattir.

Fikrimce; yarı muhtar Hatay hükûmetinin teşkili maksadile yapılan bu seçim Hatayın istiklâlile neticelenmesi icab eden mesainin ikinci safhasını temsil etmektedir. Bundan sonraki üçüncü safhada Hatay kendi istikbalini bizzat kendisi tayin edecektir.

Bu intihabat, Hatay meselesinin herhalde mes'ud bir surette halledilmesi demek olup bu suretle Akvam Cemiyeti Fransa ile Türkiye arasında bu meseleden mütevellid ihtilâfları muslihane bir surette neticelendirmekle büyük bir muvaffakiyet istihsal etmiş olacaktır.»

Beynelmilel seçim idare ve murakabe komisyonunun bu ayın on beşinde Hatayda işe başına geçmesi Akvam Cemiyeti mukarreratından olduğundan Yugoslav delegeleri Dr. Dragolyub Pavkoviç'le Dr. Juan Tomşiç önümüzdeki perşembe günü Belgraddan İstanbul tarikile Hataya hareket edeceklerdir.

Mehmed Süleyman Pasiç

İntihabatı ihzar ve tanzim edecek komisyon ve mahkeme azaları

Ankara 6 — Hatayda intihabatı ihzar ve tanzim etmeğe memur olarak Cemiyeti Akvam tarafından tayin edilen komisyon ve mahkeme azasile diğer ajanların isimleri aşağıdadır:

Komisyon azası:

Reis: M. Roger Secretan (İsviçreli), aza: M. Jacques Lagranga (Belçikalı), aza: M. H. Ch. G. J. van Dar Mandare (Holandalı), aza: M. H. Reimers (Norveçli), aza: Sonradan tayin edilecektir.

Mahsus mahkeme azası:

Reis: M. Aristide Phocas (Yunanlı), muavin aza: M. Kruue - Jensen (Norveçli), muavin aza: M. Pierre Burnier (İsviçreli).

Ajanlar:

M. A. P. Nicol (İngiliz), M. C. V. Dodgson (İngiliz), M. G. Hilhouse (İngiliz), M. E. Polet (Belçikalı), M. G. Vandenbulcke (Belçikalı), M. Fernand Houss (Belçikalı), M. Jemetre Boujouris (Yunanlı), M. Demetre Stephanou (Yunanlı), M. A. L. Wurfbain (Holandalı), M. A. H. Bennewitz (Holandalı), M. J. Lugt (Holandalı), M. Jonas Lie (Norveçli), M. E. de Plomgren (İsveçli), M. Erik Dalin (İsveçli), M. J. Lecomte (İsviçreli), M. Roland Gorge (İsviçreli), M. Bragoljub Pavkovitch (Yugoslavyalı), M. Dr. İvan Tomsig (Yugoslavyalı).

İzmir fuarına geleceklere bedava vize verilecek

Ankara 6 (Telefonla) — Bu sene açılacak İzmir sekizinci enternasyonal fuarına ecnebi memleketlerden gelecek olanlara konsolosluklarımızca meccanî vize verilmesi Vekiller Heyetince kararlaştırıldı. Bu vizelerle geleceklere fuarın tesbit edilecek tarihinden on beş gün evvel başlamak ve kapanma tarihinden de on beş gün sonraya kadar devam etmek üzere yani iki aylık ikamet hakkı da verilmiş olacaktır.

Holandanın Çine yardımı

Cenevre 6 — Holanda hükûmeti, Çine yapılan insanî yardıma iştirak etmek için Milletler Cemiyetine 50,000 florin teberru etmiştir. Bu meblâğın 25,000 florini parlamento tarafından kabul edilmiş, 25,000 florini de Holanda Hindistanı tarafından verilmiştir. Bu para ile ilâç satın alınarak Milletler Cemiyetinin Çindeki tıb heyetine gönderilmiştir.

İzmirde açılan tayyare modelcilik kursu

İzmirde açılan tayyare modelcilik kursu

İzmir (Hususî) — Kız Muallim mektebi elişleri muallimi Ragıbın idaresi altında, mektebler müzesinde bir tayyare modelcilik kursu açılmıştır. Kursa gruplar halinde ilkmekteb muallimleri devama başlamışlardır. Elde edilen muhtelif modeller, muayyen bir gün içinde müsaid bir sahada uçurulacaktır. Kurs çok alâka uyandırmıştır.

Kız Muallim mektebinde de seksen kişilik bir talebe grupu, modelcilik dersi almaktadır. Bütün ilmekteblerde elişleri derslerinde modelciliğe de ehemmiyet verilecek ve bu suretle Türk çocuğunun tayyarecilik sevgisi, tayyare tipleri üzerinde ihtısas peyda edip yeni tipler bulmağa çalışması temin olunacaktır.

Serbest fikirler

Halledilecek bir derd

Malzemenin pahalılığı ve israfı ile fena çalışma ortadan kaldırılırsa bugünkü inşaatın yüzde kırk ucuza çıkacağı muhakkaktır

Devlet, memleketi imar hususundaki 13-14 senelik faaliyetini azamî bir hadde çıkararak, muntazam bir program dahilinde, en kısa bir zamanda vatanı medenî milletlere lâyık bir şekilde imar etmeğe karar vermiş bulunuyor. Hiç şüphe yok ki bütün Türk vatandaşları devletin bu yeni kararından dolayı büyük bir sevinc duymuşlardır. Ve bu işin tahakkuku için de bütün varlıklarile çalışacaklardır. Yapılacak fedakârlıklara mukabil temin edilecek menfaatlerin hadsiz, hesabsız olacağı muhakkaktır. Ben bunlardan bahsetmiyeceğim. İmar ve inşaat işlerinde meslekî alâkam dolayısile senelerdenberi edindiğim tecrübelere göre bazı noktaları aydınlatmak arzusunu hissettim.

Başlıyacağımız bu muazzam işte daha sühuletle gayemize vâsıl olabilmemiz için bugünkü inşaat işlerini kolaylaştırmak ve mümkün olduğu kadar ucuzlatmağa çalışmamız lâzımdır. Memleketimizde inşaat malzemesi nisbetsiz bir şekilde pahalıdır ve ihtiyaca kâfi derecede (mümkün olduğu halde) temin edilememektedir. Bir çok membalarımız olduğu halde (çimento haric) hiçbirinden teknik bir surette istifade edilemiyor. İnşaat işlerinin biraz fazlalaşmasile muhtelif ellerde ve şahsî menfaatlere bağlı, hiçbir kontrol ve nizama tâbi olmıyan malzemei inşaiyenin esasen çok pahalı olan fiatları hayret edilecek bir şekilde bir kat daha yükseliveriyor. Meselâ bundan 2 sene evvline kadar 23 liraya kadar düşen kereste bugün 40 hatta 45 liraya kadar çıkıvermiştir. Bundan bir ay evvel Kadıköyündeki yapınıza ambarı 110 kuruşa alabildiğiniz çakılı, bugün 140, hatta 150 kuruşa zorla temin edebilirsiniz. 2-3 ay evvelki tuğlanın fiatile bugünkü tuğla fiatı arasında yüzde 25 fark vardır. Hemen hemen bütün malzemei inşaiyenin hepsi ayni durumdadır.

Malzeme cinslerine gelince: Bunlar da yapan kimselerin insaflarına kalmıştır. Çok defa en birinci tuğla diye yapınıza pişmemiş kerpiç gibi tuğla gönderilir. En iyi kereste diye çatlak patlak ıskarta tahtaların da gönderildiğine her zaman tesadüf edebilirsiniz. Çimento çini alırken biraz dikkatli olmaz ve yahud bu işte iyice pişmemiş iseniz ucuz çıksın diye içine kireç karıştırılmış çiniyi en sağlam çini diye yutturmağa kalkışırlar. Kumcu size en temiz dere kumu diye toprağı yutturmağa uğraşmaktan çekinmez. Sıhhî tesisat, elektrik ve doğrama takımlarına aid malzemeye gelince bunların hepsi birer muammadır. Çok teferruatlı olan bu malzemeyi aldanmadan aldım diyebilmek için insanın kendini aldatması icab eder. Nakliye ve hamal işlerine gelince Bunlar da başlıbaşına bir âlemdir. Ta Kâğıdhane deresinden Kadıköyüne iskeleye kadar mavnasile tuğlanın binini 100 kuruşa getiren mavnacıya mukabil mavnadan alıp dışarı çıkarmak için hamallara ayni fiatı vermek mecburiyetindesiniz. Bütün bu işlerdeki çıkan ihtilâfları da halledecek mahkemeden gayri bir makam yoktur. Bir ev yaptırmak için yüzlerce ihtilâf karşısındasınız. Hepsinde hakkınızı kazanabilmek için yüzlerce dava açmanıza ve uğraşmanıza da imkân yoktur. Bu halden cesaret alan alâkadarlar da gittikçe işi çileden çıkarmaktan çekinmiyorlar.

Alınacak tedbirler sayesinde bu işlerin önüne geçmek mümkündür. Meselâ Zingal kereste şirketi gibi her tüccarın çıkardığı malzeme kalitelere ayrılarak tasnif edilmiş bir şekilde piyasaya çıkarılması ve bunlara maktu fiatlar konması imkân dahilindedir. Malzemeyi ucuzlatmak için de bir çok tedbirler alınabilir.

En ehemmiyetli meselelerden biri de işçi ve işi yapacak elemanların vaziyetidir. Elde mevcud işçiler bugünkü ihtiyaca bile kâfi olmamakla beraber inşaat işlerinde taksimi âmal yapılmamış ve hiçbir kimse yapacağı işten lâzım olduğu veçhile mes'uliyet altına konmamıştır. Bilhassa usta ve işçiler tamamile gayrimes'ul vaziyettedir ve hiç biri de lâzım olduğu derecede yetişmemişlerdir. İnşaat işlerinin eskisine nazaran çok kolaylaşmasına ve basitleşmesine, kullanılacak malzemenin sühuletle istimal edilmesine ve fen adamlarımızın nisbet kabul etmiyecek kadar artmasına rağmen bugünkü işlerimizi bilâhata, fennî ve iktısadî bir şekilde vücude getirebilecek ustalarımız ve işçilerimiz mevcudların yüzde beşini dahi teşkil edemez ve gittikçe de azalmaktadır.

Bu hale sebeb olan esaslardan bir kaçını zikredeyim: İşçiler hiçbir şart ve nizama tâbi olmadan kendi kendilerine diledikleri ünvanı ve dereceyi vererek sanat hayatına giriyorlar. Henüz dün tekne taşıyan amele kendini birinci sınıf usta diye satmaktan çekinmiyor. Senelerce bir mesleğe emek veren san'at ehli ile bir usta mukallidini ayıracak hiçbir kaide yok. İş alabilmek için kim daha fazla karşısındakini kandırabilirse iş onun oluyor. Fena iş yapmış ustayı tecziye etmek imkânı olmadığı gibi san'atta ilerliyen ve iyi iş yapan ustayı da derecece yükseltmeğe ve mükâfatlandırdağa imkân yok. Bu suretlerden iyisi fenası arasında fark olmıyan ve yükselme kaideleri bulunmıyan bu mesleğe aklı başında kabiliyetli kimseler girmiyorlar ve başka meslekler tercih etmek mecburiyetinde kalıyorlar. Girmiş bulunurlarsa da vaziyete vâkıf oldukları zaman bu meslekte istikbal göremedikleri cihetle tebdili meslek zaruretinde kalıyorlar. Şu hakikatler karşısında gittikçe iyi usta adedinin azalacağına hükmetmenin fazla bir bedbinlik olmıyacağı zannında-yım.

Malzemenin pahalılığı ve vaziyete göre her zaman daha yükselmesi, ustaların fena çalışmaları ve malzemeyi israf etmeleri yüzünden bugünkü inşaat pahalıya çıkıyor. Birçok işlerimiz de fena olduğundan birkaç defa sökülerek yeniden yapılıyor. Bu mahzurlar ortadan kaldırıldığı gün bugünkü inşaatın yüzde kırk kadar ucuzuna çıkacağı muhakkaktır.

Bu muazzam imar programına başlarken bu gibi pürüzler de nazarı itibara alınarak bu işleri de halledecek ulursak gayeye çok daha kolaylıkla vâsıl olabileceğimizden şüphe edilemez. Aksi takdirde bugünkü inşaat fiatlarının bir misli daha fazla pahalılaşacağını ve memlekete ecnebi usta ve yabancı malzeme sokmak mecburiyetinde kalacağımızı zannediyorum.

Bu zannımın misalini henüz daha çok yakında gördük. 13 - 14 sene evvel memlekette inşaat faaliyetinin başlamasile memleket ecnebi usta ve yabancı malzeme istilâsına maruz kalmıştı. Çok büyük yapı yerlerine gittiğiniz zaman kendinizi yabancı bir memlekette zannediyordunuz. Birçok paralarımız bu yüzden de harice akıp gitti. O zaman birçok sebebler dolayısile bu halin önüne hemen geçilmesine imkân yoktu ve inşaat işlerimiz hemen hemen bugünkünün birkaç misline de mal oluyordu. Memleketteki malzeme membalarımızın işletilmeğe başlanması yerli mallarının himayesi, Türk işçilerinin yetişmesi ve nihayet devletin küçük san'atları himaye için yaptığı kanun sayesinde işlerimiz bugünkü cereyanını alabildi. Şu hale girebilen vaziyette yeni muazzam programı tatbik ederken aksi istikamete dönmesine imkân bırakmadan ve mümkün olduğu kadar daha şümullü ve esaslı kaideler koyarak gayeye vâsıl olmak çarelerinin aranması zarureti karşısındayız.

Birinci sınıf inşaatçı
İlhami

Askerlik işleri

Kadıköy Askerlik Şubesinden:

333 doğumlular ve geçmiş senelerde tecil edilerek bu doğumlularla muameleye tâbi tutulmuş lise ve muadili mekteblerle daha yüksek mekteb mezunu olan kısa hizmetlilerin Hazırlık kıt'a ve Yedek Subay okuluna sevkedilecekleri tarihler ehliyetname derecelerine göre aşağıda gösterilmiştir. Buna nazaran Kadıköy Şubesinde yerli olarak kayidli olanlarla Kadıköy, Üsküdar ve Beykoz şubesinde yabancı olarak bulunan kısa hizmetlilerin sevk günlerinden 3 gün evvel ehliyetname ve nüfus cüzdanlarile birlikte şubeye müracaat etmeleri ilân olunur.

Ehliyetnamesizler 1 mayıs 938, orta ehliyetliler 1 temmuz 938, tam ehliyetliler 1 eylûl 938, yüksek ehliyetliler 1 ikinciteşrin 938 dir.

* * *

Üsküdar Askerlik Şubesinden:

Şubemiz yedek subaylarından piyade asteğmen 311 doğumlu 28773 kayid numaralı Kemaliyeli Mehmed oğlu Ali ile 313 doğumlu 11058 kayid numaralı Sırrı oğlu Mustafanın ikamet adreslerinde bulunamamasından dolayı avakıbları meçhul kalmış olduğundan bu subayların burada iseler derhal, taşrada iseler nihayet 15 gün zarfında bulunduğu yerleri ve memuriyetlerile ikamet adreslerini açık olarak bildirmeleri ve aksi takdirde haklarında 1076 sayılı kanun ahkâmı tatbik olunacağı ilân olunur.

* * *

Beşiktaş Askerlik Şubesinden:

Yedek subay yetişecek kadar okuyan ve askeri ehliyetnamesi olmıyan 333 doğumlu ve bu doğumlularla muamele görmekte olan diğer doğumlu kısa hizmetliler 1 mayıs 938 gününde Yedek Subay okulu Hazırlık kıt'asında bulunacak veçhile 25 nisan 938 günü sevkedileceklerinden bu günde nüfus, hüviyet cüzdanı ve mekteb şehadetnamelerile birlikte şubeye gelmeleri ve gelmiyenlerin 2850 sayılı kanun hükmüne göre cezalandırılacakları ilân olunur.

* * *

Kadıköy Askerlik Şubesinden:

Aşağıda künyeleri yazılı iki yedek subayın akibetleri meçhul kaldığından on beş gün zarfında müracaat etmeleri ve İstanbulda değilseler bulundukları yerin şubeleri elile adreslerinden şubemizi haberdar etmeleri ilân olunur.

1 — Tabib asteğmen Mehmed Şemi oğlu Besim Köprülü diploma No. 204/3673, doğum 315.

2 — Eczacı teğmen Bedros oğlu Boğos İstanbul diploma No. 1885, doğum 308.

Ankara Borsası 6/4/938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Paris	25.6875	25.6725
New-York	0.790493	0.7953
Milâno	15.0237	15.025
Brüksel	4.6956	4.6965
Atina	87.0225	87.0570
Cenevre	3.4475	3.4496
Sofya	63.6942	63.72
Amsterd.	1.4275	1.4284
Prag	22.67	22.6794
Madrid	12.7388	12.7440
Berlin	1.9697	1.97
Varşova	4.1942	4.1960
Budapeşte	3.9810	3.9825
Bükreş	106.21	106.2525
Belgrad	34.6337	34.6475
Yokohama	2.7356	2.7366
Stokholm	3.0896	3.0910
Londra	628.—	627.75
Moskova	23.86	23.85

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk B. I vadeli	19.40	19.50
Ergani	100.—	100.25
Sıvas-Erzurum I	95.50	95.50
» » II	96.—	96.—

GÜNÜN BULMACASI

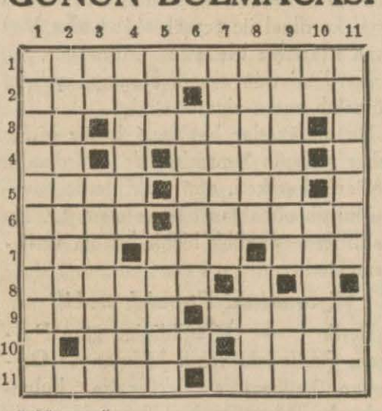

Soldan sağa:

1 — Danslı müsamereden çok hoşlanan. 2 - Garbi Anadolu halkından, nişane. 3 - Nota, budala. 4 - Âşıkın teranesi, berbad. 5 - Elbisenin bir kısmı, evveline bir «h» getir zarar olsun. 6 - İmdad istiyenin bağırtısı, bir musiki âleti. 7 - Ses veren vasıtalardan, bir emir, vücudden çıkan su tanelerinin tersi. 8 - Amerikada bir nehir. 9 - Hayvanın tuvaleti, başka zamana bırakma. 10 - Çok yüksek yer, ev ve saire misali. 11 - Evlenme töreni, Amerikanın şimalindeki buzlu arazi.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Başına sunturlu bir felâket musallat olan. 2 - Beyoğlunda bir semt. 3 - Bir edatın kısaltılmışı, vücudünden kırmızı su çıkmak. 4 - Vukuu mümkün, kuru soğuğun tersi. 5 - Vidalı çivinin girintili çıkıntılı yerleri, şarki Anadoluda bir nehir. 6 - Boğucu bir kuvvet. 7 - Yıllık. 8 - Muvakkat bir müddet için başkasına verilen şey, nazik olmıyan. 9 - Hâdiseler, iplik gibi ince şey. 10 - Bir notanın tersi, çam ağacından çıkan bir nevi mayi. 11 - İncelik ve zariflik, hayat veren kırmızı su.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	M	İ	D	E	S	İ	B	O	Z	U	K
2	E	M	A	N	E	T	■	Y	A	L	A
3	S	A	H	İ	L	■	M	A	L	U	M
4	İ	M	İ	K	■	K	İ	L	■	■	A
5	R	E	■	■	S	E	M	A	V	E	R
6	E	■	O	Z	A	K	A	■	A	L	O
7	Y	A	V	A	N	■	R	A	H	A	T
8	E	S	A	M	İ	■	■	T	A	M	■
9	R	A	L	■	Y	E	Ş	İ	L	■	Z
10	İ	B	A	R	E	■	A	L	A	K	A
11	■	İ	R	A	■	A	R	A	R	A	T

Çağrılar, Konferanslar, kongreler

Profesör Pittard bugün Üniversitede saat 6 da konferans verecek

Kültür Bakanlığınca konferans vermek üzere davet edilmiş olan Cenevre Üniversitesinin âlim ve şöhretli ordinaryüsü, profesör Eugêne Pittard, Üniversite konferans salonunda aşağıdaki günlerde 6 konferans verecektir.

Konferanslara saat 18 de başlanacaktır. Birinci konferans 7 nisan perşembe, ikinci konferans 8 nisan cuma, üçüncü konferans 11 nisan pazartesi, dördüncü konferans 13 nisan çarşamba, beşinci konferans 14 nisan perşembe (biyoloji konferans salonunda), altıncı konferans 15 nisan cuma.

Toplantıya davet

Türkiye Akıl Hıfzıssıhhası Cemiyetinden: Cemiyetimizin yıllık ilmî toplantısı 9 nisan cumartesi günü saat 14 te Cağaloğlu Eminönü Halkevi salonunda yapılacaktır.

Davetlilerden maada diğer bulunmak arzu edenlerin de gelmelerini rica ederiz.

Konferans

Şehremini Halkevinden:

Evimizde 9/4/938 cumartesi günü saat 20 de Bn. Nevzad Dilemre tarafından (Para ve doğurduğu hâdiseler) adile bir konferans verilecektir. Bu konferanstan sonra Evin temsil kolu tarafından bir piyes gösterilecektir. Davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

Dr. Hafız Cemal

Lokman Hekim

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2½ tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaral hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9 ½ - 12» saatleri hakiki fikaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefonu 22398, 2104.

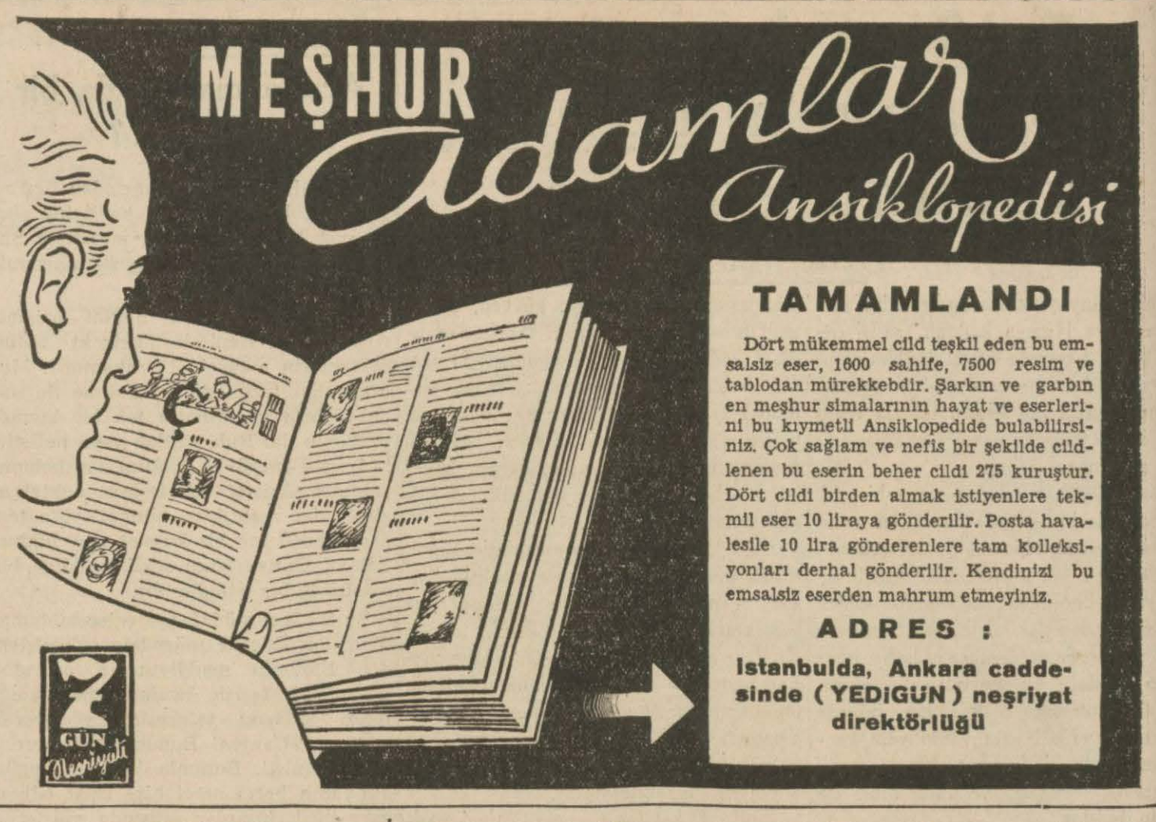

Müthiş Sırt Ağrıları

Fakat, bu meşhur yakılar, bütün iztiraplara nihayet verir.

Bay J. L. yazıyor: "Harp esnasında bir çok defalar çamurlar üzerinde uzanmak mecburiyetinde kalıyordum. Bunun neticesi olarak dehşetli bir sırt ağrısına müptelâ oldum. Bilâhare zaman zaman, işimin başında iken bu ağrıların zebunu olarak kıvranıyordum. Doktorum bana bir losyon tavsiye etti. Fakat büyük bir fayda göremedim. Nihayet sizin kıymetli ALLCOCK yakılarını tecrübe ettim. Anî tesiri sayesinde bir gün zarfında ağrılarım zail oldu ve bu müziç illetten tamamen kurtuldum."

Siz de bütün arka ağrılarınızı bir tek ALLCOCK yakısı ile dindiriniz. Iki saniye zarfında saçtığı sıhhî sıcaklığı OTOMATİK BİR MASAJ gibi ağrıyan yerin etrafına yayarak teskin ve bütün ağrıları defeder. ALLCOCK yakısı ağrıyan mafsalların yorgunluğunu izale eder ve yeni bir kanın cevelânına sebebiyet verir.

Lumbago, Siyatik veya iltihabı asap halâtında dahi ALLCOCK yakısı safi ve müsessir bir devadır.

ALLCOCK yakısının terkibinde Capsicum, Frankinsense, Myrrhe ve saire gibi kıymetli maddeler vardır.

Ucuz ve taklit yakılardan sakınmak için delikli ALLCOCK yakıları üzerindeki kırmızı daire ve kartal resimli markasına dikkat ediniz. Bütün eczanelerde 29½ kuruşa satılır.

Cenevre Üniversitesinden mezun
Dr. M. Osman Saka
GÖĞÜS VE DAHİLİ HASTALIKLAR MÜTEHASSISI
Her gün öğleden sonra hastalarını kabul eder
İstanbul Belediyesi karşısında Sinan Ağa daireleri. Telefon: 23565

Sultanahmed 5 inci sulh hukuk hâkimliğinden:

Büyükçarşı içinde Akkâklar sokağında 26 numaralı dükkânda kuyumculuk yapmakta iken ölen Onnik Nahabetyanda alacağı ve vereceği bulunanların mahkememize işbu ilân tarihinden itibaren bir ay zarfında müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur. (6684)

Dr. IRFAN KAYRA
Röntgen mütehassısı
Her gün öğleden sonra saat 3 ten 7 ye kadar Belediye, Binbirdirek Nuriconker sokak No. 8 - 10.

Satılık arsa

Üsküdarda Selâmiali caddesinde Bayatpazarı mevkiinde vapur iskelesine beş dakika mesafede bulunan ve içerisinde meyvalı ve meyvasız ağacı olan 500 metre murabbaı mesahai sathiyeli arsanın tamamı satılığa çıkarılmıştır. Bu arsa sinema ve bahçeli kazino olarak kullanılmağa elverişlidir. Satın almak istiyenlerin Beşiktaş sulh mahkemesinde Bay Esad Aydına müracaatleri.

Eski **HAYDEN**, yeni
BAKER
mağazalarını
ziyaret ediniz. Emsali arasında en mükemmel olan bu mağazada muhtelif mobilyaların en zengin çeşidlerini bulacaksınız. SALON, YEMEK ve YATAK TAKIMLARINI her yerden iyi ve ucuz fiatlarla tedarik edebilirsiniz.

Dr. NİŞANYAN
Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mekteb sokak 35 No.lı muayenehanesinde tedavi eder.

Orman Koruma Genel Komutanlığından:

1 — İstanbul, Bursa, Bolu, Ankara, Samsun, Trabzon, Burdur, Tarsus mevkilerinde Orman Koruma kıt'alarının hukuk müşavirliği, levazım ve hesab işlerinde istihdam edilmek üzere orduda levazım sınıfında çalışmış yüzbaşı, binbaşı rütbesinde emekli veya müstafa subaylarla «4 ilâ 8» inci sınıf maaşında hesap memurları ve ikinci üçüncü sınıf maaşında adlî hâkim vazifeleri veya bu vazifeleri ifaya bil'imtihan liyakatleri sabit olacak sivillerden sıhhî, ahlâkî, ilmî vasıfları müsaid olanlar alınacaktır. Bunlardan ihtiyat sınıfında bulunanlar Genel Komutanlığın takdirine göre resmî üniforma ile veyahud o rütbelerin maaşlarile ücretli olarak hizmete girebilirler.

2 — Bu hizmetlere girmek istiyenler müracaat esnasındaki vaziyetini gösterir iki kıt'a fotoğrafı havi kısa bir tercümeihalile mufassal künyesini, adresini gösterir istidasını taahhüdlü olarak azamî nisan 938 nihayetine kadar Ankarada Orman Koruma Genel Komutanlığına göndermelidirler. Sicil talimatının «D» fıkrasile tekaüd edilenler müracaat etmemelidirler.

3 — Müracaat edeceklerin mevkiler hakkındaki arzuları imkân dahilinde nazarı itibare alınır. Fakat bu mevkilerin tayini kayıdsız ve şartsız Genel Komutanlığa aiddir. (1886)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — Şemsipaşa Tütün depoları arasında şartname ve projesi mucibince yaptırılacak beton yol inşaatı pazarlık usulile eksiltmiye konmuştur.

II — Keşif bedeli 3043 lira 76 kurus ve muvakkat teminatı 229 liradır.

III — Eksiltme 15/IV/1938 tarihine raslıyan cuma günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 16 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mubayaat şubesinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin fennî evrak ve vesaikini İnhisarlar İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (1706)

I — Nümuneleri mucibince 2000 aded büyük ve 300 aded küçük süpürge pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 8/IV/1938 tarihine rastlıyan cuma günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Nümuneler hergün sözü geçen Şubede görülebilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (1614)

I — Şartnameleri mucibince Karıştırıcı tertibatı haiz 75 aded Fransız mamulâtı Vermorel tipi mayi püskürtme aleti ve 75 aded İtalyan mamulâtı siğna veya vezü «Vesüv» tipi toz ilâç püskürtme aleti pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 15 liradan cem'an 2250 lira ve muvakkat teminatı 168.75 liradır.

III — Pazarlık 8/IV/938 tarihine raslıyan cuma günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (1640)

Saçlara Düşen Aklar...

Saçlara düşen birkaç beyaz tel, ihtiyarlığın ifadesi değildir;
Kadını, yaşlı gösteren, yüzündeki derin çizgilerdir...
Yatmazdan evvel,
Venüs Gece Kremini
kullananlar, karlar altında saklanan bir bahar gibi, yaşları ilerlemiş olsa bile genc kalırlar...

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı Satınalma Komisyonundan:

1 — 67 kalem köhne masa ve sandalya gibi eşya 15/4/1938 cuma günü saat 11 de pazarlıkla satılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 50 lira ve ilk teminatı 8 liradır.

3 — Köhne eşya Muhafaza Başmüdürlüğü Ambarında görülebilir.

4 — İsteklilerin teminat makbuzlarile o gün Galata eski İthalât Gümrüğü binasındaki Komisyona gelmeleri. (1883)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

	Cinsi
Paşabahçesinde Sunazırı sokağında 5 No. lı	Ev
Üsküdarda Rummehmedpaşa Doğancılar caddesinde 94/1	Dükkân
» » Areste caddesinde 6 No.lı	»

Yukarıda mevki ve cinsleri yazılı yerler kiraya verilmek üzere açık arttırmıya çıkarılmıştır. İhaleleri 14/4/938 perşembe günü saat 15 tedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne gelmeleri. (1818)

ÖMER Rıza

DİNLERİN TARİHİ

7 CUN Neşriyatı

Fiatı 75 kuruştur. Bütün **YEDIGÜN** bayilerinde bulunur (75) kuruşluk posta pulu mukabilinde adresinize de gönderilir. Adres : İstanbul, Ankara caddesi Yedigün.

Müzeler Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Riyasetinden:

Yapılacak işlerin cinsi ve mahiyeti	Keşif bedeli Lira K.	Muvakkat teminat miktarı Lira K.	Eksiltmenin nerede ve hangi gün ve saatte yapılacağı
Ahşab ve alçı çerçeve, kurşun örtü, duvar tamiratı	2515,80	189,00	Eksiltme Asarıatika Müzeleri Genel Direktörlüğünde 12/4/938 tarihinde salı günü saat 14 te.

Topkapı Sarayı müzesi dahilinde Harem dairesile İkinci Osman köşkünde ve diğer bazı kısımlarda bermucibi keşif yaptırılacak olan tamirat yukarıda yazılı gün ve saatte açık eksiltmiye konmuştur. Keşif ve şartname ile yapılacak tamiratı mahallen görmek istiyenlerin Müzeler Mimarlığına, talib olanlar da en az 1500 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair eksiltme tarihinden bir hafta evvel Nafıa İdaresinden alınmış ehliyet ve 1938 yılına aid Ticaret Odası vesikaları ve muvakkat teminat makbuzlarile ihale gününde Komisyona müracaat eylemeleri. (1659)

Çim tohumu

Londrada meşhur Raynes Park müessesesinin ekstra ekstra marka 32 librelik hakiki Raygras çim tohumu Türkiyede yalnız müessesem namına gelmiştir. Bir defa ekildikten sonra senelerce devam eden bu çim tohumunu bahçe sahiblerinin, Belediye ve müesseselerin tecrübesine amade bulunduruyorum.

4 üncü Vakıf han, 4 üncü kat 18 No. da Bahçe Mimarı Mevlûd Baysal Tel: 23426

Denizbank Akay İşletmesi Direktörlüğünden:

1 — İşletmemizin nefsi Kadıköy vapur iskelesi üstündeki kazino 27 nisan 938 tarihinden itibaren bir sene müddetle kiraya verilecektir.

2 — Açık arttırma suretile müzayedesi 20 nisan 938 çarşamba günü saat on beşte Karaköyde İdare Merkezinde Şefler Encümeninde yapılacaktır.

3 — Şartnameyi görmek ve mütemmim malûmat almak istiyenlerin hergün İdare Levazım Şubesine ve müzayedeye iştirak edeceklerin yazılı gün ve saatte teklif edecekleri bedelin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminatlarile Şefler Encümenine gelmeleri. (1882)

3 ayda biçki, dikiş

Tahsilinin yüksekliği ve intizamile tanınmış Türk Kadınları Beşiktaş Dikiş Yurdunda az dikiş bilenler için kısa devreli kurslar açılmıştır. 3 ayda biçki ve dikiş öğretilerek musaddak diploma verilen bu kursların şeraitini mekteb idaresinden öğreniniz. Bu devre 1 nisanda başlamıştır. Kayıdlar 15 nisana kadar devam edecektir.

Adres : **Beşiktaş, Akaretler No. 87.**

Kınık Belediye Riyasetinden:

1 — KINIK Belediyesinin elektrik tesisatı (27,000) lira bedelle müteahhidine ihale edildiğinden bu işe nezaret ve kontrol etmek üzere Belediyemizce bir mütehassıs elektrik mühendisi tayin edilecektir.

2 — Talibler Nafıa Vekâletince tanınmış ve elektrik işlerinde ihtısası bulunmak ve bu işlere dair vesaiki resmiye ibraz etmek.

3 — Kontrol ve nezaret işini yapmak için ayda lâakal iki defa KINIKda bulunmak.

4 — Taliblerin ilân tarihinden itibaren bir hafta zarfında KINIK Belediye Riyasetine müracaat etmeleri. (1884)

Fransızcada cümleler ve ibareler ve fransızcada sıygalar ve zamanlar

M. ALİ ULU ERGÜVEN tarafından yazılan Kültür Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı tarafından resmen (yardımcı kitab) olarak kabul ve bir sene zarfında iki defa basılmak derecesini idrak eden bu eserler bu defa tadil ve tevsi olunarak tabedilmiştir. Liselerin resmî programını hakkile kavrıyabilmek ve hazmeylemek bu eserleri okumağa bağlıdır. Beher kitabın fiatı 70 kuruş olup her ikisi birden 140 kuruştur.

ikbal Kitabevi

Tabib alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Ankara yakınında Kayaş ve Küçükyozgadda çalıştırılmak üzere iki tabib alınacaktır.

Kabul şartlarını öğrenmek istiyenlerin istida ile nisanın yirminci günü akşamına kadar Umum Müdürlüğe müracaatleri. (1646)

Sıhhat ve içtimai Muavenet Vekâletinden:

İskân Umum Müdürlüğü için Vilâyetler iskân işlerinde istihdam edilmek üzere 150 lira ücretli fen memurluklarına ihtiyaç vardır. Talib olanların bilûmum vesaik ve şimdiye kadar bulundukları vazife ve işlere aid evrak ve üç aded fotoğrafla bizzat ve yahud bu vesaik ve evrakı göndermek suretile Sıhhat Vekâletine müracaatleri ilân olunur. «857» (1748)

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden

Birinci İşletme mıntakasında aşağıda mevkii, miktarı ve muhammen bedeli yazılı Balast kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Eksiltme 15/4/1938 tarihine raslıyan cuma günü saat 15 te Haydarpaşada gar binası dahilinde Birinci İşletme Eksiltme Komisyonunca yapılacaktır. İstekliler eksiltme şartnamesinde yazılı muvakkat teminat ve evrak ve vesaikle teklif mektublarının eksiltme günü saat 13 e kadar Komisyon Reisliğine verilmesi lâzımdır.

İstekliler bu hususiaki şartname ve mukavele projelerini Haydarpaşa Yol Başmüfettişliğinden parasız olarak alabilirler. (1581)

Balastın mevkii	İhale edilecek miktar	Metre mikâb izhar bedeli	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat miktarı
Klm (148-150)	15 bin M3	kuruş (130)	19.500 lira	1462 lira 50 kr.

Haydarpaşa gar binası dahilindeki lokanta üç sene müddetle ve açık arttırma ile kiraya verilecektir. Aylık muhammen bedeli (50) liradır.

Arttırma 18 nisan 1938 tarihli pazartesi günü saat 15 te Haydarpaşa İşletme Müdürlüğü Komisyonunda yapılacaktır. Bu işe ehil olan isteklilerin mezkûr tarih ve saatte 135 lira muvakkat teminat akçesi ile Komisyonda hazır bulunmaları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler İşletme Müdürlüğü kaleminden parasız olarak tedarik edilebilir. (1885)

Şokolaksin

En muannid kabızlarda bile tesiri kat'î, lezzeti gayet lâtif rakibsiz müshil

Çikolatasıdır.

Eczanelerden arayınız.

İstanbul asliye mahkemesi 6 ncı hukuk dairesinden:

Esma tarafından, Fatih Çarşamba Kâtibmuslâhaddin mahallesi Mehmed - dede sokak 10 sayılı, polis mütekaidi Veysel hanesinde iken ikametgâhı meçhul bulunan Zekeriyya aleyhine ikame olunan, geçimsizlik ve müddeaaleyhin evini bırakıp kaçması sebebile boşanma davasında, müddeaaleyhin ikametgâhının meçhuliyetine binaen dava arzuhali suretinin on gün zarfında cevab verilmek üzere on beş gün müddetle ilânen tebliğine karar verilerek dava arzuhali sureti mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

Dr. Ihsan Sami

Öksürük Şurubu

Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâcdır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur.

Zayi — Beyoğlu Askerlik şubesinin yabancı defterinde mukayyed terhis tezkeremi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur.

Kadir oğlu Yakub 321 tevellüdlü

Doktor

Osman Şerefeddin

Dahilî ve sarı hastalıklar

Yeni adresi: Çağaloğlu Nuruosmaniye caddesi 5 - Saat: 2 - 6½

Telefon: 20893

Kalamış iskelesi, Zühtüpaşa sokağında 31 numaralı, güzel manzaralı 7 oda, her türlü konforu havi

Güzel bir villâ

1100 metre murabbaı arsasile satılıktır. 41647 numaraya telefon edilmesi.

Diş Tabibi

Y. AKİVA

Altıncıdaire Belvü apartımanı No. 2. pazartesi günleri öğleden sonra röntgen meccanen yapılır.

Dahiliye mütehassısı

Dr. Hüseyin Usman

Lâleli Lûtûf apartımanı 4-7 ye kadar

Telefon: 22459

Haydar Rifatın eserlerinden

Karagömlekliler İhtilâli	100 Kr.
Etrüsk Vazosu	20 »
İliçin Ölümü	50 »
Efendi İle Uşak	40 »
Vikontun Ölümü	30 »
İklimler	100 »
İlk Aşk	100 »
Felsefe	35 »
Küçük Hikâyeler	100 »
Mevud Toprak	125 »
Stalin	150 »
Lenin Mezhebi	75 »
Tarih Felsefesi	125 »
Anarşizm	60 »

Hususî ve Münferid Dans dersleri

Beyoğlu Karlman karşısında Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri, her gün (12 - 14), (17 - 21).

Profesör Panosyan

Operatör

RIZA ÜNVER

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı

Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddes No. 22, Mavi yapı

Telefon 22683

Her kitabhanede bulunması lâzım gelen bir seri *M. Turhan Tanın eserleri:*

Kuruş	
100	Timurlenk
100	Kadın Avcısı
100	Akından Akına
150	Hurrem Sultan
150	Viyana Dönüşü
75	Cem Sultan
25	Tarihte Türkler için söylenen sözler
75	Tarihî Musahabeler

Bayan aranıyor

Türkçe ve İngilizce bilir, tercümeye muktedir muhaberatta istihdam edilecek bir bayana ihtiyac vardır. Taliblerin pazartesi, perşembe saat 2 den 4 e kadar Galata eski Gümrük sokağı Ada han No 6-7 ye müracaatleri

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi

Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif

Cumhuriyet matbaası

Çorum Valiliğinden:

20/4/938 çarşamba günü saat 11 de Çorum Vilâyet Makamında ihalesi yapılmak üzere 1950 lira keşif bedelli Sungurlu, 3250 liralık Osmancık, 1950 liralık Mecidözü, 1625 liralık Alaca olmak üzere cem'an 8,775 lira keşif bedelli yukarıda isimleri geçen kazaların hali hazır haritalarının alınması açık eksiltmiye konulmuştur.

Şartname ve buna aid diğr evrak Çorum Nafıa Dairesinde görülebilir. Muvakkat teminat 658 liradır.

İsteklilerin teklif mektublarile bu işi yapabileceklerine dair Nafıa Vekâletinden alınmış ehliyetname ve diğer belgelerini ihale günü saat 10 da İhale Komisyonuna vermeleri lâzımdır. (1904)

iZMiR

ve havalisinde «Cumhuriyet» in satış ve tevzi yeri münhasıran Esad - İhsan mağazasıdır.

Küçük Salebcioğlu han - İzmir

Zayi — 929 senesi Beyoğlu Aya Kostantin Rum ilk okulundan aldığım not karnemi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur.

Dimitri oğlu Anastas

Hasan Deposu ve Müstahzaratı Saygılı Müşterilerine

Çok yüksek nefasetini temin maksadile HASAN ve NESRİN kolonya ve losyonlarında stok bulundurmak mecburiyeti yüzünden ancak bu ayın sonunda fiatlarda tenzilât yapılması mümkün olabilecektir.

HASAN kolonya ve losyonlarına meftun olan saygılı müşterileri ihtiyaca göre satın almalarını ve toptancılarla satış yerlerine ve acentalıklara farkı fiat verilemiyeceğinden mezkûr güne kadar mevcud olan mallarını sarf ve istihlâk eylemelerini rica ve tavsiye ederiz.

Hasan deposu sahibi: HASAN HASSAN

Bir Doktorun Şayanı Hayret Keşfi
Solmuş ve Buruşmuş Bir Cilde

Gencliği iade ediyor

Viyana Tıb mecmuası, bütün dünyayı hayrette bırakacak fennin en son zaferini ilân ediyor:

Buruşuklukların yalnız sebebi zuhurunu değil, onları izale etmek çaresini de bulmuşlardır. Bu sayede anneler, hatta büyük anneler bile gencliklerinin taze ve açık tenlerine nail olabilirler. 50 ve 60 yaşlarındaki kadınlar, gencliklerinin buruşuksuz ve yumuşak cildlerine kavuşabilirler. Buruşukluklar, ihtiyarladığımızda teşekkül eder.

İhtiyarlıkta cilt, besleyici ve ihya edici bazı unsurlar kaybeder. Bu unsurlar; şimdi kemali itina ile seçilmiş genc hayvanlardan istihsale muvaffak olmuşlardır. Cild, bunlarla beslenince yeniden gencleşir ve tazeleşir. İşte Profesör Doktor Stejskal idaresinde Viyana Üniversitesinde yapılan tetkikat ve taharriyatın şayanı hayret semereleri... Profesörün keşfi hakkındaki bütün hukuk, münhasıran **Tokalon** müessesesi tarafından fevkalâde malî fedakârlıklarla temin edilmiştir «**Biocel**» tabir edilen bu canlı höceyreler hulâsası, yalnız pembe rengindeki **Tokalon** kremi terkibinde bulunur, hastanelerde 60 ve 70 yaşlarındaki kadınlar üzerinde bu hulâsalarla yapılan tecrübeler neticesinde, altı hafta zarfında buruşuklukların kaybolduğu görülmüştür.

Her akşam, yatmazdan evvel, cild unsuru olan pembe rengindeki **Tokalon** kremini kullanınız. Siz uyurken, o cildinizi besler ve gencleştirir.

Buruşukluklarınızı tamamen giderir. Birkaç hafta zarfında bir kaç yaş gencleşmiş olursunuz.

Gündüz için (Yağsız) beyaz rengindeki **Tokalon** kremini kullanınız. Siyah noktaları eritir, açık mesamatı sıklaştırır ve en çirkin ve en esmer bir cildi yumuşatıp beyazlatır.

BAYANLARIN NAZARI DİKKATİNE:

Satın aldığınız Tokalon kremi vazolarının büyük bir kıymeti vardır. Onları bayiinize iade ettiğinizde beheri için 5 kuruş alacak, ayni zamanda kıymettar mükâfatları bulunan Tokalon müsabakasına iştirak hakkını veren bir bilet takdim edecektir.

Beykoz Malmüdürlüğünden:

1 — Boğaziçinde Sütlüce mevkiinde mevcud Hazineye aid kır kahvesi önümüzdeki yaz mevsimi için altı ay müddetle ve açık arttırma suretile kiraya verilecektir.
2 — Bu müddet için tahmin edilen kira bedeli 100 liradır.
3 — Arttırma 18/4/1938 pazartesi günü saat 11 de Beykoz Malmüdürlüğünde müteşekkil Komisyonca yapılacaktır.
4 — Taliblerin arttırmaya iştirak edebilmeleri için muvakkat teminat bedeli olan 7 lira 50 kuruşu mezkûr saatten evvel Malsandığına yatırmış olmaları lâzımdır.
5 — Bu yere aid hususî şartname Beykoz Malmüdürlüğünden bedelsiz olarak temin edilebilir. (1812)

MÜTERCiM ARANIYOR

Şirketlerimizin bir almanca mütercimine ihtiyacı vardır. Fennî, hukukî ve iktısadî yazıları almancadan türkçeye ve türkçeden almancaya hatasız çevirebilmesi ve lisan bilgisinin çok kuvvetli olması şarttır.

Verilecek maaş 250 liradır.

Taliblerin şahsan veya yazı ile şirketlerimiz müdiriyetine müracaatleri.

Ankara Elektrik ve Havagazi T. A. Şirketleri

Beykoz Malmüdürlüğünden:

Mahallesi : Paşabahçe
Sokağı : İncirköy
Kapı No. : Eski 32, 34, 33, 35, 32, 33
Yeni 71, 73, 17, 9, 10
Cinsi : Elektrik binası, iki baraka, çalılık ve bahçeyi müştemil mateferruat tuğla ve kiremid fabrikasının dörtte iki hissesi.
Nev'i : Mülk.
Hududu : Dört tarafı Sahib Molla Beyin 27 numaralı maaarazi ahırı, Mühacir mahallesine giden yol, Muhacir mahallesi, Mehmed Tahir Efendi ve Çalılığı, Ahmed Çavuş veresesinin maatarla çalılığı, İncir köyüne giden yol, Sahib Beyin arazisi, Seher Hanımın fundalığı ve gene müşarünileyhin 28, 29, 30 numaralı arazisi, fabrikanın demir mefruş yolu ve umumi yol.

Hisseye isabet eden vergi kıymeti: (75,416 lira.)

1 — Yukarıda cins, hudud ve müştemilâtı yazılı tuğla ve kiremid fabrikasının Mahir Kefeliye aid 4/2 hissesi vergi borcundan dolayı tahsili emval kanununun 13 üncü maddesi mucibince ve açık arttırma suretile satılığa çıkarılmışsa da birinci müzayede günü olan 28/3/1938 tarihine kadar kimse talib olmamış ve son müzayedesi 10 gün müddetle uzatılmıştır.

2 — İhalei kat'iyyesi 11/4/1938 pazartesi günü akşamına kadar Beykoz kazası idare heyetince yapılacaktır.

3 — Müzayedeye iştirak için taliblerin 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 nci maddelerinde gösterilen şartlar dairesinde muvakkat teminat olan (5,020) lira (80) kuruşu Beykoz Malsandığına yatırmaları lâzımdır. (1746)

Şirketi Hayriye ve Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden:

MÜŞTEREK İLÂN

Şirketi Hayriye vapurlarile Üsküdar tramvaylarında muteber müşterek biletler ihdas edilmiştir.

Kısıklı - Karacaahmed ve civarı, aylık abonman kartları fiatı ikinci mevki 607,5 kuruş ve birinci mevki 675 kuruş (vergi ve rüsum dahil)

Bu kartlar 11 Nisan 938 sabahından itibaren mer'idir. 8 Nisan 938 tarihinden itibaren Şirketi Hayriye idarei merkeziyesi Kontrol Müdüriyetile Köprü Üsküdar ve Köprü Boğaziçi iskelelerinde satılacaktır.

Çamlıca ve civarına gidecekler için ayrıca müşterek günlük gidiş ve dönüşlü biletler fiatı: ikinci mevki 22,5 kuruş, birinci mevki 25 kuruş (vergi ve rüsum dahil)

Işbu biletler 11 Nisan 938 sabahından itibaren Köprü, Kabataş ve Beşiktaş iskelelerinde satılacaktır.

Beykoz Malmüdürlüğünden:

1 — Beykozda Abrahampaşa parkı civarında mevcud Hazineye aid taş ocağı üç sene müddetle ve açık arttırma suretile icara verilecektir.
2 — Tahmin edilen icar bedeli senevî kırk liradır.
3 — Arttırma 13/4/938 salı günü saat 11 de Beykoz Malmüdürlüğünde müteşekkil Komisyonca yapılacaktır.
4 — Taliblerin arttırmıya iştirak edebilmeleri için muvakkat teminat bedeli olan 9 lirayı mezkûr saatten evvel Beykoz Malsandığına yatırmış olmaları lâzımdır. (1738)

BASURA HEDENSA
AMELİYATSIZ MEMELERİ KURUDUR
KANI.AĞRIYI DERHAL KESER

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Malatyada Derme Regülâtör inşaatile kanalın Regülâtöründen itibaren 5,5 kilometrelik kısmın tevsif, keşif bedeli 361,000 liradır.

2 — Eksiltme 14/4/938 tarihine raslıyan perşembe günü saat 15 te Nafıa Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler: Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri 18 lira 5 beş kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler. Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 18190 liralık muvakkat teminat vermesi, 100,000 liralık Nafıa su işlerini taahhüd edip muvaffakiyetle bitirdiği ve bu kabil Nafıa İşlerini başarmakta kabiliyeti olduğuna dair Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhdlik vesikası ibraz etmesi, isteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (1367)

SiLKO

Romatizma, lûmbago, siyatik, sinir ve soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder.

Gazianteb Nafıa Müdürlüğünden:

Keşif bedeli Lira K.	Mahalli
19446.75	Tahtaköprü
15796.20	Melikânlı
15796.20	Alâğöz Banisi

1 — Bedeli keşifle mahalleri yukarıda yazılı gümrük karakolları inşaatı 18/3/938 tarihinden itibaren 21 gün müddetle kapalı zarf usulile ayrı ayrı eksiltmiye konulmuştur.

2 — Eksiltme 8/4/938 tarihine musadif cuma günü saat 15 te G. Anteb Nafıa Müdürlüğünde toplanacak Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Keşif ve projeler de hususî eksiltme şartnameleri görmek istiyenler G. Anteb Nafıa Müdürlüğüne müracaat edeceklerdir.

4 — İsteklilerin ellerinde Nafıa Vekâletinden verilmiş müteahhidlik vesikası bulunması şarttır.

5 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalar ve muvakkat teminat makbuzu veya banka kefalet mektublarile birlikte kanunun tarifatı ve şartnamedeki şeraite tamamen uygun ve noksansız olarak yazacakları teklif mektublarını havi kapalı zarfları ihale saatinden bir saat evvel Komisyon Reisliğine vermeleri ilân olunur. (1672)

Nazik ve zarif elişleri için

Genç Bayan Aranıyor

Osmanbeyde Ahmet Bey sokağında 46 numaraya müracaatleri

Akhisar Belediyesinden:

1 — Şehir elektrik şebeke tesisat işi şebekenin ikmali müddetinin noksanlığından 14 nisan 938 tarihine musadif perşembe günü saat 14 te ihale olunmak üzere yeni baştan ve kapalızarfla eksiltmiye çıkarılmıştır.

2 — Şebeke işleri potrel, malzeme ve montaj işleri ayrı ayrı da ihale edilebilir.

3 — Umum keşif tutarı 31866 lira.

Potrelin 9094 lira 53 kuruş ve montajın 10404 lira 30 kuruş ve malzemenin de 12367 lira 50 kuruştur.

İsteklilerin kanunî tarifat dairesinde Belediyemize müracaatleri ilân olunur. (1777)

Neden Aspirin?

Çünkü ASPİRİN seneler-denberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPİRİN in tesirinden emin olmak için lütfen BAYER marka-sına dikkat ediniz.

50 YILDANBERİ »Bayer«

BAYER

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 75 ton 40 × 45 eb'adında U. maktalı demir kapalı zarfla eksiltmiye konmuştur.

2 — Muhammen bedel «13500», muvakkat teminat «1012,5» lira olup eksiltmesi 26 mayıs 938 perşembe günü saat «15» te Ankarada P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubunu, kanunî vesaikle beraber müteahhidlik vesikasını ve teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat «14» e kadar mezkûr Komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. Levazım, İstanbul Beyoğlunda P. T. T. Ayniyat Şube Müdürlüğünden parasız verilir. «931» (1855)

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi **URİNAL** ile geçiriniz.

URiNAL

Vücudda toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU — İSTANBUL

Trabzon Belediye Riyasetinden:

1 — Belediyede mevcud şartnamesi mucibince, her biri 18 kişi alan 1938 modeli Şevrole, Ford veya muadili marka otobüs alınacaktır.

Bunların beherinin muhammen bedeli 3,200 liradır.

2 — Bu hususiaki şartname, bilâbedel Belediyeden alınabilir.

3 — Eksiltme, 8/4/1938 cuma günü Belediye Daimî Encümeninde saat 15 te yapılacaktır.

4 — Eksiltme, kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminat: 450 liradır.

6 — Alınacak otobüslerin parası 938 senesi haziranından itibaren 1938 senesi bütçesinden ve şartnamede yazılı vadelerde ödenecektir. (1674)

KOLINOS
antiseptik
DIŞ MACUNU

kullanınız. Lezzeti hoş, dişleri inci gibi parlatan Kolinosu dünyada milyonlarca zevat seve seve kullanırlar. Tüpün muhteviyatı teksif edilmiş olduğun dan uzun müddet ihtiyacınızı temin eder

Büyük tüpü 42 kuruştur.